

**T.C.
İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENTİTÜSÜ**

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK BİLGİ DÜZEYİNİN
ÖLÇÜLMESİ: BİR ENDÜSTRİYEL YAPI İNŞAAT ÖRNEĞİ**

Seçkin Alican TARHAN

Haziran-2018


BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığı beyan ederim.

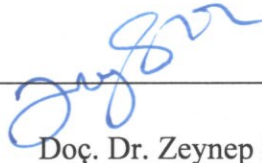
SEÇKİN ALİCAN TARHAN

İmza

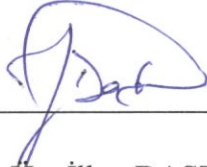
Fen Bilimleri Enstitüsü Onayı


Prof. Dr. Abbas Kenan Çiftçi
(Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü)

Bu Tezin Yüksek Lisans derecesi için gerekli şartları sağladığını onaylarım.


Doç. Dr. Zeynep Şişli
(İş Sağlığı ve Güvenliği Anabilim Dalı Başkanı)

Tez tarafımızdan okunmuş, Yüksek Lisans derecesi için kapsam ve kalite yönünden uygun olduğu kabul edilmiştir.


Dr. Öğr. Üy. İlker DAŞTAN
(Tez Yöneticisi)

Yüksek Lisans/Doktora Sınavı Jüri Üyeleri

Prof. Dr. HASAN SELİM

Doç. Dr. Alp LİMONCUOĞLU




ABSTRACT

MEASURING RISK PERCEPTION OF OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY: AN EXAMPLE OF A CONSTRUCTION OF INDUSTRIAL STRUCTURE

Tarhan, Seçkin Alican

Institute of Science and Technology
Occupational Health and Safety Department

Supervisor: Dr. Öğr.Üy. İlker DAŞTAN

JUNE 2018

Occupational health and safety aims to minimize occupational accidents and diseases in the workplace, prevent any damages on machinery, equipment and tool, and help safely maintain production or services.

When the statistics regarding occupational accidents in our country and the world are investigated, it is observed that most losses are seen respectively in the fields of metal production, construction and mining and that with simple measures to be taken using Occupational Health and Safety regulations these accidents and losses could be dramatically reduced.

The fields mentioned above also appear to be the fields where subcontractors are observed the most; the subcontractor system is claimed to lead to relatively more occupational accidents and diseases due to its typical characteristics of disorganization, low wages, long working hours, unhealthy working conditions, lower levels of education, lack of professional education and experience.

For this dissertation's research, 400 people working at an industrial construction site were met face to face and a questionnaire comprising of 52 questions was applied. In this context, the

purpose was to measure the risk perception levels of subcontractors working in an industrial construction site and evaluate these to determine whether their levels of risk knowledge differed in terms of several demographic variables. According to this, it was established whether or not there was a significant difference in their levels of risk knowledge depending upon factors such as the department they are working in, sex, age group, education, total work experience and experience in the institution, etc.

In this work entitled “Measuring risk perception in an industrial construction site,” initially the developments in OHS in the World and in our country are investigated and evaluated within the framework of current laws.

Moving from the existence of subcontractors on the construction site alongside the contractors, the definition, historical development and the legal structure of subcontractors within the framework of current laws are all evaluated. Afterwards risk evaluation, risk management and related fields are conceptually analyzed.

In the last part survey results, evaluations and suggestions are given. Due to the nature of construction work, in order to adapt to this dynamic environment, starting from the project phase the risk analysis have to be updated in every stage of construction development.

As the purpose of this work is to “measure the risk perception in an industrial construction site” many relations that could be made outside the purpose have been consciously eliminated in the survey questions and answers.

The reached conclusion of the survey is the necessity of continuation of education and training in order to increase its efficiency in preventing the accidents. This conclusion is obvious in the answers given to the questions “Have you received any training?” “Do you believe the training you received is sufficient?” and questions measuring risk perception.

Keywords: Contractor – Subcontractor, Occupational Health and Safety, Risk Perception

ÖZET

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK BİLGİ DÜZEYİNİN ÖLÇÜLMESİ: BİR ENDÜSTRİYEL YAPI İNŞAAT ÖRNEĞİ

Tarhan, Seçkin Alican

Fen Bilimleri Enstitüsü
İş Sağlığı ve Güvenliği Ana Bilim Dalı

TEZ DANIŞMANI: Dr. Öğr. Üy. İlker DAŞTAN

HAZİRAN 2018

İş sağlığı, güvenliği (İSG), işyerlerinde oluşabilecek iş kazaları ve meslek hastalıklarını mümkün olan en düşük seviyeye indirmeyi, makine, ekipman, araç gereç üzerinde hasar oluşmasını engellemeyi, üretim ya da hizmetin güven içinde sürdürülmesini amaçlar.

Dünyada ve ülkemizde iş kazaları istatistikleri incelendiğinde en fazla kaza kayıp olgusunun sırasıyla metal imalat, inşaat, madencilik alanlarında gerçekleştiği, İSG mevzuatı çerçevesinde alınacak basit önlemlerle bu kaza ve kayıpların önemli ölçüde azaltılabileceği görülmektedir.

Yine söz konusu faaliyet alanları en fazla alt işveren ilişkisinin yer aldığı alanlar olarak öne çıkmakta; alt işverenlik sisteminin: Örgütsüzlük, Ücret düşüklüğü, Çalışma saatlerinde fazlalık, Sağlıksız çalışma koşulları, Eğitim seviyesi düşüklüğü, İş konusunda eğitimsizlik, deneyim eksikliği, gibi tipik özellikleri ile görece olarak daha fazla iş kazaları ve meslek hastalıkları (İKMH)'na yol açtığı öne sürülmektedir.

Endüstriyel bir yapı şantiyesinde işçilerin risk bilgi düzeylerinin ölçülmesi amaçlı çalışmamızda, tesadüfî seçimle şantiye çalışanı 400 kişiye yüz yüze görüşme yöntemi ile 52 sorudan oluşan anketimiz uyguladık. Bu bağlamda bir endüstriyel yapı inşaatında işçilerin risk algılama seviyelerinin, risk bilgi düzeylerinin; çalıştıkları bölümlere, cinsiyetlerine, yaş gruplarına, eğitim düzeylerine, toplam iş deneyimlerine ve kurumdaki iş deneyimleri vb. faktörlere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği araştırıldı.

“İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Bilgi düzeyinin ölçülmesi: Bir Endüstriyel Yapı İnşaat Örneği” adlı bu çalışmamızda, önce dünyada ve ülkemizde İSG alanında gelişmeler ele alınıp gelinen nokta mevcut yasalar çerçevesinde değerlendirilmektedir.

Şantiyede asıl işverenin yanında alt işverenlerin varlığından hareketle, kısaca alt işverenliğin tanımı, tarihsel gelişimi, bugün ki yasalar çerçevesinde hukuki yapısı değerlendirilmekte, ardından risk değerlendirme, risk yönetimi ve ilgili alanlara kavramsal çerçevede yaklaşılmaktadır.

Son bölümde de anket sonuçları, değerlendirmeler ve önerilere yer verilmiştir.

İnşaat işlerinin karakteri gereği her gün, her an değişen dinamik ortamına uyum sağlanabilmesi için, proje safhasından başlayarak, inşaatın gelişim evreleri itibarıyla risk analizlerinin güncellenmesi gerekmektedir.

Bu çalışmamızda amaç “Endüstriyel bir yapı inşaatında risk bilgi düzeyinin ölçülmesi” olduğundan anket soruları ve yanıtları itibarıyla amaç dışı kurulabilecek pek çok ilişki bilerek elenmiştir.

Anketin ulaşılan sonucu; eğitim çalışmalarının, kazaların önlenmesinde etkinliğinin yükseltilmesi için sürekliliğinin sağlanması gerekliliğidir. Bunu: İşyerinde eğitim aldınız mı? Aldığınız eğitimi yeterli görüyor musunuz? Sorularına ve Risk bilgi düzeyini ölçümleyecek vb. sorulara verilen yanıtlardan ulaşıyoruz.

Anahtar kelimeler; Asıl İşveren-Alt İşveren, İş Sağlığı ve Güvenliği, Risk algılama

TEŐEKKÖRLER

Tez süresince, çalıőmalarıma yön veren ve desteğini esirgemeyen danıőman hocam Dr. Öğr.Üy İlker DAŞTAN'a ve manevi desteğini her zaman hissettiğim babam Yüksel Müfit TARHAN'a teőekkürü bir borç bilirim.

Bu tezin hazırlanması sırasında yardımlarını esirgemeyen kuruluşların yetkililerine ve çalışma arkadaşlarıma teőekkür ederim.



İÇİNDEKİLER

BEYAN	iii
ABSTRACT	v
ÖZET	vii
TEŞEKKÜRLER	ix
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar.....	xiv
ŞEKİLLER.....	xvi
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	xix
1.AMAÇ VE GİRİŞ	1
1.1 AMAÇ	1
1.2 GİRİŞ.....	1
2. GENEL BİLGİLER.....	2
2.1 İş sağlığı ve iş güvenliği kavramı, tanımı:.....	2
2.2. İş sağlığı güvenliği önlemlerinin amacı.....	3
2.3 İş kazaları ve meslek hastalıkları tanımları	3
2.4. İş sağlığı ve güvenliğinin önemi.....	5
3. İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatında gelişmeler	8
3.1 Dünya’da Gelişmeler.....	8
3.2 Sorunlu alanlar.....	10
3.3 Türkiye’de İş Sağlığı ve güvenliği	11
3.4. İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarında kurumsal yapı.....	14
3.5. Sorunlu alanlar.....	16
3.6. Günümüz ve 6331 sayılı kanun	17
4.TAŞERONLUK	20
4.1 Kavramsal çerçeve.....	20
4.2 TAŞERONLUK TANIMLARI	23
4.2.1 TDK Büyük Türkçe Sözlükte; Taşeron Fr. Tacheron	23
4.2.2 Unido’ya göre alt işverenlik;.....	24
4.2.3 İLO	26
4.3.Hukuk sistemimizde taşeronluk	28
4.3.1 Ulusal hukuk sistemimizde taşeronluk	28
4.3.1.2 SSKK’da tanımlar	29
4.3.1.3 İş kanununda tanımlar	33
4.3.1.4 6331 Sayılı İSGK.	34
5.Risk ve İlgili alanlar kavramsal yaklaşım	36
5.1Kavramsal çerçevede risk.....	36
6.ARAŞTIRMANIN AMACI, KAPSAMI, YÖNTEMİ VE ANKET SÜRECİ	
6. 1. Araştırmanın Amacı	40
6.2.Araştırmanın Kapsamı	40
6.3.Araştırmanın Yöntemi	40
6.4.Anket Formunun Tasarımı	41
6.5.Veri Toplama Yöntemi.....	41
6.6.Örnekleme Yöntemi	41
6.7. Verilerin Analizi	43
7.ANKET BULGULARI VE DEĞERLENDİRME.....	44
7.1. Frekans Dağılımlarının Yorumlanması.....	45
C.1: Kurumların kod numaraları ve ankete katılan çalışan dağılımları.....	45

C2.Kurumun bu şantiyedeki çalışan sayısı.....	46
C3.Kurumun şantiyedeki statüsü?	47
C4.Kurumların çalışma süreleri.....	48
C5.Faaliyet Alanınız?	49
C6Çalıştığınız kurumda İş Sağlığı ve güvenliği birimi var mı?	49
C7İş yerinizde sendika var mı?	49
C8: İş yerinde İş Sağlığı ve güvenliği kurulu var mı?	49
7.2.KİŞİSEL BİLGİLER.....	50
A1.Yaşınız?	50
A2. Cinsiyetiniz?	51
A3.1.Doğum yeriniz?	51
A 3.2Doğumyeriniz hangi coğrafi bölgededir?	52
A4.1Nerede ikamet ediyorsunuz?	53
A4.2Hangi coğrafi bölgede ikamet ediyorsunuz?	54
A4.3. ikamet yerin ve doğum yerin aynı mı?	55
A5.Ne kadar zamandır buradasınız?.....	56
A6. Medeni durumunuz nedir?.....	57
A7.Çocuk sayısı, bakmakla yükümlü olduğunuz kişiler?	58
A8. Sigara içiyor musunuz, ne kadar?	59
A9.Alkollü İçki kullanıyor musunuz, ne sıklıkla?.....	60
A10.Öğrenim durumunuz nedir?	61
A11.Katılımcıların Meslekleri.....	62
A12.Mesleki Yeterlilik Belgeniz Var Mı?	63
A13. Mesleki deneyim?.....	64
A14. Bu (mevcut) iş yerinde kaç ay çalışıyorsunuz?	65
A15.Bu iş yerindeki göreviniz ve unvanınız?	67
A16.Çalışma şekliniz?	68
A.16.1 Vardiyalı çalışıyorsanız hangi vardiyada çalışıyorsunuz?	69
A.17. Günde kaç saat çalışıyorsunuz?	70
A18 Haftada kaç gün çalışıyorsunuz?	71
A19.Mesaiye alıyor musunuz?	72
A20. Bu İş yerinde eğitim aldınız mı?.....	73
A21. Aldığınız eğitimi yeterli buluyor musunuz?	74
A22. Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz?.....	75
A23. Çalışma hayatınız boyunca daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı?	76
A24.Çalışma hayatınız boyunca kaç kere iş kazası geçirdiniz?	77
A25. Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi?	78
A26. Geçirdi iseniz iş ve güçten kaldığınız süre (gün olarak)?.....	79
A27. İş kazasına en fazla neyin sebep olduğunu düşünüyorsunuz?	80
A28. Bu işyerinde daha önce hiç ramak kala (tehlikeli hadise) olayı başınıza geldi mi?	81
3. İstatistiksel Verilere İlişkin Tablolarının Yorumlanması.....	100
7.3.1) Kurumun Şantiyedeki Statüsü ile Risk Analizi konusu Arasındaki İlişkinin Test Edilmesi.....	100
7.3.2)Kurumun şantiyedeki statüsü ile Acil durumlarda bilgi düzeyi Arasındaki İlişkinin Test Edilmesi	103
7.3.3.Kurumun şantiyedeki statüsü ile Çalışma hayatınızda kaç kere iş kazası geçirdiniz mi sorusu Arasındaki İlişkinin Test Edilmesi.....	106
7.3.4.Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanımışydın ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi sorusu Arasındaki İlişkinin Test Edilmesi	110

7.3.5)Doğum yerinizin coğrafi bölgesi ile İş kazası hakkında bilgi düzeyi Arasındaki İlişkinin Testi.....	112
7.3.6.Yaş ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir hakkında bilgi düzeyi Arasındaki İlişkinin Testi	115
7.3.7. Çalışmaktan memnun olma ile Bu işyerinde iş kazası geçirmek Arasındaki İlişki Testi	116
7.3.8. Araştırmaya Katılanların yaşları ile iş sağlığı ve güvenliği farkındalığı arasında ilişki Testi.....	118
7.3.9. Araştırmaya Katılanların Medeni durum ile Kişisel koruyucu kullanımı arasında ilişki Test.	121
7.3.10. Araştırmaya Katılanların Çocuk ve bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri bilgisi arasında ilişki Testi.....	123
7.3.11.a. Araştırmaya Katılanlar Sigara içiyor musunuz ne kadar ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları arasında ilişki Testi.....	126
11b. Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları arasında ilişki Test.	129
7.3.12.Öğrenim durumunuz nedir ile İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir soruları arasında ilişki Testi.....	131
7.3.13. Araştırmaya Katılanların Mesleği ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi arasında ilişki Testi.....	133
7.3.14. Araştırmaya Katılanların Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşyerinin tehlike sınıfını biliyor musunuz arasında ilişki Testi.....	134
7.3.15. Araştırmaya Katılanların Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz? ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir? Arasında ilişki Testi.....	136
7.3.16.Mesleki yeterlilik belgeniz var mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi.....	138
7.3.17.Bu iş yerindeki göreviniz ve unvanınız ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi.....	139
7.3.18.Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi.....	141
7.3.20.Daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi.....	144
7.3.21.Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi	145
7.3.22.Kurumun şantiyedeki statüsü ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi.....	147
7.3.23.Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi.....	148
7.3.24.Medeni durumunuz nedir ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi.....	150
7.3.25.Mesleki deneyiminiz kaç aydır ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi.....	152
7.3.26.Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi	153
7.3.27.Bu iş yerindeki göreviniz ve unvanınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi.....	155
7.3.28. Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi	157
7.3.29. İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir ile Kurumun Yasal Unvanı arasında ilişki Testi	158

7.3.30.Öğrenim durumunuz nedir ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi	160
7.3.31. Haftada kaç gün çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi	162
7.3.32. Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi	163
7.3.33. Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi	164
7.3.34. Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi	166
7.3.35.Kurumunun çalışma süresi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır arasında ilişki Testi	167
7.3.36.Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır arasında ilişki Testi	168
7.3.37.Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır arasında ilişki Testi	170
7.3.38.Öğrenim durumunuz nedir ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller arasında ilişki Testi	171
7.3.39. Çalışma şekliniz ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller arasında ilişki Testi	172
7.3.40.Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller arasında ilişki Testi	174
7.3.41. Kurumunun çalışma süresi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki Testi	175
7.3.42. Çalışma şekliniz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki Testi	176
7.3.43.Aldığınız eğitimi yeterli buluyor musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki Testi	177
7.3.44.Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki Testi	179
7.3.45. Daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki Testi	180
7.3.46.Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki Testi	181
7.3.47.Öğrenim durumunuz nedir ile uzmanının görevi hakkında bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi	182
7.3.48.Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi arasında ilişki Testi	184
8.SONUÇ VE ÖNERİLER	186

TABLolar

Tablo 1: Örneklem hesaplama formülü.....	42
Tablo 2: Kurumların kod numaraları ve ankete katılan çalışan dağılımları.....	45
Tablo 3: Katılımcıların Öğretim Durumu	61
Tablo 4: Katılımcıların Meslekleri	62
Tablo 5: Katılımcıların görev ve ünvanları	67
Tablo 6:"Kadercilik" Güvenlik İklimi frekans dağılım tablosu	82
Tablo 7: "Bireysel sorumluluk" örgüt İklimi frekans dağılım tablosu	83
Tablo 8:"İş sağlığı ve güvenliğine risk bilgi düzeyi" frekans dağılım tablosu	85
Tablo 9:"İş sağlığı ve güvenliğine risk bilgi düzeyi" frekans dağılım tablosu	88
Tablo 10: : "İletişim" boyutu frekans dağılım tablosu	89
Tablo 11: "Kişisel Katılım" boyutu frekans dağılım tablosu	92
Tablo 12: "Güvenlik Standartları ve Hedefleri" boyutu frekans dağılım tablosu	94
Tablo 13: "Güvenlik Yönetimi" boyutu frekans dağılım tablosu.....	96
Tablo 14: Kurumun şantiyedeki statüsü ile risk analizi konusunda bilgi düzeyi.....	101
Tablo 15 Ki-kare Test	103
Tablo 16: Kurumun şantiyedeki statüsü ile Acil durumlarda bilgi düzeyi	104
Tablo 17:Ki-kare Test	106
Tablo 18: Kurumun şantiyedeki statüsü ile Çalışma hayatınızda kaç kere iş kazası geçirdiniz mi.....	107
Tablo 19: Ki-kare Test	109
Tablo 20: Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi.....	111
Tablo 21: Ki-kare Test	113
Tablo 22: Doğumyerinizin coğrafi bölgesi ile İş kazası hakkında bilgi düzeyi.....	114
Tablo 23: Ki-kare Test	116
Tablo 24: Çalışmaktan memnun olma ile Bu işyerinde iş kazası geçirmek.....	117
Tablo 25: Ki-kare Test	118
Tablo 26: Ki-kare Test	119
Tablo 27: Araştırmaya Katılanların yaşları ile iş sağlığı ve güvenliği farkındalığı.....	120
Tablo 28: Araştırmaya Katılanların Medeni durum ile Kişisel koruyucu kullanımı	122
Tablo 29:Ki-kare Test.....	123
Tablo 30:Ki-kare Test.....	124
Tablo 31:Çocuk ve bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı ile İşinizle ilgili tehlike ve risk bilgisi.....	125
Tablo 32: Ki-kare Test	126
Tablo 33: Araştırmaya Katılanlar Sigara içiyormusunuz ne kadar ve ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	128
Tablo 34: Ki-kare Test	129
Tablo 35: Alkollü İçki kulanıyormusunuz ne sıklıkla ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	130
Tablo 36: Ki-kare Test	131
Tablo 37: Öğrenim durumunuz nedir ile İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	132
Tablo 38: Ki-kare Test	134
Tablo 39:Ki-kare Test.....	135
Tablo 40:Ki-kare Test	136
Tablo 41:Ki-kare Test	138
Tablo 42: Ki-kare Test	139

Tablo 43:Ki-kare Test	142
Tablo 44:Ki-kare Test	142
Tablo 45:Ki-kare Test	145
Tablo 46:Ki-kare Test	146
Tablo 47:Ki-kare Test	148
Tablo 48:Ki-kare Test	149
Tablo 49:Ki-kare Test	151
Tablo 50:Ki-kare Test	153
Tablo 51:Ki-kare Test	154
Tablo 52:Ki-kare Test	155
Tablo 53:Ki-kare Test	159
Tablo 55:Ki-kare Test	160
Tablo 56: Öğrenim durumunuz nedir ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir	161
Tablo 58:Ki-kare Test	162
Tablo 59:Ki-kare Test	164
Tablo 60:Ki-kare Test	165
Tablo 61:Ki-kare Test	166
Tablo 62:Ki-kare Test	167
Tablo 63:Ki-kare Test	168
Tablo 64:Ki-kare Test	170
Tablo 65:Ki-kare Test	172
Tablo 66:Ki-kare Test	172
Tablo 67:Ki-kare Test	176
Tablo 68:Ki-kare Test	176
Tablo 69:Ki-kare Test	178
Tablo 70:Ki-kare Test	179
Tablo 71:Ki-kare Test	181
Tablo 72:Ki-kare Test	181
Tablo 73:Ki-kare Test	183
Tablo 74:Ki-kare Test	185

ŞEKİLLER

Şekil 1: Kurumun bu şantiyedeki çalışan sayısı?	46
Şekil 2: Kurumun şantiyedeki statüsü?	47
Şekil 3: Kurumunun çalışma süresi?	48
Şekil 4: Katılımcıların yaşları	50
Şekil 5.1: Katılımcıların doğum yerleri.....	51
Şekil 6: Katılımcıların ikamet yerleri.....	53
Şekil 7: ikamet yerin ve doğum yerin aynı mı?.....	55
Şekil 8:Ne kadar zamandır buradasınız.....	56
Şekil 9: Medeni durumunuz nedir?	57
Şekil 10: Çocuk sayısı, bakmakla yükümlü olduğunuz kişiler	58
Şekil 11: Sigara içiyormusunuz, ne kadar?	59
Şekil 12: Alkollü İçki kullanıyormusunuz, ne sıklıkla.....	60
Şekil 13: Mesleki Yeterlilik Belgeniz Var Mı?.....	63
Şekil 14: Mesleki deneyiminiz?	64
Şekil 15: Bu (mevcut) iş yerinde kaç ay çalışıyorsunuz?.....	65
Şekil 16: Bu (mevcut) iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz?	66
Şekil 17: Çalışma şekliniz?	68
Şekil 18: Varidyalı çalışıyorsanız hangi vardiyada çalışıyorsunuz?.....	69
Şekil 19: Günde kaç saat çalışıyorsunuz?	70
Şekil 20: Haftada kaç gün çalışıyorsunuz?	71
Şekil 21: Mesaiye kalıyor musunuz?	72
Şekil 22: Bu İş yerinde eğitim aldınız mı?.....	73
Şekil 23:Aldığınız eğitimi yeterli buluyor musunuz?	74
Şekil 24: Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz.....	75
Şekil 25: Çalışma hayatınız boyunca daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı?.....	76
Şekil 26: Çalışma hayatınız boyunca kaç kere iş kazası geçirdiniz?	77
Şekil 27:Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi?.....	78
Şekil 28: Geçirdi iseniz iş ve güçten kaldığınız süre (gün olarak)?.....	79
Şekil 29: .İş kazasına en fazla neyin sebep olduğunu düşünüyorsunuz?	80
Şekil 30: Bu işyerinde daha önce hiç ramak kala (tehlikeli hadise) olayı başınıza geldi mi?..	81
Şekil 31: Kurumun şantiyedeki statüsü ile risk analizi konusunda bilgi düzeyi.....	102
Şekil 32: Kurumun şantiyedeki statüsü ile Acil durumlarda bilgi düzeyi.....	105
Şekil 33: Kurumun şantiyedeki statüsü ile Çalışma hayatınızda kaç kere iş kazası geçirdiniz mi	108
Şekil 34: Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi.....	112
Şekil 35: Doğumyerinizin coğrafi bölgesi ile İş kazası hakkında bilgi düzeyi	113
Şekil 36: Yaş ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir hakkında bilgi düzeyi ...	115
Şekil 37: Çalışmaktan memnun olma ile Bu işyerinde iş kazası geçirmek.....	117
Şekil 38: Araştırmaya Katılanların yaşları ile iş sağlığı ve güvenliği farkındalığı	119
Şekil 39: Araştırmaya Katılanların Medeni durum ile Kişisel koruyucu kullanımı	121
Şekil 40: Çocuk ve bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı ile İşinizle ilgili tehlike ve risk bilgisi.....	124
Şekil 41: Araştırmaya Katılanlar Sigara içiyormusunuz ne kadar ve ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır.....	127

Şekil 42: Alkollü İçki kullanıyorsunuz ne sıklıkla ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	129
Şekil 43: : Araştırmaya Katılanların Mesleği ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi...	133
Şekil 44: Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşyerinin tehlike sınıfını biliyor musunuz	135
Şekil 45: Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir	137
Şekil 46: Mesleki yeterlilik belgeniz var mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir	138
Şekil 47: Bu iş yerindeki göreviniz ve ünvanınız ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz	140
Şekil 48: Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz.....	141
Şekil 49: Bu İş yerinde eğitim aldınız mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir .	143
Şekil 50: Daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir.....	144
Şekil 51: Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz	146
Şekil 52: Kurumun şantiyedeki statüsü ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüzeyde biliyorsunuz.....	147
Şekil 53: Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüzeyde biliyorsunuz	149
Şekil 54: Medeni durumunuz nedir ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüzeyde biliyorsunuz	150
Şekil 55: Mesleki deneyiminiz kaç aydır ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüzeyde biliyorsunuz.....	152
Şekil 56: Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüzeyde biliyorsunuz.....	154
Şekil 57: Bu iş yerindeki göreviniz ve ünvanınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüzeyde biliyorsunuz.....	156
Şekil 58: Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüzeyde biliyorsunuz.....	157
Şekil 59: İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir ile Kurumun Yasal Ünvanı.....	159
Şekil 62: Haftada kaç gün çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir .	162
Şekil 63: Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüzeyde biliyorsunuz	163
Şekil 64: Alkollü İçki kullanıyorsunuz ne sıklıkla ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüzeyde biliyorsunuz.....	165
Şekil 65: Kurumunun çalışma süresi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttı	167
Şekil 66: Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	169
Şekil 67: Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	170
Şekil 68: Öğrenim durumunuz nedir ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller.....	171
Şekil 69: Çalışma şekliniz ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller	173
Şekil 70: Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller	174
Şekil 71: Kurumunun çalışma süresi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın	175
Şekil 72: Çalışma şekliniz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın	177
Şekil 73: Aldığımız eğitimi yeterli buluyor musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın	178
Şekil 74: Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın.....	179
Şekil 75: Daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın	180

Şekil 76: Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın arasında ilişki Test	182
Şekil 77: Öğrenim durumunuz nedir ile uzmanının görevi hakkında bilgi düzeyiniz	183
Şekil 78: Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi.....	185



SİMGELER VE KISALTMALAR

CE: Conformance European

ÇSGB: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

EEC: European Economic Community

GSYH: Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla

ILO: Uluslararası Çalışma Örgütü

İKMH: İş Kazaları meslek hastalıkları

İK: İş Kanunu

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliği

İSGB: İş Yeri Sağlık ve Güvenlik Birimi

İSGK: İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

İSİGT: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü

KKD: Kişisel Koruyucu Donanım

OSGB: Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi

R.G.: Resmi Gazete

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

SSGSSK: Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

TS: Türk Standartları

YÖK: Yüksek Öğretim Kurumu

WHO: Dünya Sağlık Örgütü

1.AMAÇ VE GİRİŞ

1.1 AMAÇ

Bu araştırmada ÷lkemizde bir endüstriyel yapı inşaatında çalışanların iş sağlığı ve güvenliği risk bilgi düzeylerinin belirlenmesine çalışılacaktır. Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği risk bilgi düzeylerinde; çeşitli demografik değişkenler bakımından, çalıştıkları bölümlere, cinsiyetlerine, yaş gruplarına, eğitim düzeylerine, toplam iş deneyimlerine ve kurumdaki iş deneyimleri vb. faktörlere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği tespit edilecektir.

1.2 GİRİŞ

Hayatın her alanında ortaya çıkabilecek sorunların çözümleri farkındalıkla başlar. İSG konusunda başat problem İKMH'ları ve bunların nasıl azaltılabileceği, önlenebileceğidir.

Alan çalışmaları, gözlemler İSG kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde alınacak basit önlemlerle iş kazalarında ciddi azalmaların sağlanabileceğini göstermiştir. Ancak kanun ve mevzuat odaklı bu bakış yerine İSG konusuna proaktif yaklaşım; ilgili tüm tarafların (işçiler, işveren, İ.S.G uzmanı, sendika temsilcisi ...) olaya katılımı, yönetmeleri, yönetim kültürü oluşturmaları çok daha etkin sonuçlar vermektedir.

İSG konusunda yasal gelişim tarihsel süreç incelendiğinde de bu gelişme paralelinde düzenlemelere gidildiği gör÷lmektedir.

İSG çalışmalarının çok disiplinli yapısı da sorunların tespiti, doğru şekilde çözümleri, sistematik ve bilimsel olarak yönetilebilme imkânlarını genişletmektedir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1 İş sağlığı ve iş güvenliği kavramı, tanımı:

Kavramın geçirdiği tarihsel süreci dikkate almaksızın yapılacak tanım şu olur; İşletmelerin gerçekleştirdikleri faaliyetlerden etkilenen tüm insanların (çalışanların, alt işveren işçilerinin, ziyaretçilerin, müşterilerin, iş yerindeki herhangi bir kişinin ve hatta halkın) sağlık ve güvenliğine etki eden tehlikelerin ve tehlikeleri doğuran etkenlerin ortadan kaldırılması, azaltılması çalışmalarıdır (Arıcı Kadir,1999). İş sağlığı ve Güvenliği kavramları ayrı ayrı ele alınması gerekiyor gibi düşünülse de WHO, ILO'nun zaman içinde gelişmeleri takiben yaptıkları çalışmalar sonucu bu iki kavramın birbirini bütünleyen kavramlar olduğu kararına varılmış, anılan kavramların 1995 yılında revize edilmiş ortak tanımını da “Her türlü işte çalışanların fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden tam iyilik durumlarının korunması ve geliştirilmesi, çalışma şartlarından ötürü çalışanların sağlıklarının yitirilmesinin önlenmesi, çalışma sırasında sağlıklarını olumsuz yönde etkileyecek faktörlerden korunmaları, onların fizyolojik ve psikolojik yapılarına uygun bir işe yerleştirilmesi ve bunun sürdürülmesini, özetle işin çalışana ve çalışanın da işe uygunluğunun sağlanmasını amaçlar” olarak ifade edilmiştir (K. Mahmut,2009). Tanımın özünde işten kaynaklı sağlık tehlikelerine – iş kazaları, mesleki hastalıklar ve iş yoluyla uğranılan rahatsızlıklar ifade edilmektedir- karşı koruma ile işin ve işyerinin yapılandırılmasında insan faktörünün göz önüne alınması yer alacaktır. Aynı şekilde, güvenli bir çalışma ortamı için gereken teknik kurallar – iş sağlığı ve güvenliği kavramının ağırlıklı ve önemli olan teknik yönü- iş güvenliği kavramını içermektedir. İş

yerinin planlanması ve inşası, makinelerin yerleştirilmesi, montajı, işleyişi, bunlardan doğan, çalışanın yaşamına ve vücut bütünlüğüne yönelik teknik özellikli tehlikelere karşı korunması, ifadeleri teknik sözcüğünün kapsamını oluşturur.

2.2. İş sağlığı güvenliği önlemlerinin amacı

Teknolojik gelişmeler bir yandan hayatı kolaylaştırırken diğer yandan tehlikeleri arttırarak risk faktörlerini çoğaltmaktadır. Yeni kimyasallar, teknik tezgahlar gibi bir çok etmen iş kazaları ve meslek hastalıkları (İKMH) yönünden her geçen gün daha çok çalışan için tehdit oluşturmaktadır. Bu tüm ülkeler için geçerlidir ve ilke olarak sağlıklı ve güvenli çalışma ortamları oluşturarak (İKMH)'dan korunmayı sağlayan çözümler üretmek ana amaç olmalıdır.

2.3 İş kazaları ve meslek hastalıkları tanımları

Bu konuda teknik açıdan, sosyal politikalar ve iş güvenliği açısından yaklaşımlara göre yapılan farklı tanımlamalar vardır. Uluslararası yaklaşımlarda dikkate alınması gereken, WHO ve ILO'nun, Avrupa birliği istatistik ofisi (ABİO)'nin bakışıdır. WHO iş kazasını “önceden planlanmamış, çoğu zaman yaralanmalara, makine, araç ve gereçlerin zarara uğramasına veya üretimin bir süre durmasına yol açan olay” olarak tanımlarken, ILO “işte ya da işin yürütülmesi sırasında meydana gelen, ölüm, yaralanma ya da hastalıkla sonuçlanabilecek kazalar” (K. İlknur, 2014) ABİO ise “iş sırasında fiziksel ve ruhsal zarara yol açan ani bir olay” (RG: 20.5.2012-28339). şeklinde tanımlamaktadır.

İş kazası kavramının bizim mevzuatımızdaki düzenlemeleri ise 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda tanımlanmaktadır.

6331 sayılı Kanun'da "işyerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen engelli hale getiren olay" iş kazası olarak tanımlanmıştır(6331/md.3).

5510 sayılı kanunda ise iş kazası tanımı yapılmaksızın kazanın unsur ve koşullarının belirtildiği sınırlayıcı bir yapı söz konusudur.

Sorumluluk hukuku açısından ise iş kazası olayında İş hukuku kanununda önleme boyutu öne çıkarken, Sosyal Güvenlik Hukuku daha çok tazmin boyutu ile ilgili düzenlemeler içermektedir.

Meslek hastalığı, belirli bir işin, mesleğin yürütülmesi sonucu o mesleğin nitelik ve yürütüm koşullarından kaynaklanan bedensel ve ruhsal rahatsızlıklar olarak tanımlanabilir.

WHO ve ILO gibi uluslararası kaynaklarda meslek hastalıkları, işyeri ortamında var olan faktörlerden kaynaklanan hastalıkların ortak adı olarak tanımlanmaktadır.

Bizim mevzuatımızda 6331 Sayılı Kanun'da "mesleki risklere maruziyet sonucu ortaya çıkan hastalık" (6331/md.3) olarak genel bir tanım yapılmış; İş Kanunu'nda meslek hastalığı tanımlanmamış, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda ise "sigortalının, çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple", "veya işin yürütüm koşulları nedeniyle", "geçici veya sürekli bir hastalığa

yakalanması, bedensel veya ruhsal kayba uğraması” olarak bir tanımlanma yapılmıştır.(5510/md.14).

2.4. İş sağlığı ve güvenliğinin önemi

ILO’ ya göre dünyada her gün 6300 ve her yıl 2,3 milyondan fazla çalışan iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucunda hayatını kaybetmektedir. Yıllık yaşanan iş kazası sayısı 317 milyondur. Her 15 saniyede 160 çalışan iş kazası yaşamakta, 1 çalışan iş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle yaşamını kaybetmektedir (ILO- global, 2018). Ülkemizde ise SGK istatistiklerine göre 2012 yılında 74.871 çalışan iş kazasına, 395 kişi meslek hastalığına maruz kalmış, iş kazası nedeniyle 2.036 ve meslek hastalığı nedeniyle 173 kişi sürekli çalışamaz duruma düşmüş, bir kişi meslek hastalığından 745 kişi ölmüştür. Aynı dönemde kayıt dışı istihdam oranının % 35 olduğu (T.U.İ.K raporlar, 2018) düşünülürse tablonun vahameti ortaya çıkar. Nitekim Türkiye Ölümlü iş kazalarında Avrupa’da birinci, dünyada ise üçüncü sırada bulunmaktadır. (TMMOB Yayını, 2014)

Yine ILO verilerinde iş kazaları ve meslek hastalıklarından kaynaklanan yıllık kaybın, dünya ülkelerinin GSMG’ lerinin %4ünü bulduğu (K. Oğuz, 2012), “her yıl 1.25 trilyon doların iş sağlığı güvenliği ile ilgili sorunlar nedeniyle kaybedildiği”(Y. Gürbüz, 2004) rapor edilmektedir. Ülkemizde de ILO maliyet tahminleri çerçevesinde iş kazalarından kaynaklanan yıllık kayıpların 2012’de 57milyar, 2013’de 62 milyar TL. Olarak gerçekleştiği, 2014,’de 70 milyar TL’ye çıkabileceği öngörülmektedir (Y. Gürbüz, 2004). Bu kayıplar tüm kamu sosyal harcamalarının 3 katını aşarken, SGK gider bütçesinin de

yaklaşık %30'unu oluşturmaktadır (K.İlknur, 2014). İş kazası ve meslek hastalıkları nedeniyle ödenen tazminatlar, kaybedilen iş günleri, üretim kaybı, sağlık harcamaları, sosyal güvenlik primlerindeki kayıplar, sosyal yardım harcamalarındaki artışların yanı sıra maddi olarak ölçümü son derece güç olan yetişmiş insan gücü kaybı ulusal ekonomi içinde önemli ve yüksek ölçekli giderlerdir. Oysa kaynakların bir bölümünün iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına ayrılmasıyla sağlanacak yarardan sosyal taraflar kadar ülke ekonomisi de olumlu yönde etkilenecektir.

İş sağlığı ve güvenliği alanında alınacak önlemlerde eksiklikler çalışanların yaşam kaybı, beden ve ruh sağlıklarında geçici ya da kalıcı kayıplara yol açacak, çalışanın sosyal güvenlik kapsamında olması halinde geçici ya da sürekli iş göremezlik ödeneği alması da gelir düzeyinde düşüşü, varsa ailesiyle birlikte yaşam kalitesinde gerilemeye engel olamayacaktır. (Y. Gürbüz, 2004).

İşverenler yönünden ise iş kazalarından kaynaklanan maliyetler karlılığı doğrudan etkilemektedir. Bunların bir bölümü hesaplanabilir, doğrudan sigortalanmış maliyetlerdir (tedavi masrafları, ölüm yardımları, mahkeme masrafları, maddi ve manevi tazminatlar vb.). Doğrudan maliyetlerin 4–10 katı kadar da dolaylı maliyet (kaza nedeniyle kaybedilen zaman, çalışanlar üzerinde kazanın yarattığı verim düşüklüğü, kazada kaybedilen makine ve teçhizatın yenilenmesi, onarımı, yeni eleman seçimi ve eğitimi, gecikme nedeniyle uğranacak pazar kaybı vb.) düşünüldüğünde iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine yapılacak yatırım harcamalarının önemi ortaya çıkar (K. Handan ,1983). Bu konuda yapılan araştırmalarda da iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan önlemlerle iş kazaları azaltılırken, iş gücü verimliliğinin yükseldiği, ürün maliyetlerinin düştüğü

gözenmiştir.(G. Murat, 2005) Aynı paralelde iş kazalarının % 81'nin insan hatası (Çeşitli Boyutları ve Çözüm Önerleri ile İş Kazaları Seminer Bildirileri, MPM Yayınları:) %17'sinin iş yeri ortamı ve %2'sinin önlenemeyen nedenlerden kaynaklandığı belirtilmektedir. (K. İlknur,2014). Bu durumda kazaların %50'sinin kolaylıkla, %48'inin ise sistemli çalışmalarla olmak üzere %98'inin önlenebileceği ifade edilmektedir (İ. Adnan,2009).

Genel olarak, çalışanların büyük çoğunluğunu önlenabilir iş kazalarından, tamamının önlenebilen meslek hastalıklarından korumak temel amaç olmalıdır.

3. İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatında gelişmeler

3.1 Dünya’da Gelişmeler

İş sağlığı ve güvenliği sorunu üretimle birlikte başlar. Bu anlamda avcılık, toplayıcılıktan toprağa yerleşmeye geçiş diğer bir deyişle ilkel komünal toplumdaki köleci, feodal topluma evrilmeye başlar. Üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması için önlemler alınması, sosyal düzenlemeler kaçınılmazdır. Tarihte bu anlamda elimizdeki ilk örnek Hammurabi kanunlarıdır.

Ancak bu gün kullanılan anlamda iş sağlığı ve güvenliği sorunu Avrupa’da, 18. Yüzyıl başlarında sanayi devrimi ile makinalaşmış üretim, fabrika tipi kitlesel üretim sürecine girilmesi ile başlar. Bu dönem aynı zamanda feodal düzenden kapitalist düzene geçiş, burjuva demokratik devrimler dönemidir. Topraksız köylüler, kent yoksulları fabrikaların işçi ihtiyaçlarının kaynağıdır. Sendikal oluşumlar belirir, talepler çalışma saatlerinin düşürülmesi, ücretlerin yükseltilmesidir. Direnişler, grevler isyanlar bu gelişmenin doğal sonuçlarıdır ve genellikle kanlı biçimde bastırılır. Ancak bu üretimin aksamasını getirir. Sürdürülebilir üretim için düzenlemeler İngiltere’de hümanist düşünür Robert Owen etkisi ile “factory act” fabrikalar yasası adıyla 1833 yılından itibaren yaşama geçer. (R. Owen,1993)Çalışma süresi 10 saate indirilir, 9 yaş altı çocukların çalışması, 18 yaş altı çocukların gece çalışması yasaklanır. Bu paralelde Amerika’da 1836’ da yapılan düzenlemelerle çocuk işçiler gözetilir. 1867’de çalışma hayatında denetim ve istatistik veri toplama sistemi yürürlüğe girer. 1917 Ekim devriminden sonra Rusya’da iş sağlığı

ve güvenliği çalışmaları ne çıkar, 1922'den sonra çok sayıda eğitim ve araştırma merkezi kurulur.

Birinci Dünya Savaşı sonrasında imzalanan Versay antlaşmasında öngörüldüğü üzere 1919'da Birleşmiş Milletler'e bağlı ILO (International Labor Office) kurulur. ILO, dünyada sosyal adaletin, insan haklarının ve ekonomik koşulların uyumluluğunu sağlamayı amaçlar. Bu nedenle çalışanların korunması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, haksız rekabetin önlenmesi için çalışma hayatında ortak kuralların geçerli olmasını sağlamaya çalışır. ILO'nun bu yönde çalışmaları sonucu Uluslararası alışma Konferanslarında 2014'e kadar 189 sözleşme, 5 protokol ve 202 tavsiye kararı kabul edilmiştir(P. Bülent, 2012). Bu 189 sözleşmenin 148'i ve 202 tavsiye kararından 156'sı doğrudan ya da dolaylı iş sağlığı ve güvenliğine ilişkindir.(P. Bülent, 2012). Bu sözleşmeler içinde özellikle 155 sayılı Iř Sağlığı ve Güvenliği ve alışma Ortamına İlişkin sözleşme ile 161 sayılı Sağlık Hizmetlerine İlişkin Sözleşme ve bunlara ilişkin tavsiye kararları ILO'nun bu alanla ilgili politikasını net biçimde göstermektedir.

İkinci Dünya savaşı sonrasında da benzer şekilde WHO (World Health Organization) Dünya Sağlık rgt Kurulur. Birleşmiş Milletlere bağlı olan kuruluş hkmetler ve meslek örgütleri ile işbirliği içinde dünya/toplum sağlığını koruma geliştirmeyi hedef alır; sağlıklı ve güvenli çalışma ortamlarının oluşturulmasına katkı sağlar (A. Kadir, 1999).

Kuruluşu 1950'li yıllarda ekonomik birlik amacıyla başlayan AET (Avrupa Ekonomi birliği) 1993'de yapılan sözleşme ile Uluslar st ekonomik ve siyasal birliğe AB (Avrupa Birliği)ne dönüşür. Avrupa Tek Senedi, Avrupa Birliği Antlaşması, Nice Antlaşması ile ye ülkeler arasında ortak tek pazarın oluşması için sosyal politikadaki

farklılıkların giderilmesinin önünü açar. AB tüzük, direktif, tavsiye, ilke kararı, karar, görüş ve diğer belgelerle topluluk politikalarını belirler. Sosyal politika alanı içinde iş sağlığı ve güvenliği alanı en kapsamlı, en iyi ve en hızla gelişen alandır. Özellikle 89/391 sayılı İşte İşçilerin Sağlık ve Güvenliğinin Geliştirilmesini Destekleyen Önlemler Alınması Hakkında Çerçeve direktifinin yürürlüğe girmesi sonrasında mevzuat oluşturma hızlanmıştır.

3.2 Sorunlu alanlar

İş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliği ülkelerin gelişmişlik düzeyine, işkoluna, işletmenin büyüklüğüne, sosyal gruplara bağlı olarak büyük farklılıklar gösterir. Aynı işkolunda gelişmekte olan ülkelerde iş kazası ve meslek hastalıkları sürekli artarken gelişmiş ülkelerde düzenli azaldığı gözlemlenmektedir. İş kolu farklılığında da benzeri bir farklılık vardır. Dünyada çalışanların sadece %1'i madenlerde çalışırken ciddi iş kazalarının %8'i bu alanda görülmektedir. Keza işyeri büyüklüğüne göre yaklaşıldığında da 50'den az işçi çalıştırılan işyerlerinde 200'den fazla işçi çalıştırılan işyerlerine göre ölüm, ciddi yaralanma ile sonuçlanan iş kazası iki kat fazladır. Sosyal gruplarda da özellikle kadın çalışanlar, çocuklar, yabancı ya da göçmen işçiler iş sağlığı ve güvenliği yönünden en sorunlu alanı teşkil eder.

3.3 Türkiye’de İş Sağlığı ve güvenliği

Osmanlı imparatorluğu lonca tarzı üretimden manüfaktüre, makineleşmiş fabrika tarzı üretime geçememiş olduğundan iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çok az düzenleme yapılmıştır. Çalışanlar arasında ilişkileri de içeren bir anlamda ilk Medeni Kanun 1860 tarihli Mecelle, bu alanda atılan ilk adımdır. Diğer iki düzenleme ise maden bölgesi Zonguldak Ereğlisi’ne yönelik 100 maddelik Dilaver Paşa Nizamnamesi (1867) ile 1869 tarihli Maadin Nizamnamesi’dir.

Cumhuriyetin ilanından sonra çıkarılan 1924 Anayasası dönemi gereği liberal karakterinden sosyal haklar ve özgürlükler değil kişisel hak ve özgürlükler üzerine kurulmuş, bu nedenle kişisel temel haklardan çalışma hakkına yer verilerek sınırlarının çıkarılacak kanunlarla düzenleneceği belirtilmiştir.

- İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin ilk düzenleme 1926 tarihli Borçlar Kanunudur.
- 1930’da Umumi Hıfzıssıhha Kanunu kabul edilir. Kanun iş sağlığı ve güvenliği alanında yaptığı düzenlemelerle çocuk ve kadın işçileri korunması, asgari çalışma yaşının getirilmesi, kaza ve hastalık durumunda sağlık yardımı yapılması, işçi sayısına bağlı olarak işyerinde doktor bulundurulması, hastane yapılması gibi yükümlülükler getirir.
- 1936’da 3008 sayılı ilk İş Kanunu yürürlüğe girer. Kanunla işçinin korunması, bilgilendirilmesi, işyerinde koruyucu önlemlerin alınması gibi

işverenin yükümlülüklerinin yanı sıra, devlete de işçi sigortalarını kurma ve sosyal güvenlik sağlama yükümlülükleri getirilmiştir. Kanunun uygulamasında çok sayıda tüzük çıkarılmış, ilk defa iş sağlığı ve güvenliği alanı ikincil mevzuatlarla düzenlenmiştir(A. Kadir, 1999).

- 1945’de Çalışma Bakanlığı kurulur. Bakanlık, çalışma hayatını, işçi-işveren ilişkilerini, iş sağlığı ve güvenliği alanını düzenleme, denetleme, sosyal güvenlik imkanı sağlamak ve yaygınlaştırmak ile görevlendirilmiştir.
- 1961 Anayasası ile sosyal devlet ilkesi anayasaya girmiş, “Sosyal ve İktisadi Haklar ve Ödevler” başlığı altında; herkesin çalışma özgürlüğüne sahip olduğu, kimsenin yaşına, gücüne, cinsiyetine uygun olmayan işte çalıştırılmayacağı, bazı grupların çalışma koşulları yönünden özel olarak korunacağı, sağlığın korunması bakımından dinlenme hakkının tanınacağı, sosyal güvenlik haklarının korunması ve insanlık onuruna yaraşır bir yaşam seviyesinin sağlanması için gerekli önlemlerin devlet tarafından alınacağı belirtilmiştir. (G.Kemal,1999)
- Yani anayasa gereğince 1967’de 931 sayılı İş Kanunu çıkarılmış, kanunun usul yönünden iptali sonucunda 1971’de 1475 sayılı İş Kanunu yürürlüğe konulmuştur.
- 1475 sayılı İş Kanununa dayalı olarak 520 maddelik İş Sağlığı ve Güvenliği Tüzüğü çıkarılmış, zaman içinde taraf olunan uluslararası sözleşmeler, AB ve ILO şartlarına uyum bu konuda mevzuatın gelişimine katkı sağlamıştır.

Ancak gerek hızlı sanayileşme, üretim sistemi ve ilişkilerinde değişim, teknolojik gelişmeler, yeni bir İş Kanunu yapılması gereğini ortaya çıkarmış, 2003'te ILO ve AB standartlarına uyumlu 4857 sayılı İş kanunu hazırlanarak yürürlüğe sokulmuştur.

Yeni yasada işçi sağlığı ve iş güvenliği ifadesi yerine iş sağlığı ve güvenliği ifadesi kullanılmış, Kanununun 13 maddesinde doğrudan, 30 dolayında maddesinde iş sağlığı ve güvenliği alanında çok daha ileri düzenlemeye yer verilmiştir.

4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girmesinin ardından iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin mevzuatta 5763 sayılı kanun (2008) ve 6009 sayılı kanunla (2010) önemli değişikliklere gidilmiştir.

Ne ki İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin geliştirilmesi yönündeki çabalar, mevzuatta ileri yönde yapılan değişiklikler beklenen sonucu vermemiş, iş kazaları, meslek hastalıklarında arzulanan düşme sağlanamamıştır.

Bu sonuç AB üyesi ve diğer ülkeler de olduğu gibi İş Kanunundan bağımsız bir iş sağlığı ve güvenliği yasası çıkarılmasını gündeme getirmiş, bu doğrultuda tüm faaliyet alanlarını, tüm çalışanları kapsayan, genel olarak işveren yükümlülüklerine dayanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu hazırlanarak 2012'de yürürlüğe sokulmuştur. Yasanın yürürlüğe girmesi ile 4857 sayılı İş kanununda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili hükümler iptal edilmiştir.

3.4. İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarında kurumsal yapı

1961 Anayasası sosyal devlet ilkesi çerçevesinde sağlıklı ve güvenli çalışma ortamlarının hazırlanması sorumluluğunu devlete yükler. Devlet değişik alanlarda mevzuatın hazırlanması, uygulanması, denetlenmesi işlevini idari bir organizasyon içinde yer alan kurumlarla gerçekleştirir. İş sağlığı ve güvenliği alanında bu kurumların başında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) bulunur. Bakanlık bünyesinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili birimler;

- İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü (İSGGM),
- İş Teftiş Kurulu (İTK),
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Araştırma Merkezi (ÇASGEM),
- Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) dur.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesi dışında iş sağlığı ve güvenliği alanında doğrudan ya da dolaylı faaliyetlerde bulunan yardımcı nitelikte kurumlar da vardır. Bunlar;

- Sağlık Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, DPT, TSE, gibi yasal düzenleme ve denetleme faaliyetinde bulunanlar,
- TMMOB, TÜBİTAK, MPM, MEB gibi bilimsel araştırma ve eğitim çalışmaları yapanlar,
- TÜİK, Sağlık Bakanlığı gibi veri toplama ve değerlendirme yapanlar,
- Danışmanlık ve eğitim firmaları, işveren kuruluşları, işçi sendikaları konfederasyonları gibi iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına destek olan kuruluşlar olarak gruplandırılabilir.

İş sağlığı, güvenliği alanında sivil toplum örgütleri ve sendikalar

6331 sayılı İş Sağlığı, Güvenliği Kanunu her ne kadar işveren sorumluluğu üzerine kurulmuşsa da, sendikalar, vakıflar, dernekler, niversiteler, meslek odaları gibi konunun sosyal tarafı sivil toplum örgütlerine de yükümlülükler getirmektedir(A. Benjamin, 2005)

İş sağlığı ve güvenliği ulusal politikasının hazırlanması ve uygulanması

- Toplumda güvenlik bilincinin yaygınlaşması, yükseltilmesi,
- İşyeri politikasının hazırlanması, uygulanması,
- yelerine verecekleri eğitim,
- Toplu iş sözleşmelerinde mevzuat çerçevesinde talepler,
- Veri paylaşımı,
- İşyeri güvenlik eksiklerini yeleri eliyle denetleyip saptama ve giderme,

Konularında katkı sağlayabilirler.

3.5. Sorunlu alanlar

Dünya ölçeğinde iş sağlığı ve güvenliği konusunda sorunlu alanlar ülkemiz için de geçerlidir, bunlar;

- Üretimde sayısal olarak küçük ve orta ölçekli işyerlerinin hâkimiyeti,
- Çalışanların eğitim eksikliği,
- Kayıt dışı üretimin yaygınlığı,
- Taşeron işçi uygulamaları
- Kadın ve çocuk işçiler sorunu,
- Göçmen ve kaçak işçiler,
- İstatistik verilerin yetersizliği,
- İş sağlığı ve güvenliği uzmanı çalışanların yetersizliği, denetim eksikliği olarak sayılabilir.

3.6. Günümüz ve 6331 sayılı kanun

Daha önce de değindiğimiz üzere iş sağlığı güvenliği ile ilgili hemen hemen her gelişme izlenip, yasal düzenlemelerde gerek AB gerekse ILO şartlarına uyum için mevzuatta güncellemeler yapılmış olmasına rağmen iş kazaları ve meslek hastalıklarında umulan, beklenen gelişmenin sağlanamaması; iş sağlığı ve güvenliği alanında mevzuatın İş Kanunu, Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu, Borçlar Kanunu alanlarına da dağılması gibi gerekçelerle münhasıran iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin bir yasa hazırlanması gündeme gelmiştir. Bu yönde yapılan çalışmalar 20.06.2012 tarihinde kabul edilerek yürürlüğe giren 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği kanununun çalışma yaşamına girmesi ile sonuçlanmıştır.

Kanun 5 bölüm, 39 maddeden oluşmuştur. Birinci bölümde amaç, kapsam ve tanımların yer aldığı 3 madde, ikinci bölümde işveren ile çalışanların görev, yetki ve yükümlülüklerinin yer aldığı 17 madde, Konsey, kurul ve Koordinasyon başlığı taşıyan üçüncü bölümde 3 madde, teftiş ve idari yaptırımların yer aldığı dördüncü bölümde 4 madde, çeşitli ve geçici hükümlerin yer aldığı beşinci bölümde 12 madde bulunmaktadır.

6331 sayılı kanunla;

- İş sağlığı ve güvenliği alanı ilk kez bağımsız bir kanun konusu oldu,
- Kamu, özel sektör ayrımı yapılmaksızın tüm çalışanlar kanun kapsamına alındılar,
- Kuralcılıktan çok önleyici yaklaşım esas alındı,
- Yapılan işin niteliğine göre işyerleri, tehlike sınıflarına ayrıldı,

- Bütün işyerleri için iş güvenliği uzmanı, işyeri doktoru hizmeti doğrudan ya da ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden sağlanması hükmü getirildi,
- 10'dan az çalışanı olan işyerleri için iş sağlığı ve güvenliği hizmet giderlerine devlet desteği sağlandı,
- İş kazaları ve meslek hastalıklarını önlemek için risk analizi, risk değerlendirmesi yapılması hükmüne bağlandı,
- Çalışanların işe başlamadan ve sonrasında belli aralıklarla sağlık gözetiminden geçirilmesi sağlandı,
- İş kazaları ve meslek hastalıkları kayıtları daha etkin, sağlıklı tutulacak,
- Elli ve üzeri çalışanın bulunduğu altı aydan fazla süren işlerin yapıldığı tüm işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturulması sağlandı,
- Tüm işyerleri acil durum planların hazırlanması öngörüldü.
- Tüm çalışanların iş sağlığı güvenliği ile çalışma hayatına ait hak ve sorumlulukları hakkında eğitilmelerinden işveren sorumlu kılındı,
- Çalışanların işyerinde iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarına etkin katılımları sağlandı,
- Çalışanların ciddi ve yakın tehlike ile karşılaşmaları olasılığında çalışmaktan kaçınma hakkı kabul edildi,
- Aynı işyerinde birden fazla işveren bulunması durumunda işverenlerin birbirlerini ve çalışan temsilcilerini bilgilendirmesi, çalışmaların koordinasyonu öngörüldü,
- Hayati tehlike durumunda işyerinin tamamında ya da tehlikeli bölümde işin durdurulması kabul edildi,

- Kanunun sorunsuz uygulanabilmesi için bazı hükümleri aşamalı olarak hayata geçirilmesi kabul edildi,
- Güvenlik ve kaza önleme politika belgesi olmadan büyük endüstriyel kaza riski taşıyan işyerlerinin açılmayacağı kabul edildi,
- Kanunun uygulanmasını teminen kanuna aykırı hareketlere karşı etkin idari yaptırımlar devreye sokuldu.(İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 2012).



4.TAŞERONLUK

4.1 Kavramsal çerçeve

1929 ekonomik krizi ABD'den başlayarak tüm dünyayı etkilemiş, hakim klasik İktisat teorisi, öngörüsüzlüğü, çözüm önerileri yoksunluğu eleştirileriyle karşılaşmıştır. Bu çerçevede John Maynard Keynes (1883–1946) Devletin para ve maliye politikaları yoluyla piyasa müdahale etmesini önermiştir. Keynes, talep yönlü makroekonomik politikalar önerdiği 1936'da yayınlanan “İstihdamın, paranın ve faizin genel teorisi” adlı kitapla, klasik ekonominin karşılaşılan durgunluğu aşacak çözümünün olmadığını, devletin para arzını arttırarak, faiz hadlerini düşürerek talebi yükseltebileceğini, yatırımları arttırabileceğini bu da yetmezse yine devletin kendi cari harcamalarını, yatırım harcamalarını arttırarak milli geliri arttırmayı ve işsizlik seviyesini düşürebileceğini savlamıştır.’(Keynes John Maynard)

Keynes ve ardından gelen izleyicileri tarafından geliştirilen Keynesyen ekonomi modeli özellikle 2. Dünya savaşı sonrası ülkelerin yeniden yapılanma sürecinde yoğunlukla kullanılmıştır.

Keynesyen ekonomi modeli “refah ekonomisi, sosyal devlet” vb. nitelendirilmelerle 1973 petrol krizine kadar hâkim ekonomik modeldir. Bu tarihten sonra başlayan tartışmalar 1980’li yıllarda neo liberal yönetimler ve klasik ekonominin egemenliği ile sonuçlanmıştır. Bu dönem aynı zamanda SSCB’liğin dağılma sürecinin başlangıcıdır. 1975’te 35 ülke tarafından imzalanan “Helsinki Nihai Senedi”nin yürürlüğe girmesi, 1985’te iktidara gelen Mikhail Gorbaçov’un “Glasnost” açıklık, “Perestroyka” yeniden

yapılanma politikaları, özellikle SSCB'ye bağılı Doğu Avrupa ve Baltık cumhuriyetlerinde bağımsızlık taleplerini öne çıkarmış, dağılıma sürecini hızlandırmıştır.

SSCB'nin dağılıması kapitalist sistemi alternatifsiz bırakacak ve dünya neo liberal düzenle globalizm dönemine girecektir.

Globalizm, dünya ekonomisinin oluşturan sosyal ve iktisadi parçaların, birbirleriyle ve/veya dünya piyasalarıyla bütünleşmesi, birbirlerine eklemlenmesi olarak tanımlanabilir. Sorunun kaynağında finans piyasalarının kendi ülkelerinde karlı olarak kullanamadıkları paranın nasıl değerlendirilebileceği yatmaktadır. Bunun için finans piyasaları arasında sınırların, sınırlamaların kaldırılması, uluslararası sermaye akımının serbestleşmesi gerekmektedir.(Boratav K. "Emperyalizmin Küreselleşmesi" 2008)

Türkiye bu gelişmeler paralelinde 24 Ocak 1980 kararları ile döneme ayak uydurmaya çalışacaktır. (Saltık A. 20013)

Ekonomik stabilizasyon programı olarak da adlandırılan 24 Ocak 1980 kararları ile: dünyadaki değişmelere yapısal uyum sağlamak, ekonomide istikrarlı büyümeyi sağlamak, enflasyonu kontrol altına almak amacıyla:

- %32,7 oranında devalüasyon yapılarak günlük kur uygulamasına gidilmiş,
- Devletin ekonomideki payını küçülten önlemler alınmış, KİT'lerdeki bu uygulama paralelinde tarım ürünleri destekleme alımları sınırlandırılmış,
- Gübre, enerji ve ulaştırma dışında sübvansiyonlar kaldırılmış,

- Dış ticaret serbestleştirilmiş, yabancı sermaye teşvik edilmiş, kar transferlerine kolaylık sağlanmış,
- Yurtdışı müteahhitlik hizmetleri desteklenmiş,
- İthalat kademeli olarak liberalize edilmiş, ihracata vergi iadesi, düşük faizli kredi, imalatçı ihracatçılara ithalat girdide gümrük muafiyeti, sektörlere göre farklılaşan teşvikler getirilmiştir.

Bu tez çalışması çerçevesinde bizi öncelikle ilgilendiren: devletin ekonomide payını küçültme, devlet eliyle üretilen mal ve hizmetlerin, bunları üreten işletmelerin özelleştirilmesidir.

- Eğitim, sağlık, güvenlik, haberleşme, iletişim, ulaşım
- Enerji üretim, iletim, dağıtım; madenler, su
- Limanlar, tersaneler

Akla gelebilecek tüm kaynaklar, varlıklar özelleştirmeye açılır.

Bu gelişme, ilk çağlardan bu yana tüm üretim biçimleri içinde değişik biçimlerde var olan taşeronluk, alt işverenlik kurumunun her alanda yaygınlaşması sonucunu getirir.

4.2 TAŞERONLUK TANIMLARI

4.2.1 TDK Büyük Türkçe Sözlükte; Taşeron Fr. Tacheron

Büyük bir işin bir bölümünü yaptırmayı, asıl müteahhitten kendi üzerine alan ikinci yüklenici, tanımı yapılmaktadır (Türk Dil Kurumu, 2018). Bir inşaatta ahşap işlerinin, boya, sıva, sıhhi tesisat, elektrik işlerinin ayrı ayrı kişilerce üstlenilmesi gibi.

Bu tanımlama bölümlenebilir iş kavramına, iş bölümü, farklılaşmaya götürüyor bizi. Toprağa yerleşimin gerçekleştiği, üretimde ilkel de olsa alet kullanılan feodal üretim biçimi bu tür bir ilişkinin başlangıcı olmalı. Ancak bu günküne yakın Taşeron ilişkisi için P-M-P1 dönüşümünün (para-mal-para, P1>P), kısmen Pazar için üretimin başlamış olması, tefeci banker sermayesinin varlığı gerekir ki Avrupa da 12.yy.'dan itibaren gelişme farklılıkları çerçevesinde bu ilişkilerin varlığı gözlemleniyor. (S. Şen, 2016)

Nitekim S. Şen' de “Yeni İş yasasında Alt İşverenlik”, ‘Sendikal Notlar, Çalışma ve Toplum, 2006/3 s71-98) ’. 14- 18 yüzyıllar arası, 1- Ticaret sermayesinin malları doğrudan bağımsız üreticilerden alarak pazarladığını, 2) yine ticaret sermayesinin bu dönemde “eve iş verme” (putting out) sistemini başlattığını, Lonca, zanaatkâr sisteminden manufaktüre, fabrika sistemine geçiş sürecinde eve iş vermeyi dağınık fabrika sistemi (dispersed factory system) olarak adlandırıldığını belirtmektedir.

Ancak ne lonca üretiminde yetersiz üretim kapasitesi nedeniyle işliklerin iş yetiştirme güdüsü ile işin bir bölümünü bir başka işliğe yaptırmaları ne de tefeci banker sermayesinin evlere iş vermeleri bugün ki anlamda taşeronluk, alt işverenlik ilişkisini ifade etmez.

Günümüzde taşeronluk, alt işverenlik arızı değil, sistemin neredeyse başat unsurlarından biri olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu saptamadan sonra gerek uluslararası çerçevede (UNIDO Birleşmiş Milletler Sanayi kalkınma örgütü, ILO uluslararası çalışma örgütü, AB Avrupa birliği, vb.) gerekse yerel hukuk açısından alt işverenlik kavramına yaklaşımları, tanımlamaları değerlendirmemiz gerekiyor.

4.2.2 Unido'ya göre alt işverenlik;

UNIDO (Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü) 1966'da gelişmekte olan ülkelerin sınai kalkınma faaliyetlerine destek amacıyla kurulmuş, 1986'da BM' in bir uzman kuruluşu olmuştur.

Alt işverenliği biri büyük bağımsız iki firma arasında kurula bir üretim ilişkisi olarak gören Unido' ya göre alt işverenlik;

a) Ana şirketin siparişine göre alt işveren tarafından parçaların, alt montajların ve montajların sağlanması ve bunların daha sonra ana şirket tarafından satılan bir üründe kullanılması, her iki şirketin de üretime katılması;

b) Ana şirket için malzemelerin-ana şirket tarafından sağlanıp sağlanmadığına bakılmaksızın işlenmesi ve ana şirket tarafından sağlanan ve tekrar ana şirkete dönen parçaların nihai işlemlerinin yapılması için ana şirket (contractor) ile ikinci bir şirket (alt işveren/subcontractor) arasında kabul edilen bir sözleşme türüdür. (S. Şen, 2016)

Bu tanımın temel ögeleri incelendiğinde

- Alt işverenlik tanımı sanayi/endüstriyel üretimle ilgili olup endüstri dışı sektörlerin (inşaat ve hizmet sektörleri) dikkate alınmadığı.
- Alt işverenlik ilişkisinde malzemenin kimin tarafından sağlandığının önemli olmadığı.
- Alt işverenin yaptığı parça ya da montaj işi, ana şirketin asıl üretiminde girdi olarak kullanıldığı,
- Alt işverenin, ana şirketin siparişine göre iş yapmak zorunda olduğu, görülmektedir.

UNIDO bu tanımı yapmakla birlikte, alt işverenliğin Avrupa'da birçok firma için farklı anlamlar ifade ettiğini belirtmektedir. UNIDO' ya göre en genel anlamda alt işverenlik, birçok parçalardan oluşan bir ürünü üreten ya da montajını yapan bir firmanın ikinci bir firmayla üretim programının bir kısmını yapması için sözleşme bağtladığı zaman ortaya çıkmaktadır. Görüldüğü gibi bu tanımda, alt işverenin üstlendiği işi asıl işverenin işyerinde yapması koşulu hiçbir şekilde dikkate alınmamıştır. (S. Şen, 2016)

UNIDO, ölçek ekonomisin temel aldığı bu yaklaşımla alt işverenlik ilişkisinin;

- Ekonomik alt işverenlik,

İşin bir bölümünün ya da nihai üründe kullanılan parçaların üretiminin, üretim için gerekli işlemlerin firma dışında yaptırılmasının daha ekonomik olduğu durumlarda uygulanan alt işverenlik

- Kapasite alt işverenliği, (talebe bağlı alt işverenlik)

Firmaların üretmeleri gereken ürünleri, öngörülen zaman dilimi içinde üretememe olasılığı karşısında başvurdukları bir yöntemdir.

Planlama hataları, beklenmedik arızalar, kusurlu girdiler, malzemeler, grevler, talepte beklenmeyen yükselişler gibi nedenler kaçınılmaz şekilde ek kapasite kullanma, yaratmayı gerektirir ki bunun dışarıdan karşılanması kapasite alt işverenliği ilişkisini doğurur.

Kimi hallerde ise firma bilerek belirli bir zaman dilimi içinde karşılayamayacağı miktarda üretim taahhütü altına girebilir, burada da çözüm dışı kapasite kullanımı, alt işveren ilişkisidir.

- Uzmanlık alt işverenliği,

Küçük firmaların belirli bir alanda uzmanlaşmalarının, teknik yeteneklerinin, becerilerinin ana firmaya göre üstünleşmesinden kaynaklanan alt işverenlik ilişkisinin doğması,

Şeklinde oluşacağını varsaymaktadır. (S. Şen, 2016)

4.2.3 İLO

1919'da Birinci Dünya Savaşı'na son veren Versay Anlaşması kapsamında, evrensel ve kalıcı barışın ancak sosyal adalet temelinde yapılandırılabilceği düşüncesi ile kurulan İLO; bugüne kadar 189 sözleşme ve 202 tavsiye kararı yayınlanmıştır.

ILO'nun temel haklara ilişkin 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 ve 182 sayılı sözleşmeleri ülkemiz tarafından da onaylanmıştır.

Anayasamızın 90'ncı maddesine göre, ülkemiz tarafından onaylanan ILO sözleşmeleri kanun hükmünü taşımaktadır. ILO ile ilişkiler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı koordinasyonu ve temsili aracılığı ile yürütülmektedir.

ILO Sözleşmeleri incelendiğinde doğrudan taşeronlukla ilgili bir tanımlama, düzenleme olmadığı görülecektir.

Ne var ki;

- Eşit ücret sözleşmesi (100sayılı),
- Çalışma şartları (kamu sözleşmeleri) (94 sayılı),
- İ.S.G. ve çalışma ortamına ilişkin sözleşme (155 sayılı),

Ve benzeri düzenlemeler ülkemizde aynı iş yerinde benzer işlerde çalışanlar arasında gerek ücretlendirme gerekse çalışma saatleri gibi konularda taşeron işçiler aleyhine farklı uygulamalar nedeniyle İLO ile ilişkilerde sıkıntı yaratmaktadır.

Örneğin 94 sayılı (kamu sözleşmeleri) ILO sözleşmesinin 1. ve 2. Maddelerine göre, bir kamu makamı tarafından yapılan "bayındırlık işlerinin yapılması, tadili, tamiri veya yıkımı; materyal, levazım ve teçhizatın imali, takılması işlenmesi veya nakli; hizmetlerin bizzat ifası veya temini" amacıyla bir ihalede işçi çalıştırılması durumunda, bu işte çalıştırılacak işçiye ödenecek ücret ile işçinin çalışma süreleri ve diğer çalışma şartları konularında sağlanacak haklar, ilgili iş kolunda uygulanmakta olan toplu iş sözleşmesinin

getirdiği haklardan daha düşük olamaz. Sözleşmenin 5. Maddesine göre, bu şartların yerine getirilmesinden, ihaleyi yapan kamu kurum ve kuruluşu sorumludur.

Bu durumda, kamu kurum ve kuruluşlarınca açılan ihalelerde iş alan işverenlerin iş yerlerinde çalışan işçiler, toplu iş sözleşmesine taraf sendika üyesi olup olmadıklarına bakılmaksızın ve ayrıca bir teşmil kararı gerekmez, yürürlükteki toplu iş sözleşmesinin, ücret, çalışma süreleri ve diğer çalışma şartlarına ilişkin haklardan aynen yararlandırılmalıdır. (K. Yıldırım 2014)

4.3.Hukuk sistemimizde taşeronluk

4.3.1 Ulusal hukuk sistemimizde taşeronluk

Biliyoruz ki her üretim biçimi, içinde, bir önceki dönemin kalıntılarını taşıyarak bir sonraki dönemin özünü büyütüp geliştirir. Bu anlamda kapitalist üretim biçiminin bir ürünü olan taşeronluk ilişkisi elbette feodal dönemde de farklı biçimlerde var olmuştur. Ancak buradan hareketle mecellede taşeronluk kurumunu aramak ne kadar doğru olacaktır?

Bir olgunun hukuk konusu olabilmesi için önce zuhur etmesi, problemleri ile fark edilir olması gerekir ki; 1926 tarihli, 818 sayılı Borçlar Kanunu 356. maddesindeki “Müteahhit, imal edilecek şeyi bizzat yapmaya veya kendi idaresi altında yaptırmaya mecburdur. Fakat işin mahiyetine nazaran şahsi maharetinin ehemmiyeti yok ise, taahhüt ettiği şeyi başkasına dahi imal ettirebilir ”ifadesi taşeronluk ilişkisi için genellikle yeterli görülmemekte, 1936 tarihli, 3008 sayılı İş Kanunu 1. Maddesi, 4. Fıkrasında yer alan “işçiler doğrudan doğruya işveren veya vekili tarafından olmayıp üçüncü şahsın aracılığı

ile işe girmiş ve üçüncü şahıs ile mukavele etmiş olsalar” ifadesi bu ilişkinin hukuki anlamda var oluşunun başlangıcı kabul edilmektedir. 1950 yılında yapılan değişiklikle aynı iş veya teferruatında iş alan “bu kimseler” aracı olarak adlandırılmıştır.

Ancak, Türkiye’de taşeronluk ilişkisinin endüstriyel ilişkiler içerisinde yaygınlık kazanması, 1980 sonrası, 24 Ocak kararları, özelleştirmelerle birlikte başlamaktadır.

Biliyoruz ki taşeronluk ilişkisinin ortaya çıkması için en azından sırasıyla bir iş, bir işveren, bir işyeri, işçiler olmalı; şimdi de mevcut yasal ortamda bu unsurların, taşeron ilişkisinin nasıl tanımlandığına bakalım.

4.3.1.2 SSK’da tanımlar

SSK Kanunu ikinci bölüm işyerleri ve işverenler ilişkin bölüm, madde 11’de işyeri için;

MADDE 11- İşyeri, sigortalı sayılanların maddî olan ve olmayan unsurlar ile birlikte işlerini yaptıkları yerlerdir.

İşyerinde üretilen mal veya verilen hizmet ile nitelik yönünden bağlılığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen işyerine bağlı yerler, dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden veya meslek eğitimi yerleri, avlu ve büro gibi diğer eklentiler ile araçlar da işyerinden sayılır tanımı yapılmaktadır,

İşveren, işveren vekil, geçici iş ilişkisi kurulan işveren ve alt işveren için ise;

MADDE 12- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre sigortalı sayılan kişileri çalıştıran gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlar işverendir. İşveren adına ve hesabına, işin veya görülen hizmetin bütününün

yönetim görevini yapan kimse, işveren vekilidir. Bu Kanunda geçen işveren deyimi, işveren vekilini de kapsar. İşveren vekili ve 4857 sayılı İş Kanununda tanımlanan geçici iş ilişkisi kurulan işveren, bu Kanunda belirtilen yükümlülüklerinden dolayı işveren ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin bir işte veya bir işin bölüm veya eklentilerinde, iş alan ve bu iş için görevlendirdiği sigortalıları çalıştıran üçüncü kişiye alt işveren denir. Sigortalılar, üçüncü bir kişinin aracılığı ile işe girmiş ve bunlarla sözleşme yapmış olsalar dahi, asıl işveren, bu Kanunun işverene yüklediği yükümlülüklerden dolayı alt işveren ile birlikte sorumludur.

İş kanununda tanımlar bölümü 2. Maddede;

MADDE 2. - Bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişiye işçi, işçi çalıştıran gerçek veya tüzel kişiye yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara işveren, işçi ile işveren arasında kurulan ilişkiye iş ilişkisi denir. İşveren tarafından mal veya hizmet üretmek amacıyla maddî olan ve olmayan unsurlar ile işçinin birlikte örgütlendiği birime işyeri denir.

İşverenin işyerinde ürettiği mal veya hizmet ile nitelik yönünden bağlılığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen yerler (işyerine bağlı yerler) ile dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve meslekî eğitim ve avlu gibi diğer eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır.

İşyeri, işyerine bağlı yerler, eklentiler ve araçlar ile oluşturulan iş organizasyonu kapsamında bir bütündü şeklinde daha geniş, ayrıntılı bir işyeri tanımı yapılmaktadır.

Maddenin devamında işveren vekili, alt işveren için;

İşveren adına hareket eden ve işin, işyerinin ve işletmenin yönetiminde görev alan kimselere işveren vekili denir. İşveren vekilinin bu sıfatla işçilere karşı işlem ve yükümlülüklerinden doğrudan işveren sorumludur.

Bu Kanunda işveren için öngörülen her çeşit sorumluluk ve zorunluluklar işveren vekilleri hakkında da uygulanır. İşveren vekilliği sıfatı, işçilere tanınan hak ve yükümlülükleri ortadan kaldırmaz.

Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi denir. Bu ilişkide asıl işveren, alt işverenin işçilerine karşı o işyeri ile ilgili olarak bu Kanundan, iş sözleşmesinden veya alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumludur.

Asıl işverenin işçilerinin alt işveren tarafından işe alınarak çalıştırılmaya devam ettirilmesi suretiyle hakları kısıtlanamaz veya daha önce o işyerinde çalıştırılan kimse ile alt işveren ilişkisi kurulamaz. Aksi halde ve genel olarak asıl işveren alt işveren ilişkisinin muvazaalı işleme dayandığı kabul edilerek alt işverenin işçileri başlangıçtan itibaren asıl işverenin işçisi sayılarak işlem görürler. İşletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler dışında asıl iş bölünerek alt işverenlere verilemez denilmektedir.

SSK Kanunu ikinci bölüm işyerleri ve işverenler ilişkin bölüm, madde 11’de işyeri için; “İşyeri, sigortalı sayılanların maddî olan ve olmayan unsurlar ile birlikte işlerini yaptıkları yerlerdir.

İşyerinde üretilen mal veya verilen hizmet ile nitelik yönünden bağılılığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen işyerine bağlı yerler, dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden veya meslek eğitimi yerleri, avlu ve büro gibi diğer eklentiler ile araçlar da işyerinden sayılır”. tanımı” yapılmaktadır,

İşveren, işveren vekili, geçici iş ilişkisi kurulan işveren ve alt işveren için ise;12. Maddesinde: “4.’üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde: sigortalı sayılan kişileri çalıştıran gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlar işverendir”.

İşveren adına ve hesabına, işin veya görülen hizmetin bütününün yönetim görevini yapan kimse, işveren vekilidir. Bu Kanunda geçen işveren deyimini, işveren vekilini de kapsar. İşveren vekili ve 4857 sayılı İş Kanununda tanımlanan geçici iş ilişkisi kurulan işveren, bu Kanunda belirtilen yükümlülüklerinden dolayı işveren ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin bir işte veya bir işin bölüm veya eklentilerinde, iş alan ve bu iş için görevlendirdiği sigortalıları çalıştıran üçüncü kişiye alt işveren denir. Sigortalılar, üçüncü bir kişinin aracılığı ile işe girmiş ve bunlarla sözleşme yapmış olsalar dahi, asıl işveren, bu Kanunun işverene yüklediği

yükümlülüklerden dolayı alt işveren ile birlikte sorumludur. Denilmektedir. (SSGSS Kanunu Kanun No:5510 31/5/2006).

4.3.1.3 İş kanununda tanımlar

İş Kanunun' da işçi, işveren, işyeri için 2.maddede: “Bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişiye işçi, işçi çalıştıran gerçek veya tüzel kişiye yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara işveren, işçi ile işveren arasında kurulan ilişkiye iş ilişkisi denir. İşveren tarafından mal veya hizmet üretmek amacıyla maddî olan ve olmayan unsurlar ile işçinin birlikte örgütlendiği birime işyeri denir.

İşverenin işyerinde ürettiği mal veya hizmet ile nitelik yönünden bağlılığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen yerler (işyerine bağlı yerler) ile dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve meslekî eğitim ve avlu gibi diğer eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır.

İşyeri, işyerine bağlı yerler, eklentiler ve araçlar ile oluşturulan iş organizasyonu kapsamında bir bütündür.” denilerek daha geniş, ayrıntılı bir işyeri tanımı yapılmaktadır.

Maddenin devamında işveren vekili, alt işveren için ise işveren adına hareket eden ve işin, işyerinin ve işletmenin yönetiminde görev alan kimselere işveren vekili denir. İşveren vekilinin bu sıfatla işçilere karşı işlem ve yükümlülüklerinden doğrudan işveren sorumludur.

Bu Kanunda işveren için öngörülen her çeşit sorumluluk ve zorunluluklar işveren vekilleri hakkında da uygulanır. İşveren vekilliği sıfatı, işçilere tanınan hak ve yükümlülükleri ortadan kaldırmaz.

“Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi denir” tanımları yapılmakta ve devamında;

Bu ilişkide asıl işveren, alt işverenin işçilerine karşı o işyeri ile ilgili olarak bu Kanundan, iş sözleşmesinden veya alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumludur.

Asıl işverenin işçilerinin alt işveren tarafından işe alınarak çalıştırılmaya devam ettirilmesi suretiyle hakları kısıtlanamaz veya daha önce o işyerinde çalıştırılan kimse ile alt işveren ilişkisi kurulamaz. Aksi halde ve genel olarak asıl işveren alt işveren ilişkisinin muvazaalı işleme dayandığı kabul edilerek alt işverenin işçileri başlangıçtan itibaren asıl işverenin işçisi sayılarak işlem görürler. İşletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler dışında asıl iş bölünerek alt işverenlere verilemez. (İş Kanunu, Kanun No: 4857 22/5/2003).

4.3.1.4 6331 Sayılı İSGK.

6331 sayılı İSGK 3. Maddesi tanımlar maddesidir, tanımlar arasında İSG yönünden en problemlili alan Alt İşverenlik “Taşeronluk” her nedense yer almaz. 50’ den fazla işçi çalıştırılan, altı aydan fazla süren işlerin yapıldığı işyerlerinde İş Sağlığı Güvenliği Kurulu kurulması ile ilgili 22. Maddede karşımıza çıkar alt işverenlik, “taşeronluk”;

madde 23 İş Sağlığı Güvenliğinin koordinasyonunda devam eder. (İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu madde 22, 2012)

Bu verilerle iç hukuk itibarıyla yardımcı işlerin alt işverene verilmesinde bir sorun bulunmadığı, asıl işin bir bölümünün alt işverene verilmesinde ise;

- İş yerinde işçi çalıştıran asıl işverenin varlığı,
- İşin asıl işverenin iş yerinde yapılması,
- İşin iş yerinde yürütülen mal ve hizmet üretimine ilişkin olması,
- İşletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren bir iş olması,Koşullarının bir arada bulunması aranmaktadır.

Bu haliyle sürekli yargıya giden sorunlu olaylar, mahkeme kararlarına itirazlar, Yargıtay'ın farklı yönde kararları sorunu daha da büyötmektedir. Ne ki şu anda televizyonlarda kamu spotu olarak dönüp duran “esnek çalışmanın hayatımızı nasıl güzelleştireceği” yönündeki filmler, taşeronlaşmada bir üst düzeye geçileceğinin, “özel istihdam bürolarının” taşeronlaşacağıının da habercisi olarak algılandığında ortaya çıkacak tablo bu günleri de aratacak bir yakın gelecek olarak önümüzde durmaktadır.

5.Risk ve İlgili alanlar kavramsal yaklaşım

5.1Kavramsal çerçevede risk

İnsanoğlu, var olduğu günden başlayarak önce fiziksel ihtiyaçlarını (beslenme, barınma, örtünme, cinsellik vb.) karşılama ve sürdürebilme çabasında olmuş, ardından bunu güven altına almaya yönelmiştir.

A. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi teorisi de bu yaklaşım üzerine kuruludur.

A. Maslow ihtiyaçları:

- 1- Fizyolojik gereksinimler (solunum, besin, su, giyim, uyku, cinsellik, barınma,..),
- 2- Güvenlik gereksinimi (vücut, iş, aile, sağlık, mülkiyet , ...) güvenliği,
- 3- Aidiyet, ait olma, sevgi, sevecenlik gereksinimi (arkadaşlık, aile, cinsel yakınlık, bir gruba ait olma),
- 4- Saygınlık gereksinimi (kendine saygı güven, başarı, diğerlerinin saygısını kazanma, başkalarına saygı, fark edilme, tanınma...),
- 5- Kendini gerçekleştirme gereksinimi (erdem, yaratıcılık, doğallık, problem çözümü, önyargısızlık, gerçeklerin kabulü...),

Şeklinde kategorize etmektedir.

Tezimizin konusu Maslow ve teorisi değil; gerek bireylerin, toplumun ve sistemin var olan dengeyi koruma ve geliştirme çabalarını güven, güveni tehdit eden tehlike unsurlarını, risk ve benzeri kavramları İSG açısından anlamaya çalışmaktır.

Güvenlik: Toplum yaşamında yasal düzenin aksamadan yürütülmesi, kişilerin korkusuzca yaşayabilmesi durumu, emniyet(Türk Dil Kurumu, 2018).olarak tanımlanmaktadır.

Zayıflık: Bir sistemde yetkilendirilmemiş fiillere izin veren zafiyeti,

Önleme: İş yerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümünü (İSG. Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, 29.12.2012/ Resmi Gazete/Sayı:28512)

İfade etmektedir.

Tehlike: Büyük zarar veya yok olmaya yol açabilecek durum, muhatara ya da gerçekleşme ihtimali bulunan fakat istenmeyen sakıncalı durum (Türk Dil Kurumu,2018).

İnsanların yaralanması veya sağlığının bozulması veya bunları birlikte gerçekleşmesine sebep olabilecek kaynak, durum veya işlem.(TS 18001 sayfa:4/ Nisan 2008)

—İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyeli,(İSGK. Md. 3)

— Bir nesne ya da belli koşulların, etkenlerin insan sağlığı ve çevre için olumsuzluk içermesi , World Health Organization ,2018)

— Canlıları, çevreyi ve/veya malı, tesisleri tehdit eden, kapsamı belirlenmemiş kaza ve zarar potansiyeli(International Labour Organization ,2018)

Şeklinde tehlike tanımları yapıldığı görülmektedir.

Tanımlarda tehlike “potansiyel zarar kaynağı olarak”, zarar ise “sağlık veya varlığa gelebilecek yaralanma ve/veya ziyan, kayıp olarak belirlenmektedir.

Tehlike Sınıfı: Tüm işyerleri faaliyet alanlarına göre tehlike tanımlamalarını yapmak durumundadır. Bunun için tehlike yaratacak olgunun varlığını tanıma ve özelliklerinin tanımlanması gerekir. (International Labour Organization ,2018).

ÇSGB İşyerlerini faaliyet alanlarına göre: az tehlikeli, tehlikeli, çok tehlikeli olarak sınıflandırmıştır.

Tehlike, risk ilişkisi: Canlı ya da cansız varlıklara zarar verme potansiyeli olan her şey “tehlike” olarak tanımlanmaktadır. Tehlike düşünsel, soyu bir kavramdır. Çalışma alanında çekinilmesi gereken durumlar tehlikenin kökenidir.

Risk belirli koşullarda kişiler için geçerlidir; bu anlamda bireysel ve somuttur. Riskler olasılık olarak ifade edilir. Risk” kısaca tehlike durumunda zarar oluşması olasılığı ya da tehlikeler sonucu ortaya çıkan durum olarak da tanımlanabilir. Bu anlatımda önce tehlike vardır, risk ondan kaynaklanmaktadır. Yüksekte çalışmada düşme tehlikesinin bulunması, düşme sonucu ölüm, yaralanma riskinin oluşması gibi.

Risk Kavramı: “Risk sözcüğü karşılığı; zarara uğrama tehlikesi, riziko olarak verilmektedir (Türk Dil Kurumu,2018). Başka bir ifade ile tehlikenin gerçekleşme olasılığı ile gerçekleşmesi durumunda yol açacağı sonucun şiddetinin birlikte ele alınmasıdır. Burada risk, tehlikenin olasılığı ile şiddetinin bir fonksiyonu ele alınmaktadır.

—İSGK Md. 3'te "risk" için: tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme olasılığı tanımı yapılmakta,

—Dünya Sağlık örgütü (WHO) riski "sonucun olumsuz olma olasılığı veya bu olasılığı ortaya çıkaran faktör" olarak tanımlamakta, (Dünya Sağlık Örgütü ,2018). de riski: belli bir dönemde veya koşullar altında istenmeyen olayın ortaya çıkma olasılığı; çevre koşullarına göre sıklık ve olasılık olarak ifade etmektedir (Uluslararası Çalışma Örgütü,2018)

Kabul edilebilir risk: Kabul edilebilir risk konusunda İSG Risk Değerlendirme yönetmeliğinde: "yasal yükümlülükler ve işyerinin önleme politikasına uygun, kayıp veya yaralanma oluşturmayacak risk seviyesi" tanımı verilmektedir (RG: 29.11.2012-28512).Aynı başlık altında kuruluşun, yasal zorunluluklara ve kendi İSG politikalarına göre, tahammül edebileceği düzeye indirilmiş risk" tanımı verilmektedir (Türk Standartları Enstitüsü,2008).

6.ARAŞTIRMANIN AMACI, KAPSAMI, YÖNTEMİ VE ANKET SÜRECİ

6. 1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada ülkemizde bir endüstriyel yapı inşaatında çalışanların iş sağlığı ve güvenliği risk bilgi düzeylerinin belirlenmesi çalışılmıştır. Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği risk bilgi düzeylerinde; çeşitli demografik değişkenler bakımından, çalıştıkları bölümlere, cinsiyetlerine, yaş gruplarına, eğitim düzeylerine, toplam iş deneyimlerine ve kurumdaki iş deneyimleri vb. faktörlere göre anlamlı bir farklılık bulunup, bulunmadığı araştırılmıştır.

6.2.Araştırmanın Kapsamı

Belirtilen amaç doğrultusunda; Endüstriyel yapı inşaatında yer alan bir asıl işveren, alt işverene bağlı çalışan personel araştırma kapsamındadır.

6.3.Araştırmanın Yöntemi

Araştırma, basit tesadüfi örnekleme ile rastgele seçilen çalışanlarla yüz yüze görüşme yöntemi uygulanarak yapılan anketlere dayanmamaktadır. Yapılan anketlerde tüm sahalarda önce üst denetçi kontrolü yapılmıştır. Anketlerin kâğıt ortamından bilgisayar ortamına aktarılmasından önce açık uçlu soruların kodlaması ve anket veri kontrolleri yapılmıştır.

6.4. Anket Formunun Tasarımı

Çalışmada kullanılacak anket formunun hazırlanması sürecinde, birçok tez çalışmasının araştırılıp taranması sonucunda konuyu kapsayacak 52 soruluk anket oluşturulmuştur. Anket sorularının geçerlik ve güvenilirliğini kontrol edilmiş. Ankette kimi sorular tablo halinde çoklu seçenekler halinde ifade edilmiştir. Sonuçta anket formunda birçok değişken (soru) incelenmiştir. Anket çalışmasında soru formunun amaçlara yönelik olarak en anlaşılır ve mümkün olduğunca kısa ifadelerle hazırlanmasına çalışılmıştır.

6.5. Veri Toplama Yöntemi

Veriler, endüstriyel yapı inşaatında yer alan çalışanlardan yüz yüze görüşme yöntemi uygulanarak 400 kişiden toplanmıştır. Anketin içinde yer alan soruların bazıları sınıflama (nominal) ölçme düzeyinde ölçülürken, algı ve kanaat gibi durumları ölçen sorular ise beşli ve üçlü Likert ölçeği sorularını içermektedir. Bazı sorular açık uçludur. Cevaplayan kişilerin verdikleri cevaplara göre gruplandırılarak yorumlanmıştır.

6.6. Örneklem Yöntemi

Endüstriyel yapı inşaatında farklı yerlerde, bir asıl işveren ve alt işverenlere bağlı çalışan personel anket çalışmasının hedefidir. Örneklem yönteminde Basit tesadüfi örneklem yöntemi tercih edilmiştir. Basit tesadüfi örneklem yöntemi tercih etme nedenimiz ise ele alınan problemlerle ilgili bilgilerin evrene göre benzeşik (homojen) olmasıdır.

Örneklem büyüklüğünü saptamak için kullanılan bazı formüller şunlardır:

N: Evren birim sayısı, n: Örneklem büyüklüğü

P: Evrendeki X'in gözlenme oranı, Q (1-P): X'in gözlenmeme oranı

Z_{α} : $\alpha= 0.05, 0.01, 0.001$ için 1.96, 2.58 ve 3.28 değerleri

d= Örneklem hatası

σ = Evren standart sapması

$t_{\alpha, sd}$ = sd serbestlik dereceli t dağılımı kritik değerleridir (sd=n-1). $t_{\alpha, sd}$ kritik değerleri sd= n-1 → 5000 olduğunda Z_{α} değerlerine eşit alınabilir.

Tablo 1: Örneklem hesaplama formülü

Evren Büyük- lükü	± 0.03 örnekleme hatası (d)			± 0.05 örnekleme hatası (d)			± 0.10 örnekleme hatası (d)		
	p=0.5 q=0.5	p=0.8 q= 0.2	p=0.3 q=0.7	p=0.5 q=0.5	p=0.8 q= 0.2	p=0.3 q=0.7	p=0.5 q=0.5	p=0.8 q= 0.2	p=0.3 q=0.7
5000	880	601	760	357	234	303	94	61	79

Basit tesadüfi örnekleme ile örneklem büyüklüğü 357 kişi olarak hesaplanmıştır. Eksik cevaplar ve hatalar göz önünde bulundurularak örneklem büyüklüğünden daha fazla sayıda kişi (400) ile anket yapılmıştır. Ankete katılan kişiler ile gönüllülük esasına bağlı olarak görüşme ile yüz yüze anket yapılmıştır.

6.7. Verilerin Analizi

Verilerin analiz edilmesinde SPSS v.22,0 istatistik paket programı kullanılmıştır. İlk olarak tüm boyutlarda yer alan her soru veya soru grubu için frekans dağılım tabloları tespit edilmiştir. Kimi sorular tablo ile kimi sorular ise grafikler yardımıyla yorumlanmıştır. İkinci olarak ise farklı boyutlarda yer alan bazı soru veya soru gruplarında, detaylı olarak incelenmesi istenen durumlar için ilişki analizlerinde normal dağılım gösteren değişkenler için t testleri, kategorik değişkenler için Ki-kare yapılmıştır. Normal dağılım göstermeyen verilerin dağılım testleri, ilişki analizleri yapılmış ve sonuçlar yorumlanmıştır.

7.ANKET BULGULARI VE DEĞERLENDİRME

Bu bölümde, araştırma için toplanan veriler, sorular bazında çözümlenmiş, elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar sunulmuştur. İlk olarak anket formunda yer alan soruların frekans dağılım tabloları oluşturulup yorumlanmıştır.



7.1. Frekans Dağılımlarının Yorumlanması

7.1.1 KURUMUNUN GENEL BİLGİLERİ

C.1: Kurumların kod numaraları ve ankete katılan çalışan dağılımları

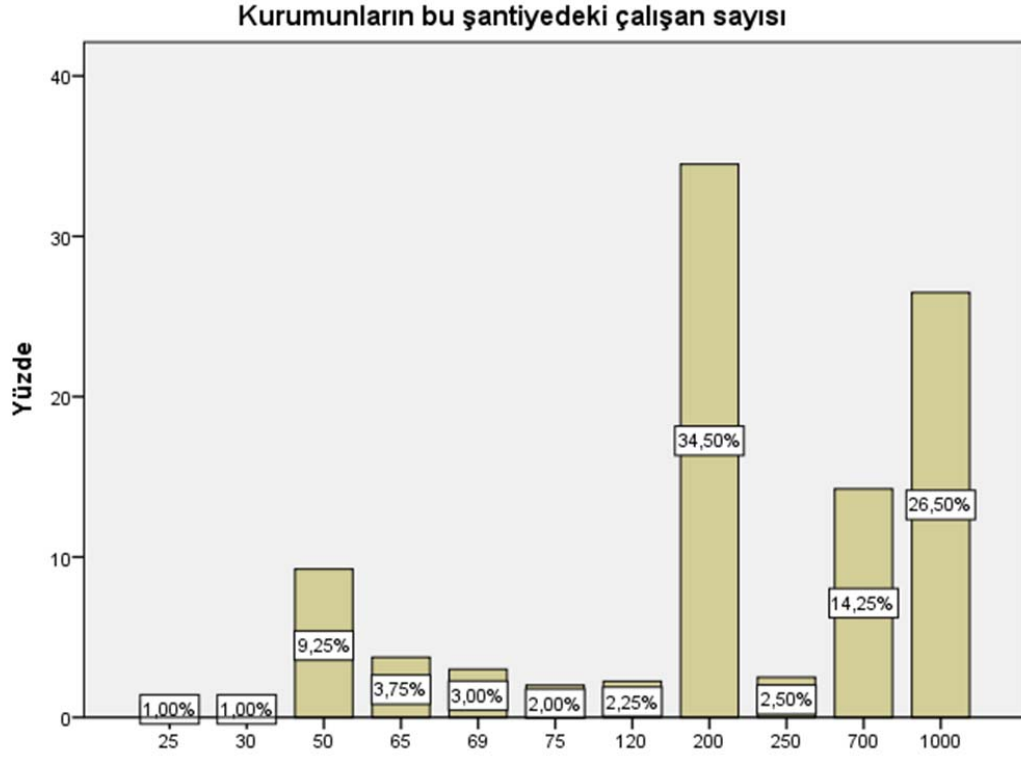
Tablo 2 : Kurumların kod numaraları ve ankete katılan çalışan dağılımları

	Frekans	Yüzde
1.şirket	4	1,0
2.şirket	57	14,3
3.şirket	12	3,0
4.şirket	11	2,8
5.şirket	9	2,3
6.şirket	13	3,3
7.şirket	1	,3
8.şirket	8	2,0
9.şirket	15	3,8
10.şirket	3	,8
11.şirket	108	27,0
12.şirket	125	31,3
13.şirket	34	8,5
Total	400	100,0

Kurumun Yasal Unvanı nedir sorusuna katılımcıların dağılımı tablo3'te verilmektedir.

Kurumların isimleri numaralandırılarak verilmiştir.

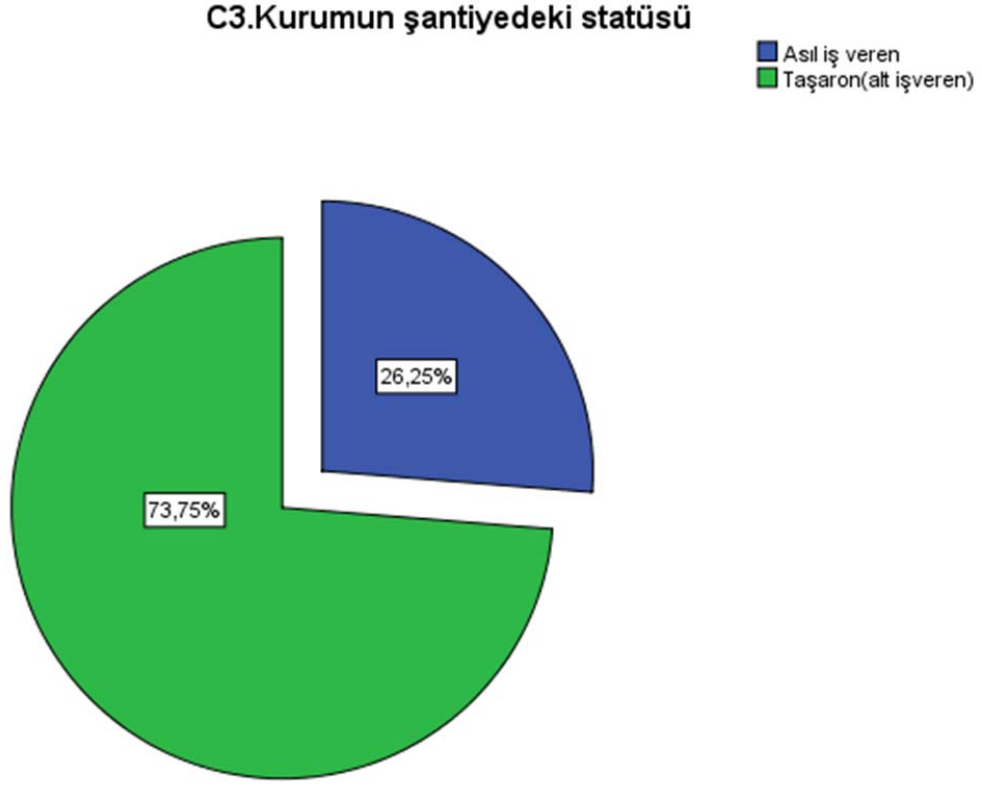
C2.Kurumun bu şantiyedeki çalışan sayısı



Şekil 1: Kurumun bu şantiyedeki çalışan sayısı?

Ankete katılan katılımcıların % 1 (4 kişi) 1.şirketten en düşük oranla katılım sağlarken en yüksek oranı %34,5(138 kişi)11.şirkette gerçekleşmiştir. En az çalışana sahip olan şirket 1.şirketken en yüksek çalışan sayısına sahip şirket 12. şirkettir.

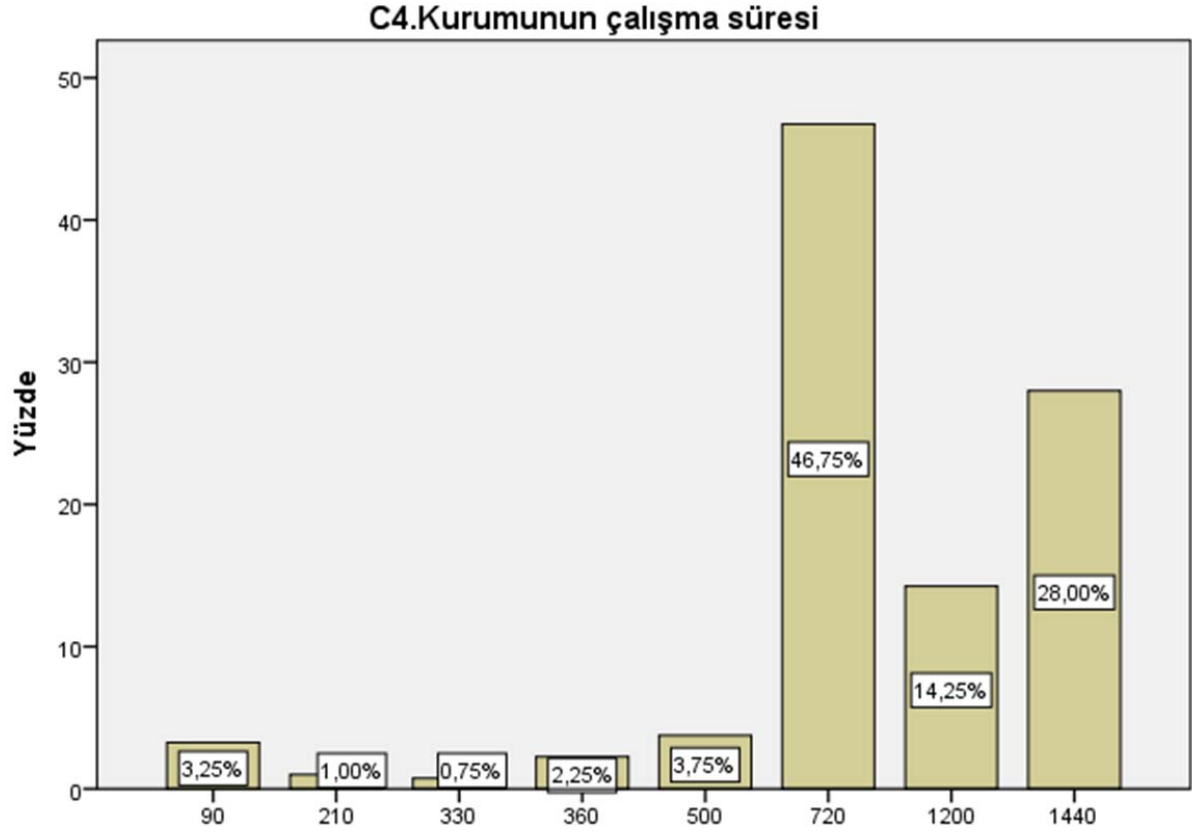
C3.Kurumun şantiyedeki statüsü?



Şekil 2: Kurumun şantiyedeki statüsü?

Katılımcıların % 26.25(105 kişi) " Kurumun şantiyedeki statüsü?" sorusuna " Asıl İşveren" şeklinde cevap vermişlerdir. % 73.75 (295 kişi) ise bu soruyu "Taşeron(alt işveren)"olarak cevaplamışlardır.

C4.Kurumların çalışma süreleri



Şekil 3: Kurumunun çalışma süresi?

Katılımcıların kurumların çalışma sürelerine göre dağılımı ise; % 3,25 (13 kişi) işletmelerinin faaliyet süresinin 90 gün', % 1 (4 kişi)' 210 gün.', % 0,75(3 kişi) Sırlamaya devam ederken en çok çalışma süresine ait % 28 (112 kişi)' 1440 günken en çok çalışana sahip işletmenin çalışma süresinin 720 gün olduğunu belirtmişlerdir.

C5.Faaliyet Alanınız?

Katılımcıların çalıştığı işletmelerin faaliyet alanları ise, % 100(400 kişi) 'Ulusal', şeklindedir.

C6Çalıştığınız kurumda İş Sağlığı ve güvenliği birimi var mı?

Katılımcıların % 100 (400 kişi) " Çalıştığınız kurumda İş Sağlığı ve güvenliği birimi var mı" sorusuna 'Evet var' şeklinde cevap vermişlerdir.

C7İş yerinizde sendika var mı?

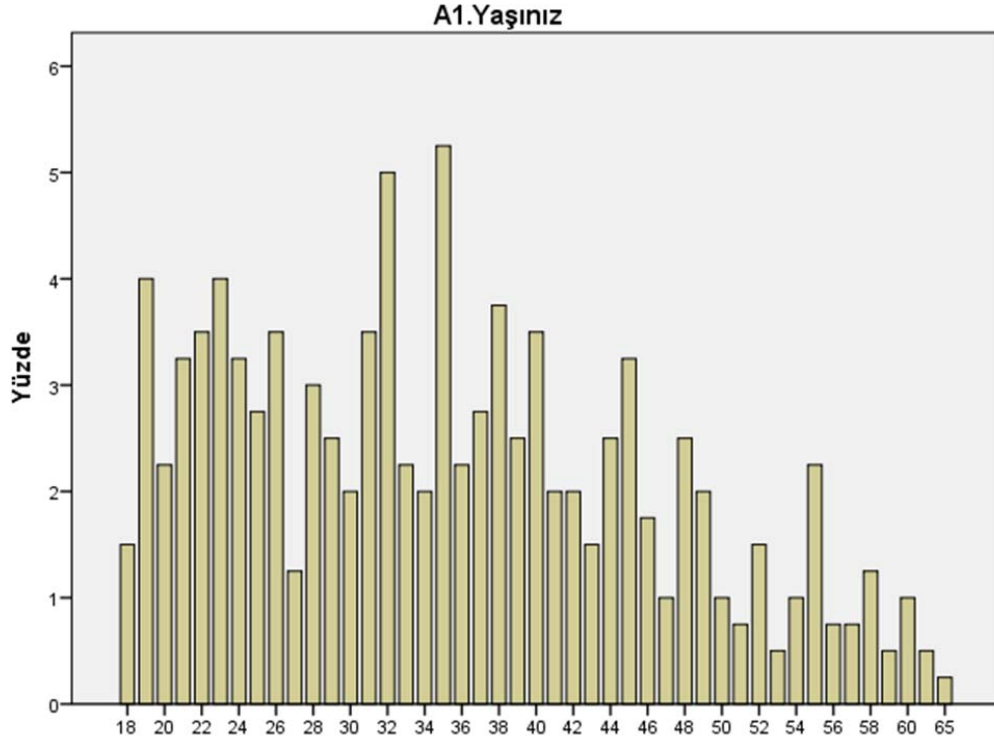
Katılımcıların % 100 (400 kişi) " İş yerinizde sendika var mı " sorusuna 'Hayır yok' şeklinde cevap vermişlerdir.

C8: İş yerinde İş Sağlığı ve güvenliği kurulu var mı?

Katılımcıların % 100 (400 kişi) " İş yerinde İş Sağlığı ve güvenliği kurulu " sorusuna 'Evet var' şeklinde cevap vermişlerdir. .

7.2.KİŞİSEL BİLGİLER

A1.Yaşınız?



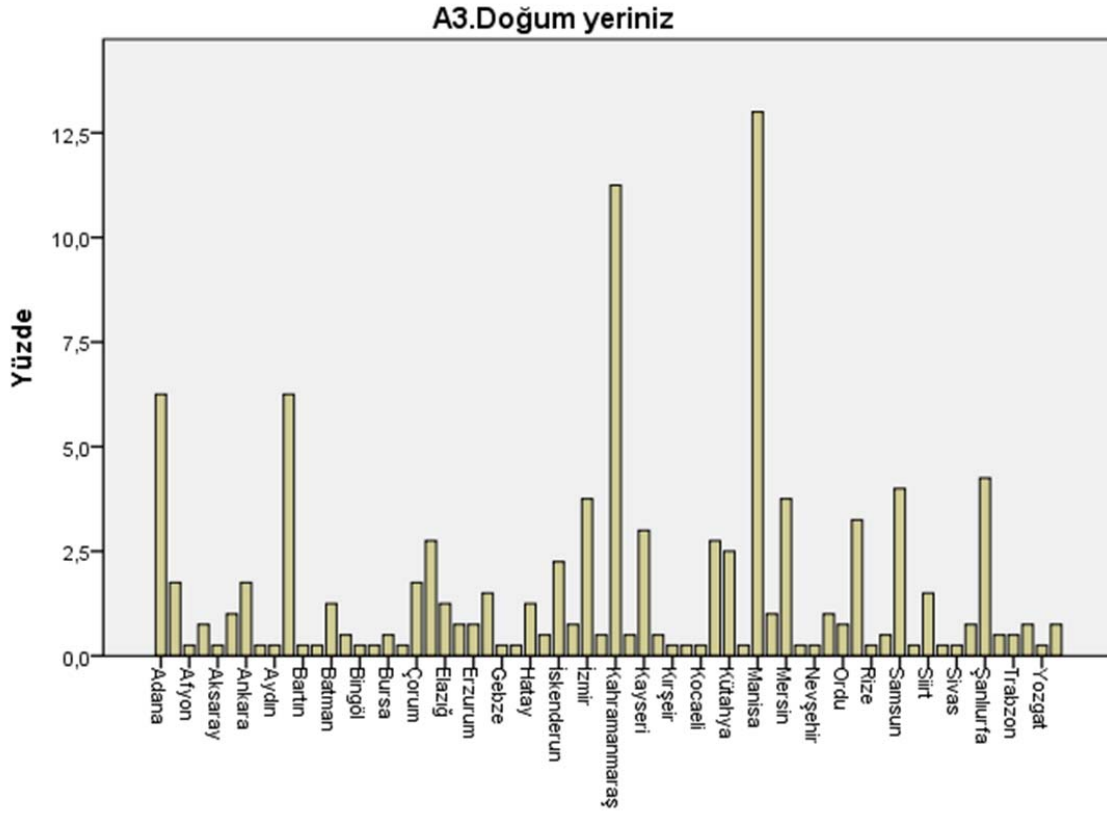
Şekil 4: Katılımcıların yaşları

Ankete katılan katılımcıların yaş dağılımları göz önünde bulundurulduğunda en yüksek oranın % 5,3 (21 kişi) '35 Yaş' aralığında olduğu görülmektedir. Bunu yakın oranla % 5(20kişi) '32 Yaş' aralığında olanlar takip etmektedir. Ankete en az katılım gösteren grup % 1 (1 kişi) oranıyla '65 Yaşındaki' bireydir.

A2. Cinsiyetiniz?

Ankete katılan katılımcıların yüksek bir oranla % 100(400 kişi) 'Erkek olduğu görülmektedir.

A3.1.Doğum yeriniz?



Şekil 5.1: Katılımcıların doğum yerleri

Ankete katılan katılımcıların Doğum yeri dağılımları göz önünde bulundurulduğunda en yüksek oranın % 13 (Manisa) '52 kişi' olduğu görülmektedir. Bunu yakın oranla % 11,3 (Kahramanmaraş) " '45kişi' olanlar takip etmektedir. Ankete en az katılım gösteren grup % 3 (Afyon, Aksaray, Artvin, Aydın...) oranıyla '1 kişi' olan şehirlerdir.

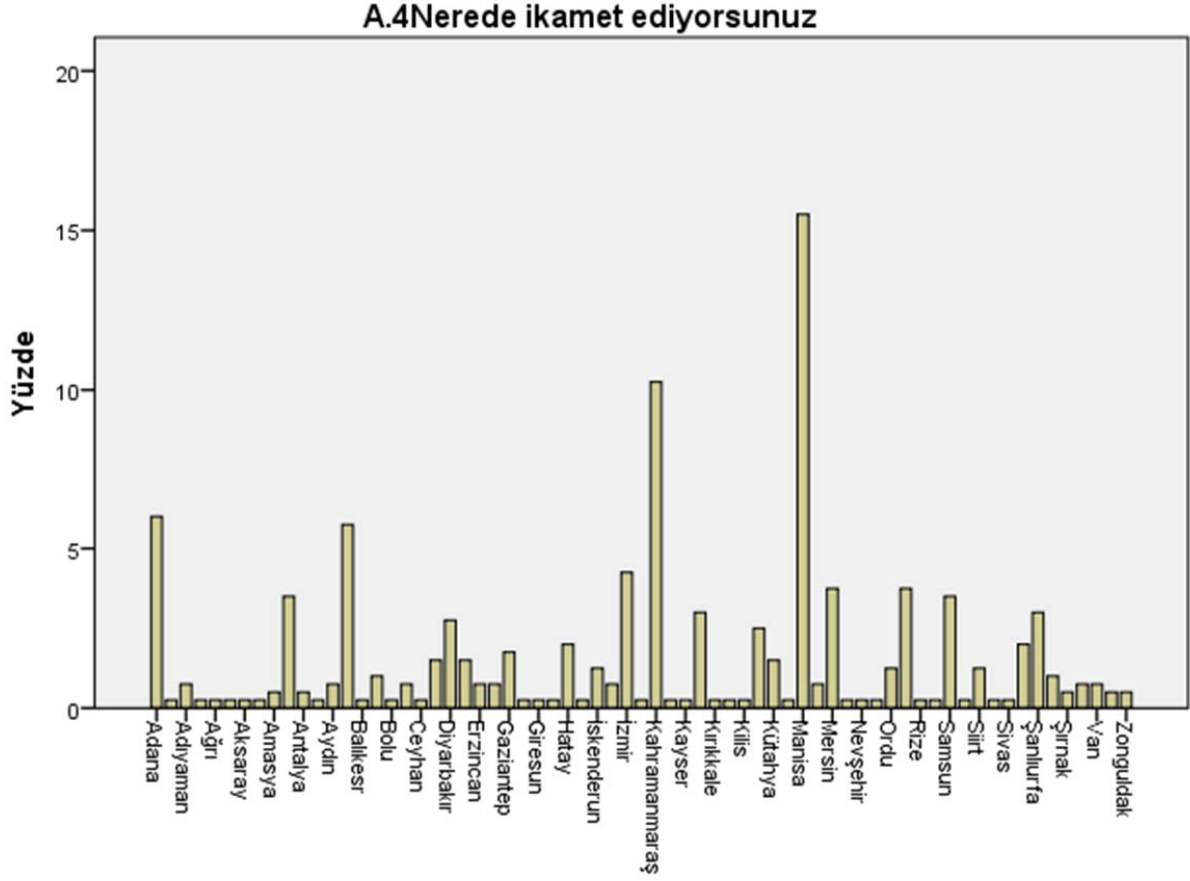
A 3.2Doğumyeriniz hangi coğrafi bölgededir?



Yüzdeleri dağılımı harita 1: Doğum yeriniz hangi coğrafi bölgededir?

Doğum yeriniz hangi coğrafi bölgededir cevap dağılımları ise, ilk sırada %27,3 (109 kişi) ile 'AKDENİZ BÖLGESİ' diyen gelmektedir. Bunu sırasıyla % 19,5 (77kişi) ile EGE BÖLGESİ, %14,3 (57 kişi) ile GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ, % 14,3 (57 Kişi) ile İÇ ANADOLU BÖLGESİ, % 12,5 (50 Kişi) %10,8 (43 kişi) MARMARA BÖLGESİ, %10 (40 kişi) KARADENİZ BÖLGESİ ve son sırada % 6 (24 Kişi) DOĞU ANADOLU BÖLGESİ diyenler takip etmektedir

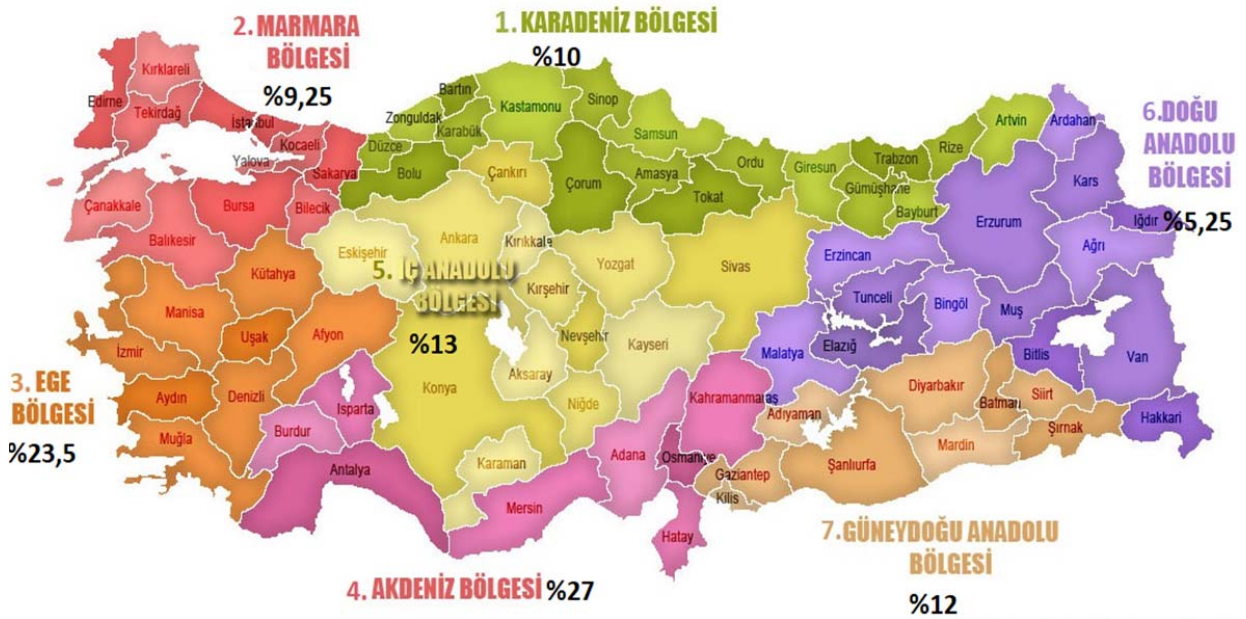
A4.1 Nerede ikamet ediyorsunuz?



Şekil 6: Katılımcıların ikamet yerleri

Ankete katılan katılımcıların ikametgâh bilgileri dağılımları göz önünde bulundurulduğunda en yüksek oranın % 15,5 (Manisa şehri) '62 kişi' olduğu görülmektedir. Bunu yakın oranla %10,3 (Kahramanmaraş) " '41 kişi' olanlar takip etmektedir. Ankete en az katılım gösteren grup % 3 (Afyon, Ağrı, Akhisar, Aksaray...) oranıyla '1 kişi' olan şehirdir.

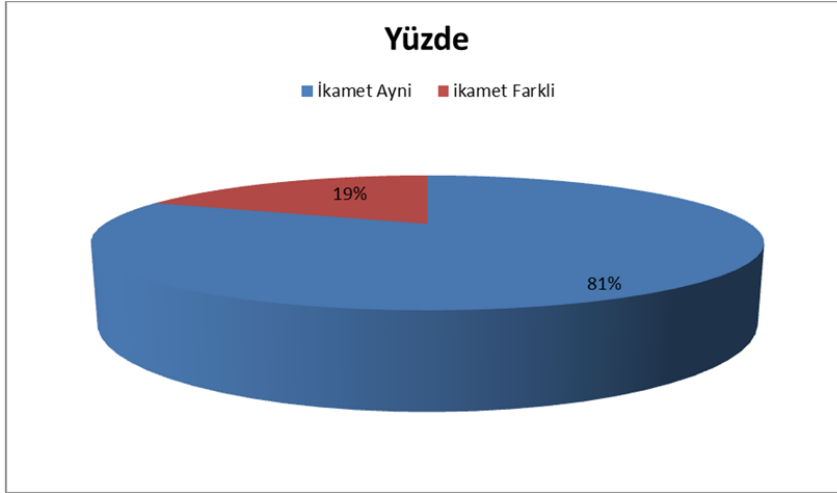
A4.2 Hangi coğrafi bölgede ikamet ediyorsunuz?



Yüzdeleri dağılımı harita 2: Hangi coğrafi bölgede ikamet ediyorsunuz

Doğum yeriniz hangi coğrafi bölgededir cevap dağılımları ise, ilk sırada %27 (108 kişi) ile AKDENİZ BÖLGESİ diyen gelmektedir. Bunu sırasıyla % 23,5 (94 kişi) ile EGE BÖLGESİ diyenler, %13,0 (52 kişi) İÇ ANADOLU BÖLGESİ diyenler, % 12,0 (48 Kişi) ile GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ, % 10 (40 Kişi) ile KARADENİZ BÖLGESİ diyenler, %9,25 (37 kişi) ile MARMARA BÖLGESİ diyenler, son sırada % 5,25 (21 Kişi) DOĞU ANADOLU BÖLGESİ diyenler takip etmektedir.

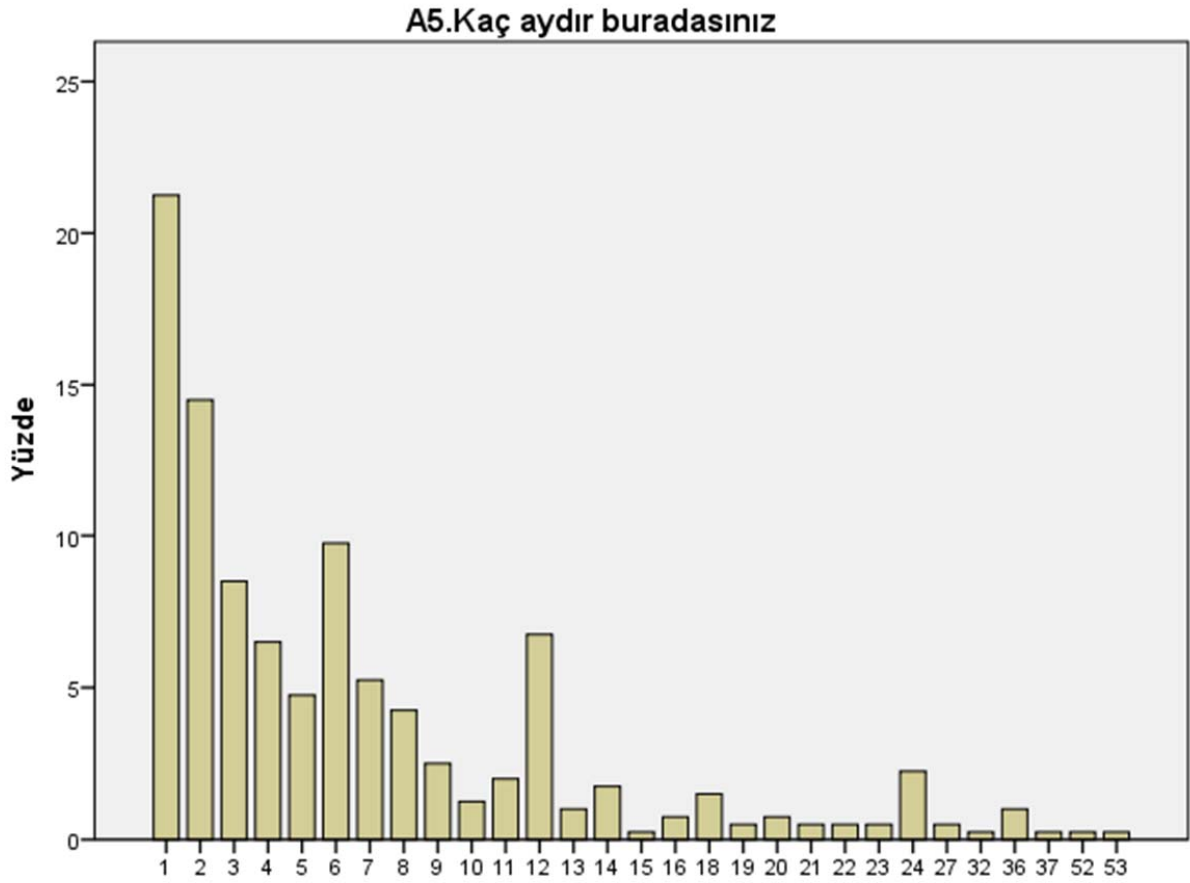
A4.3. ikamet yerin ve doğum yerin aynı mı?



Şekil 7. İkamet yerin ve doğum yerin aynı mı?

İkamet yerin ve doğum yerin aynı mı sorusunun cevap dağılımları ise, ilk sırada % 81,0 (324 kişi) ile 'İkamet Aynı' gelmektedir. Bunu % 19,0(76 kişi) ile 'İkamet Farklı' , takip etmektedir.

A5.Ne kadar zamandır buradasınız?

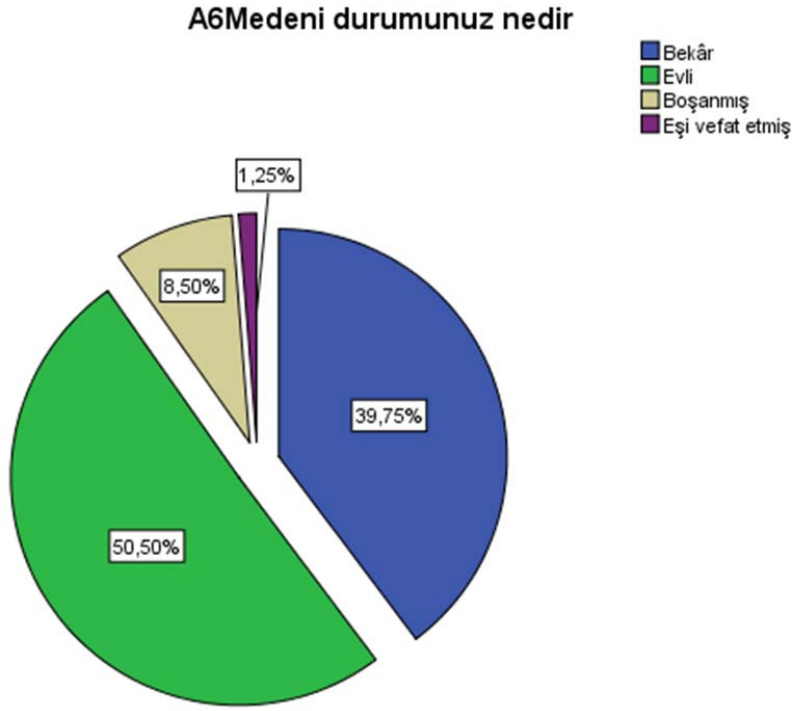


Şekil 8:Ne kadar zamandır buradasınız

Ankete katılan katılımcıların Ne kadar zamandır buradasınız, sorusuna cevap dağılımları göz önünde bulundurulduğunda en yüksek oranın % 21,3 (1ay) olduğu görülmektedir.

Bunu yakın oranla % 14,5 (2ay) ' olanlar takip etmektedir. Ankete en az katılım gösteren grup % 3 (37ay,52ay,53ay) oranıdır.

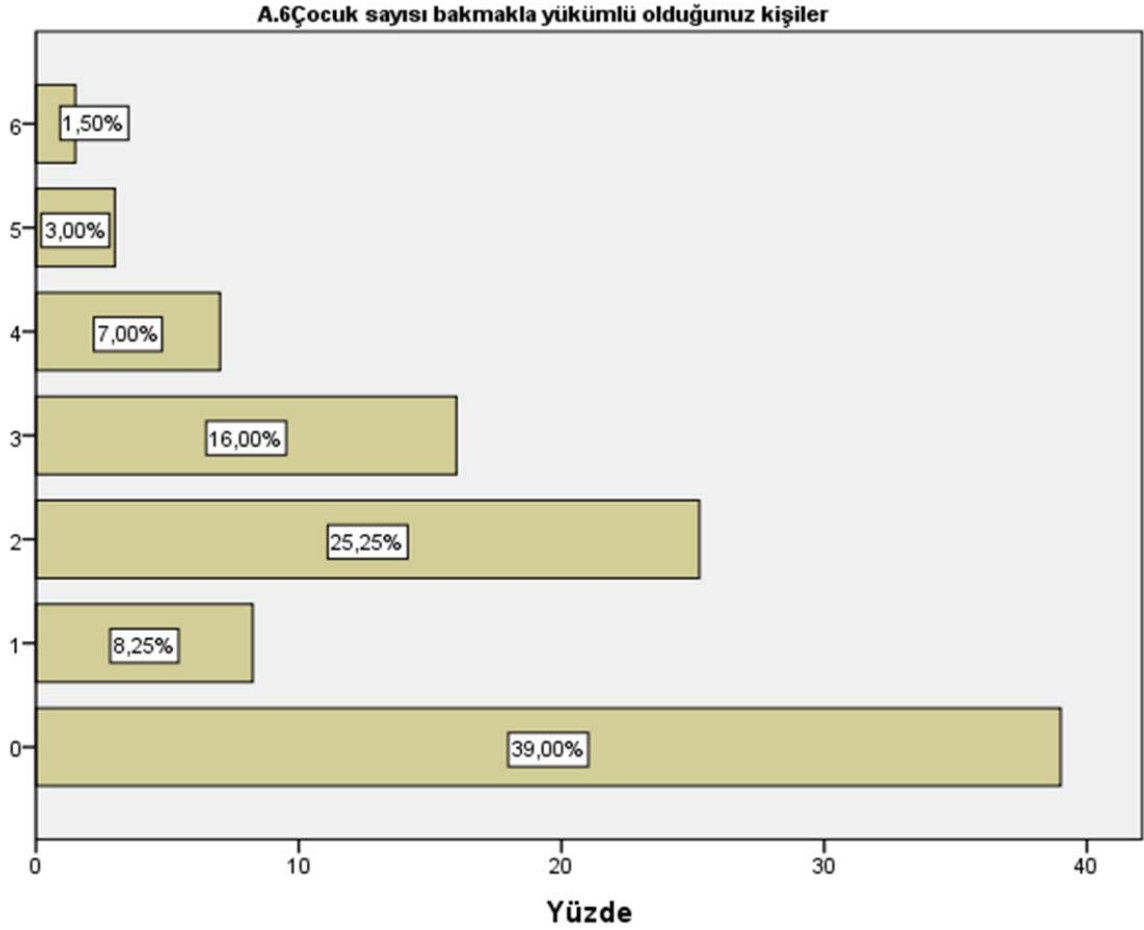
A6. Medeni durumunuz nedir?



Şekil 9: Medeni durumunuz nedir?

Ankete katılan kişilerin medeni durumlarına bakıldığında, en yüksek oran % 50,5 (200) ile 'Evli', sırası ile %39,75 Bekâr, %8,5 boşanmış ve en düşük oran % 1,25 (5 kişi) ile ‘‘vefat etmiş ‘‘ olanlarda olduğu görülmektedir.

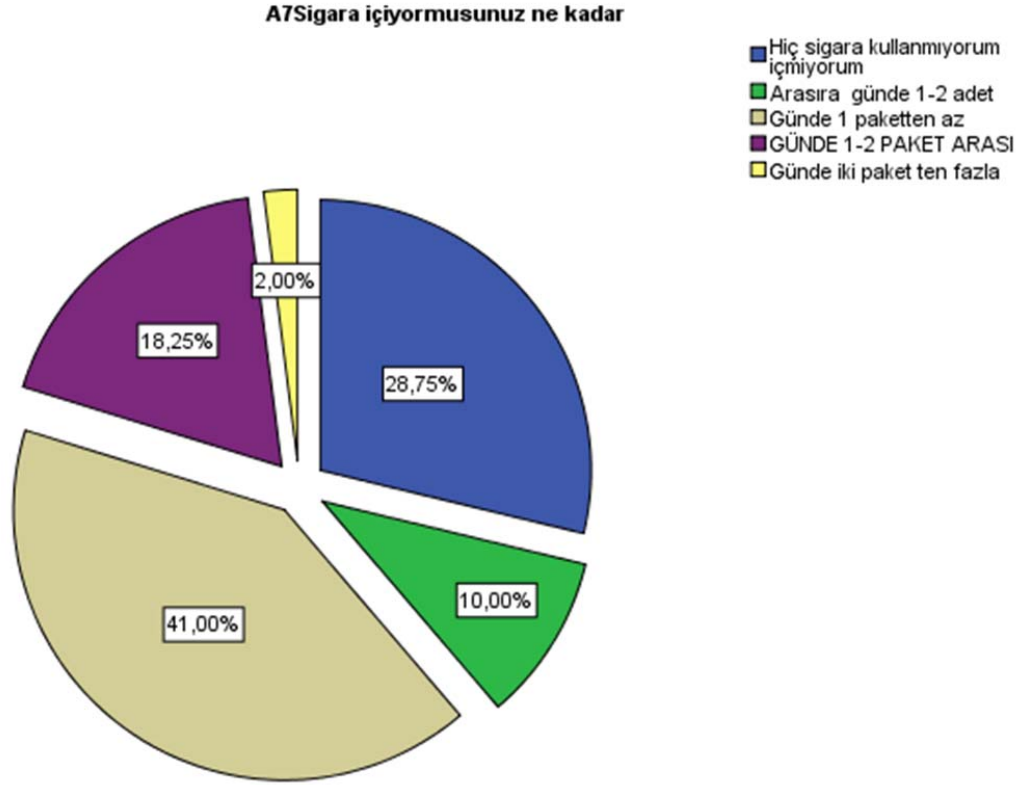
A7.Çocuk sayısı, bakmakla yükümlü olduğunuz kişiler?



Şekil 10: Çocuk sayısı, bakmakla yükümlü olduğunuz kişiler

Ankete katılan kişilerin bakıldığında Çocuk sayısı, bakmakla yükümlü olduğunuz kişilere, bakıldığında en yüksek oran % 39 ile " kişi sayısı yok" ,sonra sırası ile kişi sayısı iki ve kişi sayısı üçtür en düşük oran % 1,5 'kişi sayısı 6 olduğu görülmektedir.

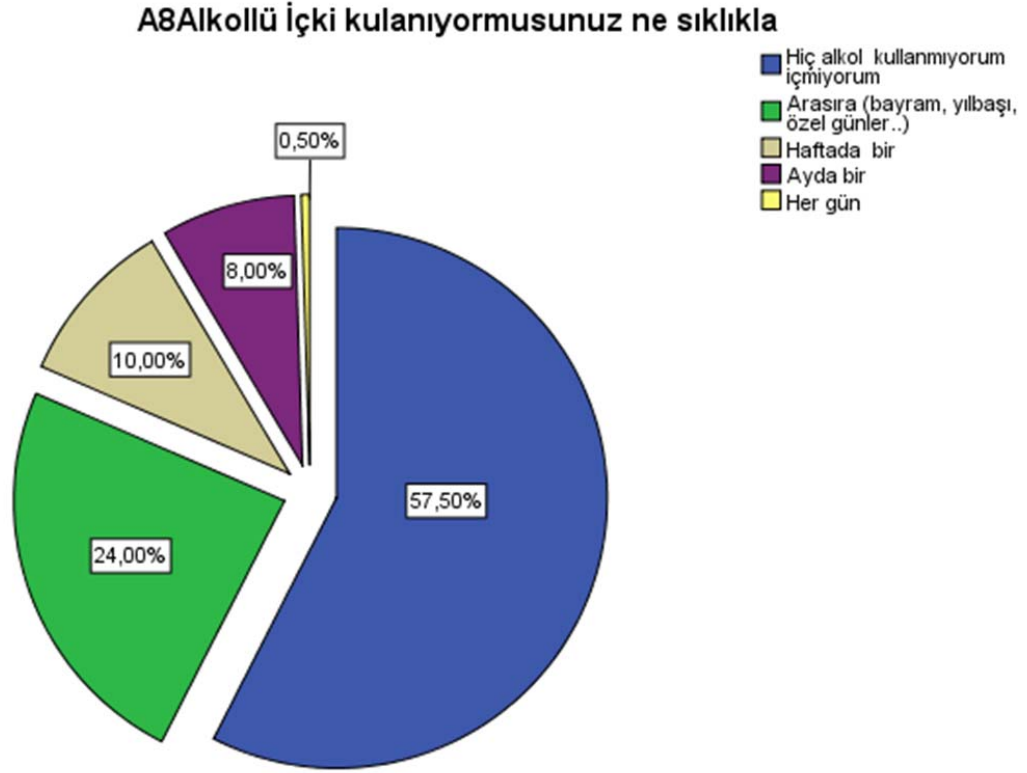
A8. Sigara içiyor musunuz, ne kadar?



Şekil 11: Sigara içiyor musunuz, ne kadar?

Ankete katılan kişiler'' Sigara içiyor musunuz, ne kadar? Sorusuna yanıtlarda; en yüksek oran % 41 (164 kişi) ile günde 1 paketten az, %28,75 ile hiç sigara kullanmıyorum içmiyorum, %18,25 ile günde 1-2 paket arası, %10 ile ara sıra günde 1–2 adet, en düşük oran % 2 (8 kişi) ile günde iki paket ten fazla olanlarda olduğu görülmektedir.

A9. Alkollü İçki kullanıyor musunuz, ne sıklıkla?



Şekil 12: Alkollü İçki kullanıyor musunuz, ne sıklıkla

Ankete katılan kişiler'' Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla? ' sorusuna, en yüksek oran % 57,5(230kişi) ile 1) Hiç alkol kullanmıyorum içmiyorum sonra sırası ile, 2) Ara sıra (bayram, yılbaşı, özel günler..) ve 3)Haftada bir ve 4)Ayda bir en düşük oran % 0,50 (2 kişi) ile '5)Her gün '' olanlarda olduğu görülmektedir.

A10.Öğrenim durumunuz nedir?

Tablo 3: Katılımcıların Öğretim Durumu

A9Öğrenim durumunuz nedir

	Frekans	Yüzde
Okur yazar	40	10,0
İlk okul	115	28,8
Orta Okul	146	36,5
Ön lisans	18	4,5
Lisans	11	2,8
lise	70	17,5
Toplam	400	100,0

Ankete katılan kişiler’’ Öğrenim durumunuz nedir? ’sorusuna, en yüksek oran % 36,5 (146 kişi) ile 3)Orta öğrenim, %28,8 (115 kişi) 2)İlköğretim, sonra sırası ile %17,5 (70 kişi) 6)lise, %10 (40 kişi) 1)okur yazar, %4,5 (18 kişi) 4) Ön lisans, en düşük oran % 2,8 (11 kişi) ile ‘5)Lisans ‘ olanlarda olduğu görülmektedir.

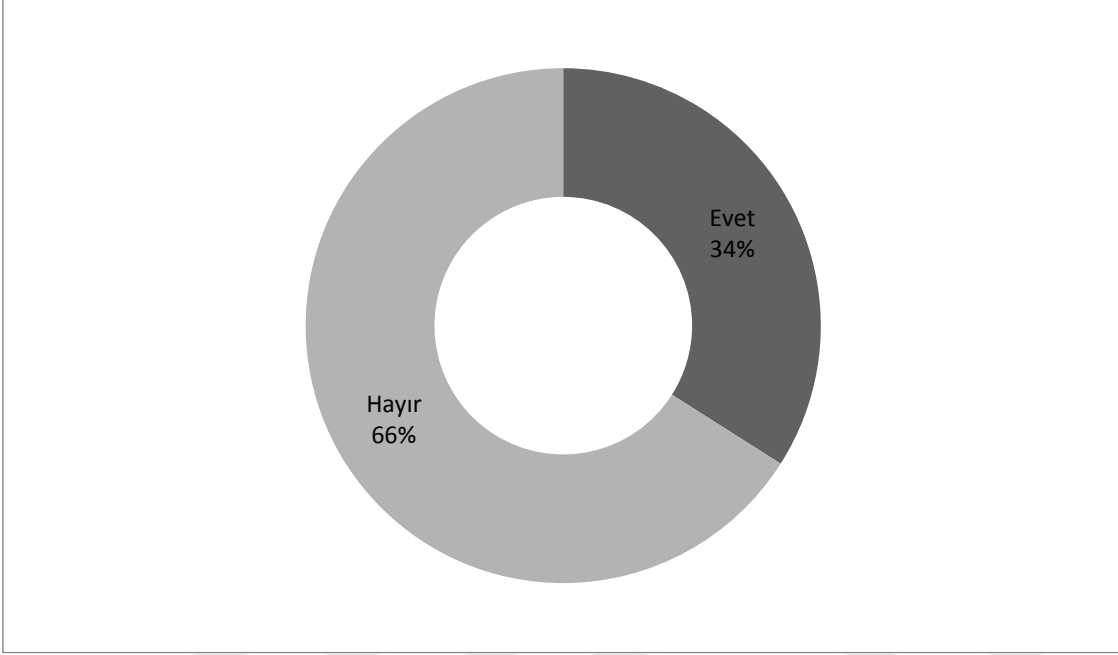
A11.Katılımcıların Meslekleri

Tablo 4: Katılımcıların Meslekleri

	Frekans	Yüzde
Beden İşçisi	75	18,8
İ.S.G	10	2,5
Mühendis	5	1,3
Kalıpçı	15	3,8
Madenci	1	,3
Beton montajcısı	8	2,0
Usta	16	4,0
Boru Montajcısı	28	7,0
İskeleci	21	5,3
Montajcı	9	2,3
Ofis Elemanı	3	,8
Marangoz	4	1,0
Elektro-mekanik montajcısı	23	5,8
Ustabası/Postabası/Formen/Atölye Sorumlusu	15	3,8
Diğer Hat Çekiciler ve Kablo Ekleyiciler	85	21,3
Elektrik Teknikeri	16	4,0
Temizlik görevlisi	10	2,5
Kaynakçı	46	11,5
Araç operatörü	10	2,5
Total	400	100,0

Katılımcıların çalıştıkları iş yerinde yaptıkları işler açısından dağılımlarına bakıldığında, en yüksek oranı % 21,3 (85 kişi) ile Diğer Hat Çekiciler ve Kablo Ekleyiciler olarak çalışanlar gelmektedir. İkinci sırada % 18,8 (75 kişi) ile Beden İşçisi olanlar ve üçüncü sırada % 11,5 (46 kişi) ile Kaynakçı olanlar gelmektedir. İş güvenliği uzmanı oranı ise % 2,5 (10 kişi) ile bunları takip etmektedir.

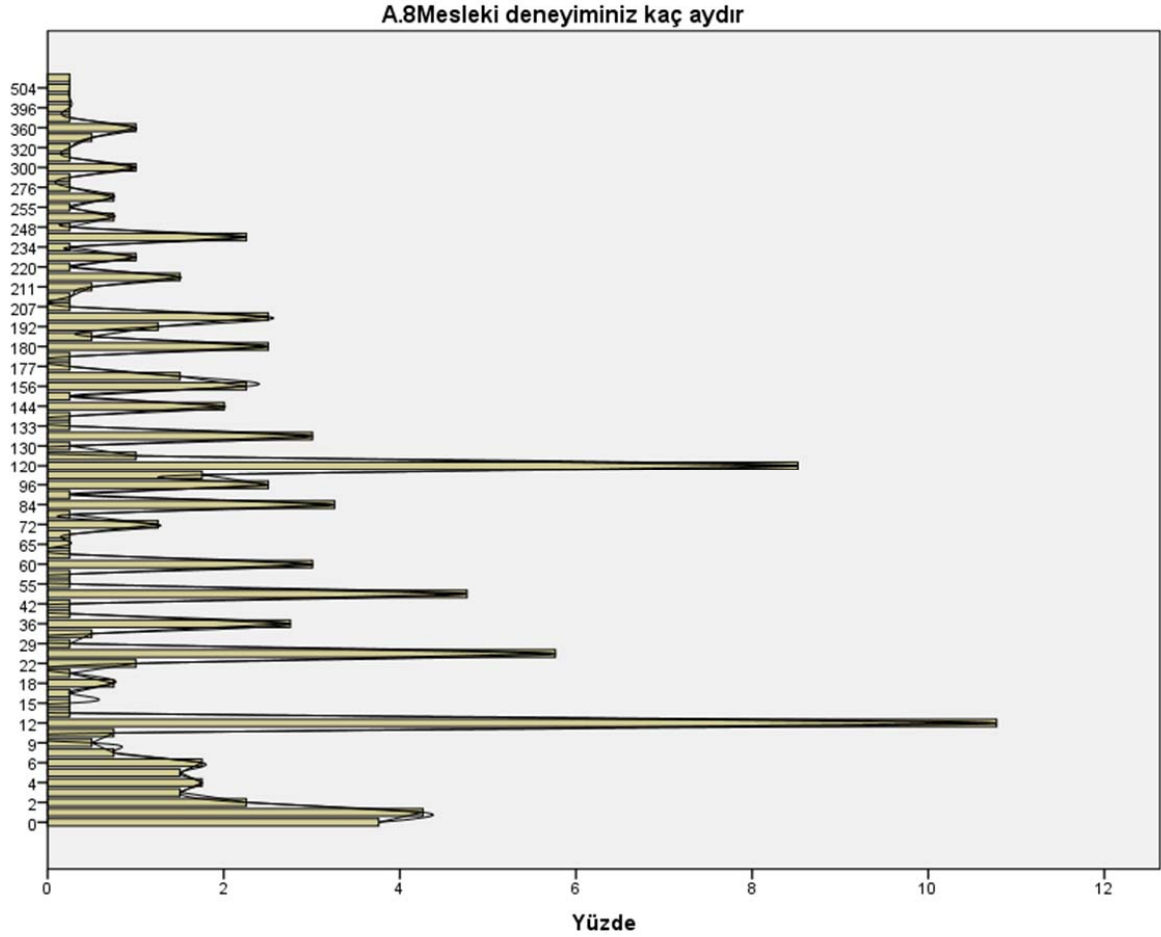
A12.Mesleki Yeterlilik Belgeniz Var Mı?



Şekil 13: Mesleki Yeterlilik Belgeniz Var Mı?

Katılımcıların % 34 (133 kişi) " Mesleki yeterlilik belgeniz var mı ?" sorusuna " Evet" şeklinde cevap vermişlerdir. % 66 (267 kişi) ise bu soruyu "Hayır" olarak cevaplamışlardır.

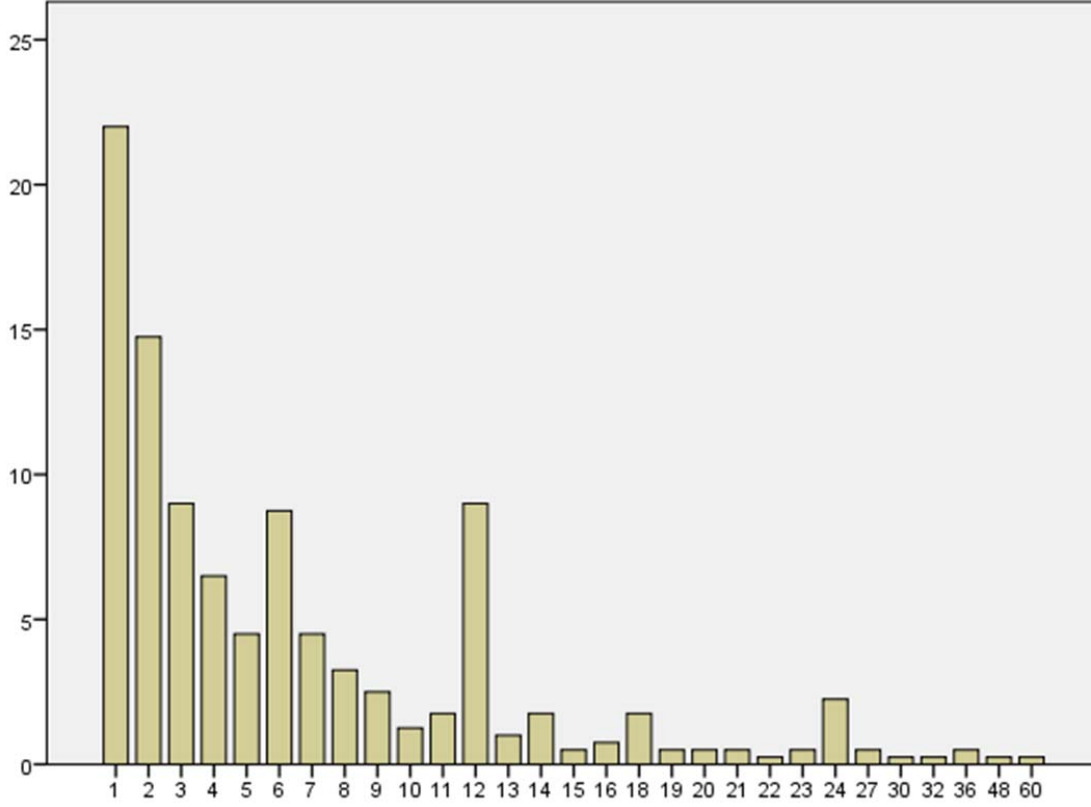
A13. Mesleki deneyim?



Şekil 14: Mesleki deneyiminiz?

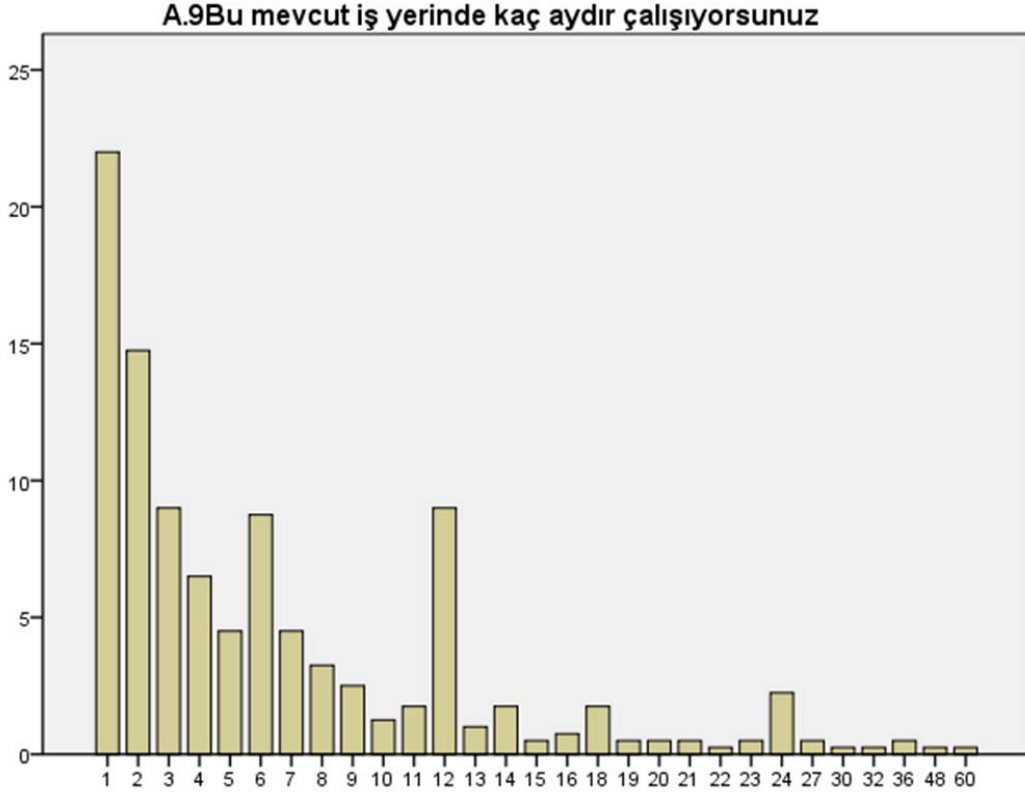
Katılımcıların mesleki deneyimleri açısından dağılımları ise, ilk sırada % 10 (43 kişi) ile 12 ay deneyimi olanlar gelmektedir. Bunu sırasıyla % 8,5 (34 kişi) ile 120 ay çalışma deneyimi olanlar, % 5,8 (23 kişi) ile 24 ay çalışmış olanlar ve son sırada ise % 0,3 (1 Kişi) ile 13ay-15ay-16ay... çalışanlar takip etmektedir.

A14. Bu (mevcut) iş yerinde kaç ay çalışıyorsunuz?



Şekil 15: Bu (mevcut) iş yerinde kaç ay çalışıyorsunuz?

Katılımcıların mesleki deneyimleri açısından dağılımları ise, ilk sırada % 10 (43 kişi) ile 12 ay deneyimli olanlar gelmektedir. Bunu sırasıyla % 8,5 (34 kişi) ile 24 ay çalışma deneyimi olanlar, % 5,8 (23 kişi) ile 24ay çalışmış olanlar ve son sırada ise % 0,3 (1 Kişi) ile 13ay-15ay-16ay... ' çalışanlar takip etmektedir.



Şekil 16: Bu (mevcut) iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz?

Ankete katılanların mevcut işyerlerinde ne kadar süredir çalıştıklarının dağılımlarına bakıldığında ilk sırada % 22 (88 kişi) ile 1 ay süredir çalışanlar gelmektedir. İkinci sırada % 14,8 (59 kişi) ile 2 ay çalışanlar gelmekte iken, bunu sırasıyla % 9 (35 kişi) ile 3 –12–6 ay çalışanlar ve en az çalışan ise % 0,3 (1 kişi) ile 22–30–32...ay çalışanlar gelmektedir.

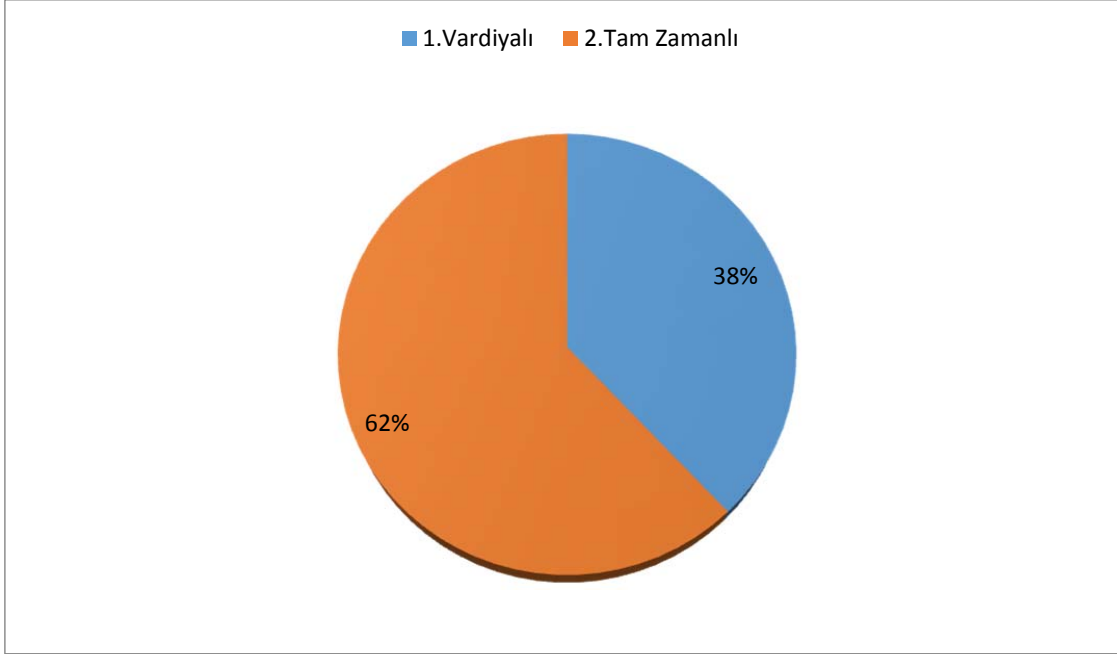
A15.Bu iş yerindeki göreviniz ve unvanınız?

Tablo 5: Katılımcıların görev ve unvanları

A.10Bu iş yerindeki göreviniz ve unvanınız		
	Frekans	Yüzde
Yardımcı	178	44,5
Tır sürücüsü	2	,5
Mühendis	4	1,0
Kalıpcı	17	4,3
Beton montajcısı	2	,5
Tekniker	6	1,5
Montajcı	32	8,0
İskele İşçisi	15	3,8
Ofis Elemanı	3	,8
Ekip başı	29	7,3
Elektro-mekanik montajcısı	15	3,8
Formen	14	3,5
Elektrik Teknikeri	13	3,3
Temizlik görevlisi	9	2,3
Kaynakçı	45	11,3
Vinç operatörü	6	1,5
İ.S.G	10	2,5
Toplam	400	100,0

Katılımcıların çalıştıkları iş yerinde yaptıkları işler açısından dağılımlarına bakıldığında, en yüksek oranı % 44,5 (178 kişi) ile Yardımcı olarak çalışanlar gelmektedir. İkinci sırada % 11,3 (45 kişi) ile kaynakçı olanlar ve üçüncü sırada % 8 (32 kişi) ile montajcı' olanlar gelmektedir. Ekip başı oranı ise % 7,3 (29 kişi) ile bunları takip etmektedir.

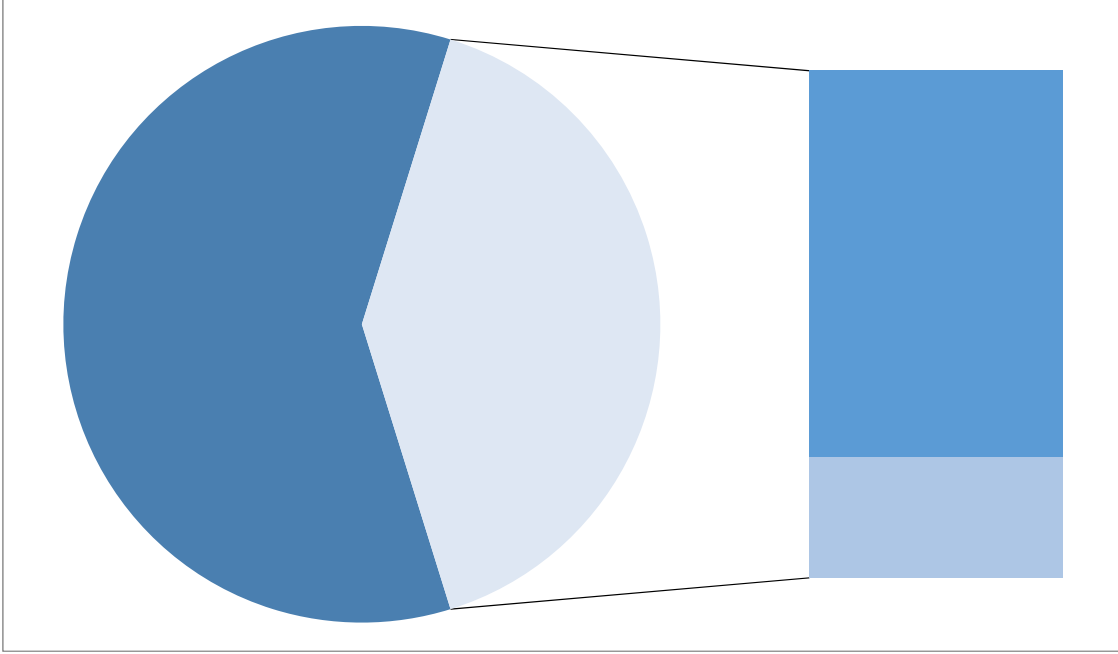
A16.Çalışma şekliniz?



Şekil 17: Çalışma şekliniz?

Katılımcıların % 62 (248 kişi) " Çalışma şekliniz?" sorusuna 'Tam Zamanlı" şeklinde cevap vermişlerdir. % 38 (152 kişi) ise bu soruyu "Vardiyalı" olarak cevaplamışlardır.

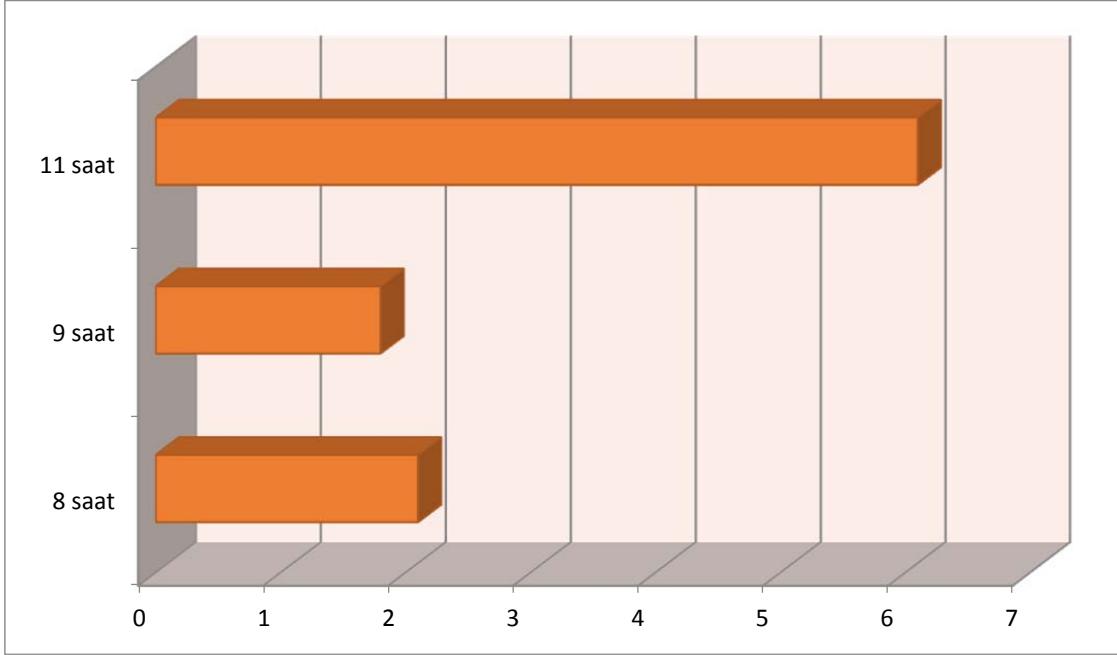
A.16.1 Vardiyalı çalışıyorsanız hangi vardiyada çalışıyorsunuz?



Şekil 18: Vardiyalı çalışıyorsanız hangi vardiyada çalışıyorsunuz?

Katılımcıların % 88,5(354 kişi) " Vardiyalı çalışıyorsanız hangi vardiyada çalışıyorsunuz?" sorusuna " Gündüz" şeklinde cevap vermişlerdir. % 11,5 (46 kişi) ise bu soruyu "Gece" olarak cevaplamışlardır.

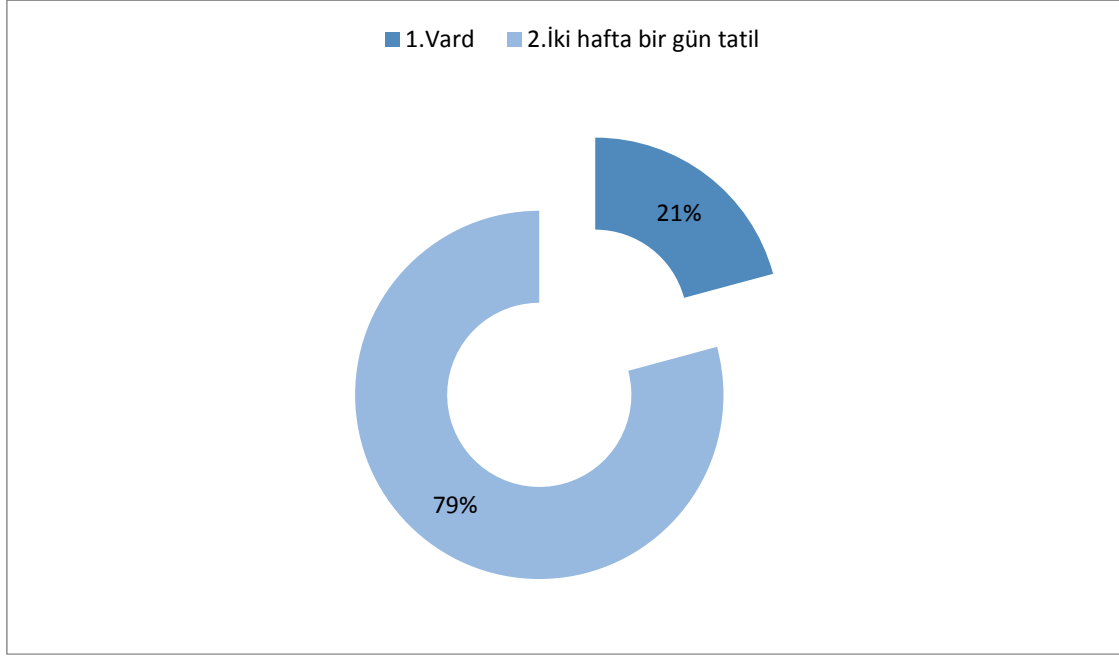
A.17. Günde kaç saat çalışıyorsunuz?



Şekil 19: Günde kaç saat çalışıyorsunuz?

Günde kaç saat çalışıyorsunuz cevap dağılımları ise, ilk sırada % 61 (244 kişi) ile '11 saat' olanlar gelmektedir. Bunu sırasıyla % 21 (84 kişi) ile '8 saat' çalışma yapanlar ve son sırada % 18 (72 Kişi) ile 9 saat çalışanlar takip etmektedir.

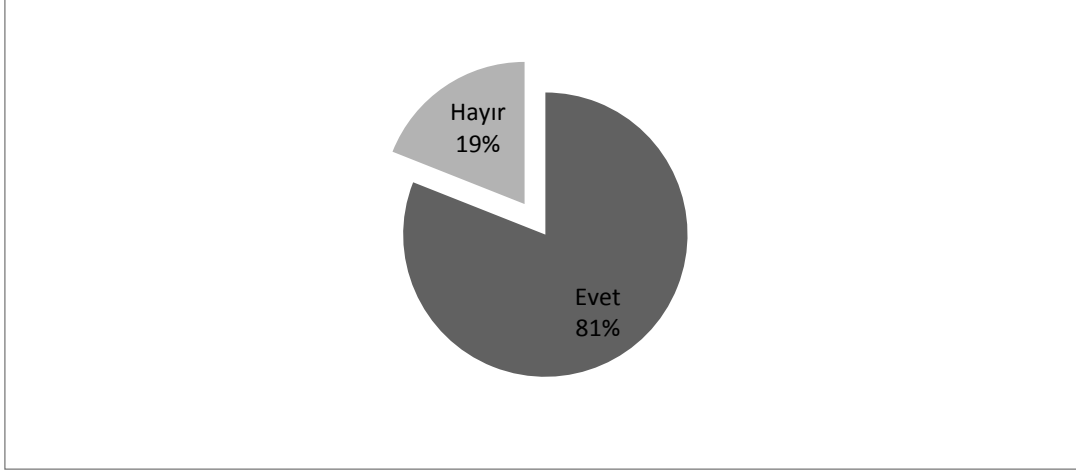
A18 Haftada kaç gün çalışıyorsunuz?



Şekil 20: Haftada kaç gün çalışıyorsunuz?

Haftada kaç gün çalışıyorsunuz cevap dağılımları ise, ilk sırada % 79,3 (317 kişi) ile 'İki hafta bir gün tatil' gelmektedir. Bunu % 20,8 (83 kişi) ile 6 gün , takip etmektedir.

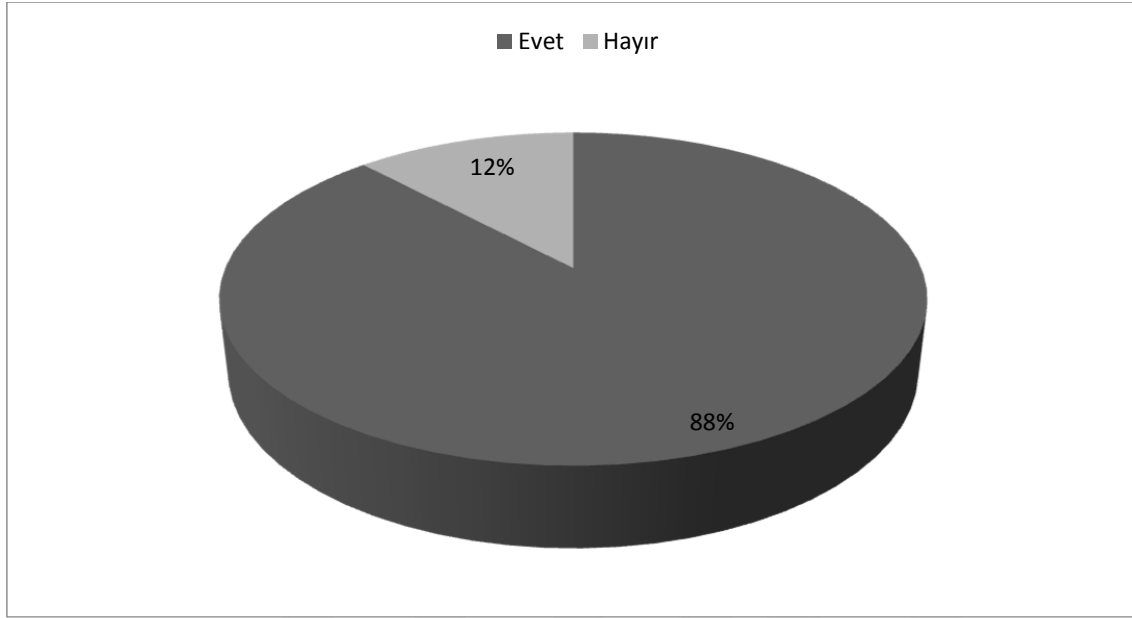
A19.Mesaiye kalıyor musunuz?



Şekil 21: Mesaiye kalıyor musunuz?

Katılımcıların % 81 (325 kişi) "Mesaiye kalıyor musunuz ?" sorusuna " Evet" şeklinde cevap vermişlerdir. % 19 (75 kişi) ise bu soruyu "Hayır" olarak cevaplamışlardır.

A20. Bu İş yerinde eğitim aldınız mı?



Şekil 22: Bu İş yerinde eğitim aldınız mı?

Katılımcıların % 88 (353 kişi) " Bu İş yerinde eğitim aldınız mı?" sorusuna " Evet" şeklinde cevap vermişlerdir. % 12 (47 kişi) ise bu soruyu "Hayır" olarak cevaplamışlardır.

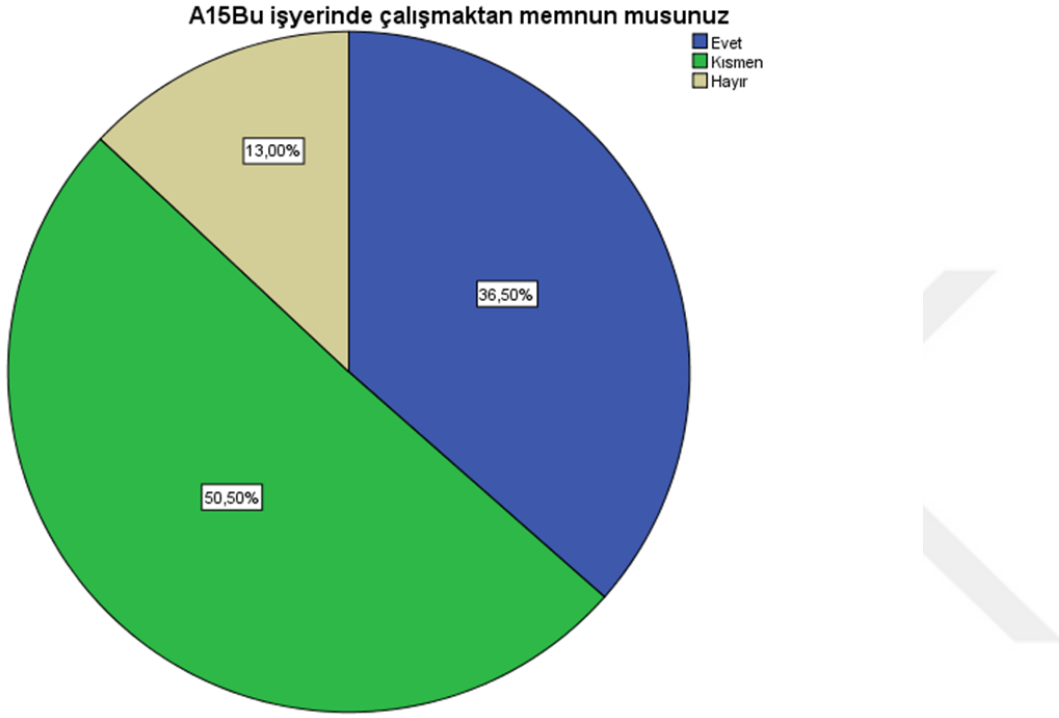
A21. Aldığınız eğitimi yeterli buluyor musunuz?



Şekil 23:Aldığınız eğitimi yeterli buluyor musunuz?

Katılımcıların % 63,25 (253) " Aldığınız eğitimi yeterli buluyor musunuz?" sorusuna " Evet" şeklinde cevap vermişlerdir. % 36,75 (147 kişi) ise bu soruyu "Hayır" olarak cevaplamışlardır.

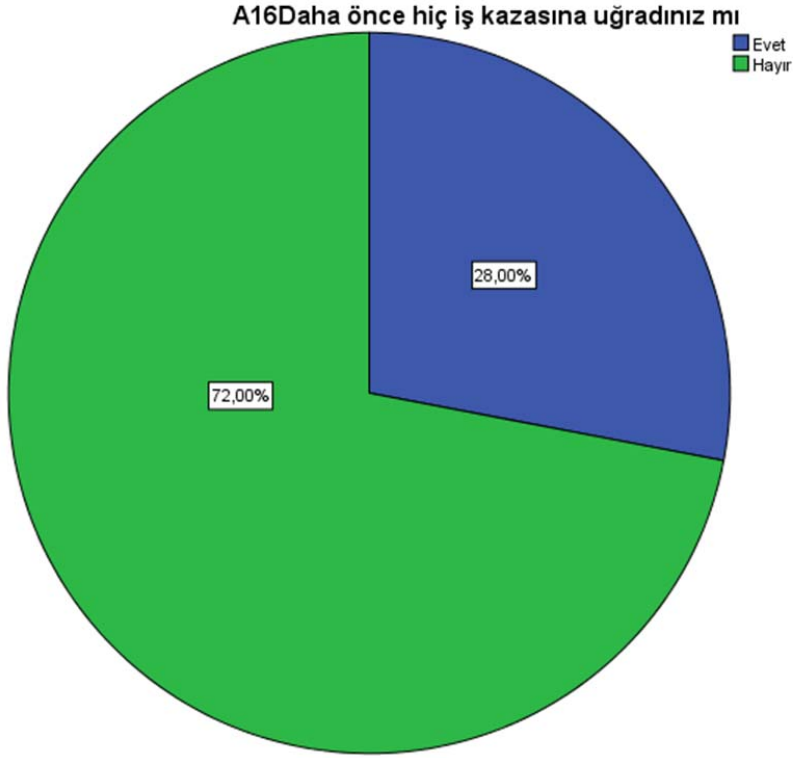
A22. Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz?



Şekil 24: Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz?

Katılımcıların % 36,5 (146 kişi) " Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ?" sorusuna " Evet" şeklinde cevap vermişlerdir. % 50,5 (202 kişi) ise bu soruyu "Kısmen" diye cevaplanmış ve % 13,0 (52 kişi) ise bu soruyu "Hayır" olarak cevaplamışlardır.

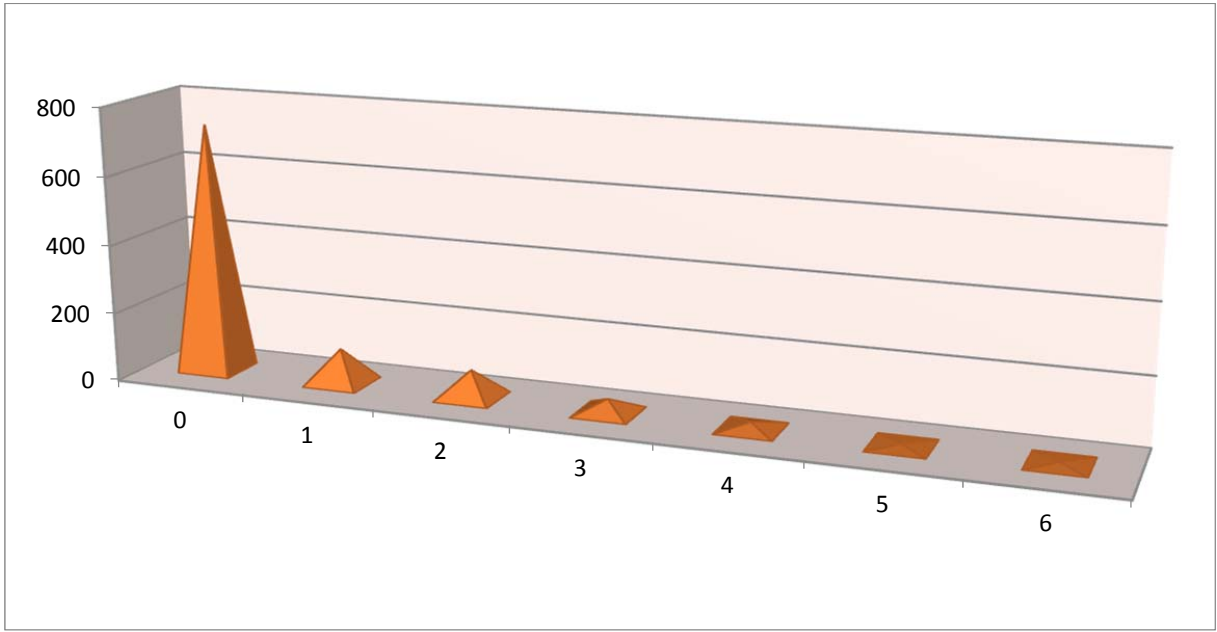
A23. Çalışma hayatınız boyunca daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı?



Şekil 25: Çalışma hayatınız boyunca daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı?

Katılımcıların % 28 (112 kişi) " Çalışma hayatınız boyunca daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı?" sorusuna " Evet" şeklinde cevap vermişlerdir. % 72 (288 kişi) ise bu soruyu "Hayır" olarak cevaplamışlardır.

A24.Çalışma hayatınız boyunca kaç kere iş kazası geçirdiniz?



Şekil 26: Çalışma hayatınız boyunca kaç kere iş kazası geçirdiniz?

Çalışma hayatınız boyunca kaç kere iş kazası geçirdiniz cevap dağılımları ise, ilk sırada % 73,8 (295 kişi) ile " Hiç iş kazası geçirmediğim " diyenler gelmektedir. Bunu sırasıyla % 10,8 (43kişi) ile '1 kere iş kazası geçirdim' diyenler, %8,5 (34 kişi) ile 2 kere iş kazası geçirdim diyenler, % 4 (16 Kişi) ile 3 kere iş kazası geçirdim diyenler ve son sırada % 1 (4 Kişi) ile 5-6 kere iş kazası geçirdim' diyenler takip etmektedir.

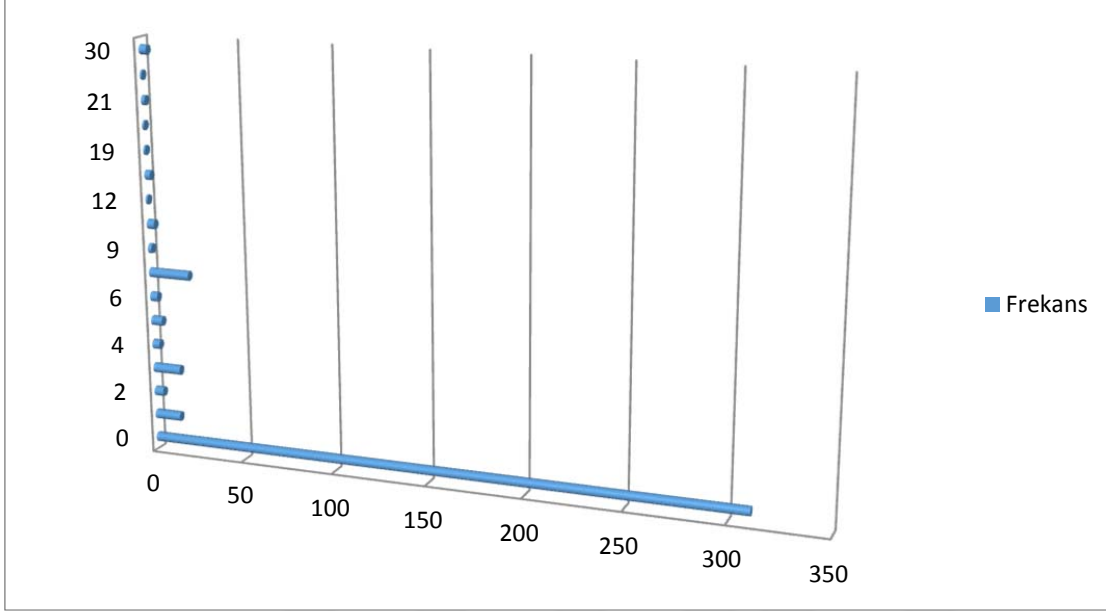
A25. Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi?



Şekil 27:Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi?

Katılımcıların % 12,75 (51 kişi) " Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi?" sorusuna " Evet" şeklinde cevap vermişlerdir. % 87,25 (349 kişi) ise bu soruyu "Hayır" olarak cevaplamışlardır.

A26. Geçirdi iseniz iş ve güçten kaldığınız süre (gün olarak)?

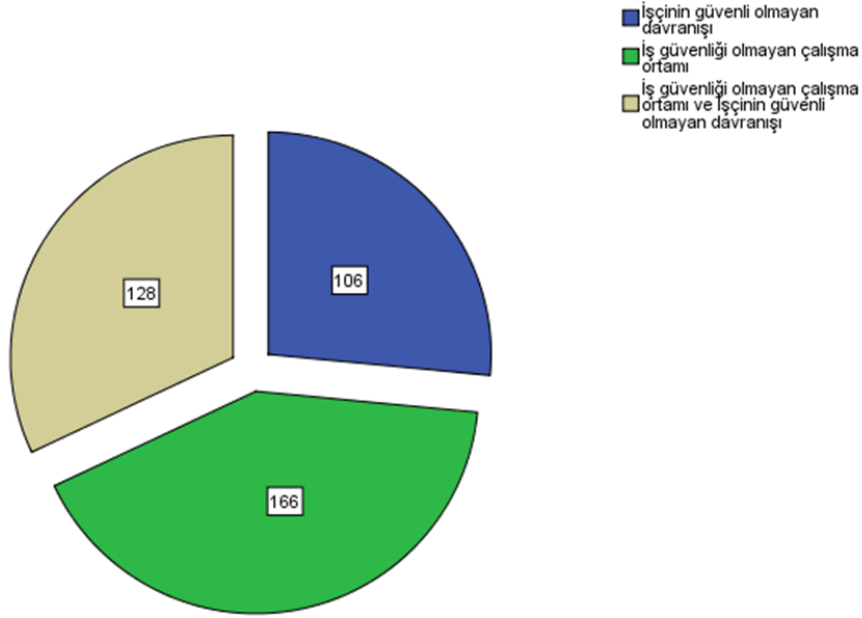


Şekil 28: Geçirdi iseniz iş ve güçten kaldığınız süre (gün olarak)?

Geçirdi iseniz iş ve güçten kaldığınız süre (gün olarak)sorularına cevaplar, ilk sırada % 77,8 (311kişi) ile "0" gün, Bunu sırasıyla % 5,5 (22 kişi) ile "7" gün, %3,8 (15kişi) ile "3" gün ve son sırada ise % 0,3 (1 Kişi) ile 12-19-20 gün şeklindedir.

A27. İş kazasına en fazla neyin sebep olduğunu düşünüyorsunuz?

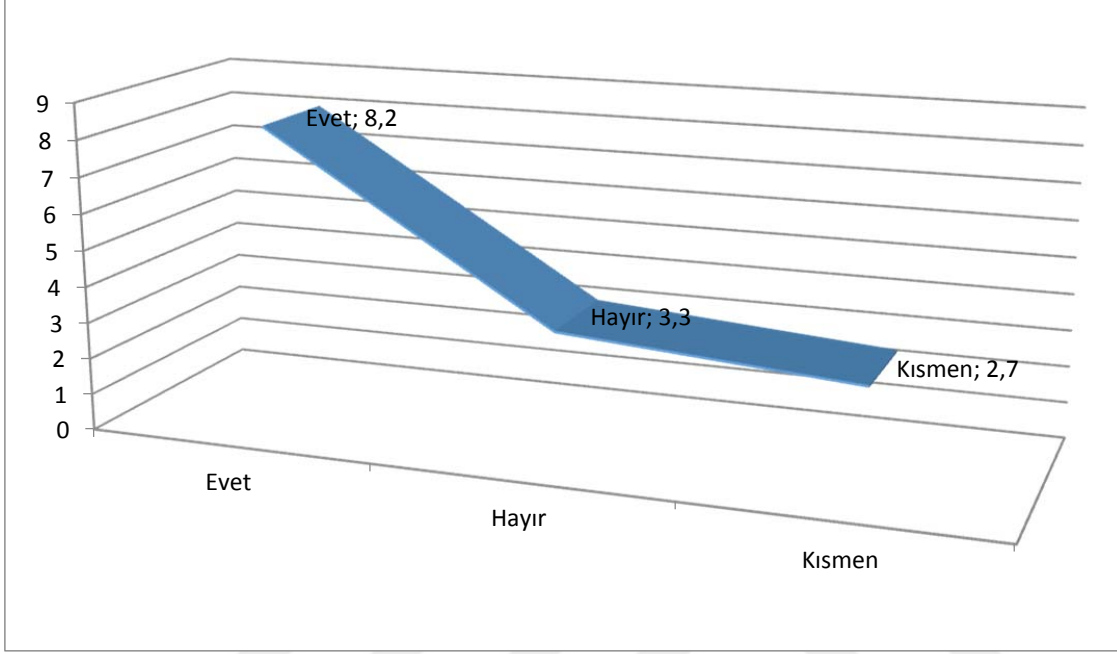
A19 İş kazasına neyin sebep olduğunu düşünüyorsunuz



Şekil 29: İş kazasına en fazla neyin sebep olduğunu düşünüyorsunuz?

Katılımcıların % 26,5 (106 kişi) İş kazasına en fazla neyin sebep olduğunu düşünüyorsunuz sorusuna " 1. İşçinin güvenli olmayan davranışı ", % 41,5 (166 kişi) ise '2. İş güvenliği olmayan çalışma ortamı', %32,0 (128 kişi) ise bu soruyu '1. İşçinin güvenli olmayan davranışı ve 2. İş güvenliği olmayan çalışma ortamı olarak cevaplamışlardır.

A28. Bu işyerinde daha önce hiç ramak kala (tehlikeli hadise) olayı başınıza geldi mi?



Şekil 30: Bu işyerinde daha önce hiç ramak kala (tehlikeli hadise) olayı başınıza geldi mi?

Katılımcıların % 27,5 (110 kişi) Bu işyerinde daha önce hiç ramak kala (tehlikeli hadise) olayı başınıza geldi mi? sorusunu 1. Evet, % 39,3 (157 kişi) ise 2. Hayır , % 33,3 (133 kişi) ise bu soruya Kısmen diye cevaplamışlardır.

Çalışmanın bu aşamasında firmaların güvenlik iklim ölçeği boyutlarını gösteren ölçek sorularının ilgili boyutlar bazında frekans tabloları oluşturulmuş ve yorumlanmıştır.

Tablo 6: "Kadercilik" Güvenlik İklimi frekans dağılım tablosu

	Hiç		Biraz		Orta		Çok		Tam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
İşimde risk almaktan kaçınamam.	63,3		13,3		12,3		5,0		6,3	
Kazalar işin bir parçası olarak hoş görülür.	77,0		14,0		7,3		1,0		0,8	
Ne yaparsam yapayım kazaların gerçekleşmesini engelleyemem.	57,5		12,8		12,0		8,0		9,8	
İşletmede güvensiz davranışlar hoş görülür.	76,3		17,0		4,8		1,0		0,5	
İşyerimde iş sağlığı ve güvenliğini geliştirmek için hiç bir şey yapamam.	65,2		10,3		12,8		6,8		5,0	

Katılımcılara 'İşimde risk almaktan kaçınamam.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, %6,3 (25 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 5 (20 kişi) 'Çok' katıldığını, %12,3(49 kişi) ' katıldığını, % 13,3 (53 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 63,3 (253 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Kazalar işin bir parçası olarak hoş görülür.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 0,8 (3kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 1 (4 kişi) 'Çok' katıldığını, % 7,3 (29 kişi) ' katıldığını, % 14,0 (56kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 77,0 (308 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Ne yaparsam yapayım kazaların gerçekleşmesini engelleyemem.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 9,8 (39 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %

8,0 (32 kişi) 'Çok' katıldığını, % 12,0 (48 kişi) ' ' katıldığını, % 12,9 (51 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken, % 57,5 (230 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'İşletmede güvensiz davranışlar hoş görülür.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 0,5 (2 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 1,5 (6 kişi) 'Çok' katıldığını, % 4,8 (19 kişi) ' ' katıldığını, % 17,0 (68 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 76,3 (305 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'İşyerimde iş sağlığı ve güvenliğini geliştirmek için hiç bir şey yapamam.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 5,0 (20 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 6,8 (27 kişi) 'Çok' katıldığını, % 12,8 (51 kişi) ' ' katıldığını, % 10,3 (41 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 65,0 (260 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Tablo 7: "Bireysel sorumluluk" örgüt iklimi frekans dağılım tablosu

Bireysel Sorumluluk	Hiç		Biraz		Orta		Çok		Tam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
İş sağlığı ve güvenliği konusunda özenli çalışmam başarıyı olumlu yönde etkiler.	34	8,5	34	8,5	112	28,0	107	26,8	113	28,3
Çalışma arkadaşlarımla güvenliğini gözetirim/ güvenliğine dikkat ederim.	8	2,0	19	4,8	105	26,3	99	24,8	169	42,3
İşimi yaparken, güvenli şekilde çalışmam şarttır.	3	0,8	31	7,8	103	25,8	87	21,8	176	44,0
Eğer iş sağlığı ve güvenliği konusunda sürekli endişelenirsem, bu durum işimi yapmamı engeller.	49	12,3	56	14	88	22,0	79	19,8	128	32,0

Katılımcılara 'İş sağlığı ve güvenliği konusunda özenli çalışmam, başarıyı olumlu yönde etkiler.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 28,3 (113 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 26,8 (107 kişi) 'Çok' katıldığını, % 28,0 (112 kişi) 'katıldığını, % 8,5 (34 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 8,5 (34 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Çalışma arkadaşlarımda güvenliği gözetirim/güvenliğine dikkat ederim.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 42,3 (169 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 24,8 (99 kişi) 'Çok' katıldığını, % 26,3 (105 kişi) 'katıldığını, %4,8(19 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 2,0 (8 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'İşimi yaparken, güvenli şekilde çalışmam şarttır.' Şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 44,0 (176 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 21,8 (87 kişi) 'Çok' katıldığını, % 25,8 (103 kişi) 'katıldığını, % 7,8 (31 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 0,8 (3 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara, 'Eğer iş sağlığı ve güvenliği konusunda sürekli endişelenirsem, bu durum işimi yapmamı engeller.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 44,0 (176 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 21,8 (87 kişi) 'Çok' katıldığını, % 25,8 (103 kişi) 'katıldığını, % 7,8 (31 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 0,8 (3 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Tablo 8: "İş sağlığı ve güvenliğine risk bilgi düzeyi" frekans dağılım tablosu

İş sağlığı ve güvenliğine risk bilgi düzeyi	Hiç		Biraz		Katılıyorum		Çok		Tamamen	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Çalıştığınız işyerlerinizdeki hak ve yükümlülüklerinizi ne kadar biliyorsunuz?	42	10,5	99	24,8	124	31,0	61	15,3	74	18,5
Acil durumlarda ne yapılması gerektiğini biliyor musunuz?	27	6,8	66	16,5	170	42,5	42	19,8	58	14,5
Kişisel koruyucu donanımlarınızı (Baret, İş Ayakkabısı, Reflektör yelek, Emniyet kemeri Vb.) amirleriniz tarafından zorunlu tutulmasa da kendi isteğinizle çalışırken kullanır mıydınız?	16	4,0	24	6,0	55	13,75	92	23,0	213	53,3
Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir?	75	18,8	118	29,5	136	34,0	33	8,3	38	9,5
Acil durumlar ve planları konusunda bilgi düzeyiniz nedir?	26	6,5	106	26,5	181	45,3	50	12,5	37	9,3
İş güvenliği uzmanının görevi hakkında bilgi düzeyiniz nedir?	20	5,0	88	22,0	158	39,5	77	19,3	57	14,3
İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir?	15	3,8	83	20,8	131	32,8	75	18,8	57	14,3
Ramak kaza olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir?	32	8,0	62	15,5	122	30,5	76	19,0	108	27,0
İşinizle ilgili tehlike ve risklerini ne düzeyde biliyorsunuz?	12	3,0	34	8,5	110	27,5	106	26,5	138	34,5
İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ile iş kazaları azalmaktadır?	11	2,8	10	2,5	125	31,3	105	26,3	149	37,3

Katılımcılara "Çalıştığımız işyerlerinizdeki hak ve yükümlülüklerinizi ne kadar biliyorsunuz?" diye sorulduğunda, %10,5 (42kişi) ' Hiç bilmiyorum ' olarak yanıtladığı, %24,8 (99 kişi) ' Biraz biliyorum ' olarak yanıtladığı, % 31,0 (124kişi) ' Biliyorum ' , %15,3 (61 kişi) ' Çok biliyorum ' beyan ederken %18,5 (74 kişi) ' Tamamen biliyorum ' şeklinde beyan etmişlerdir.

Katılımcılara “Acil durumlarda ne yapılması gerektiğini biliyor musunuz?” ne derecede bildikleri sorulduğunda % 6,8 (27 kişi) ' Hiç bilmiyorum ' olarak yanıtladığı, %16,5 (66 kişi) ' Biraz biliyorum ' olarak yanıtladığı, %42,5 (170 kişi) ' Biliyorum ' , %19,8 (42 kişi) ' Çok biliyorum ' beyan ederken %14,5 (58 kişi) ' Tamamen biliyorum ' şeklinde beyan etmişlerdir

Katılımcılara “Kişisel koruyucu donanımlarınızı (Baret, İş Ayakkabısı, Reflektör yelek, Emniyet kemeri Vb.) amirleriniz tarafından zorunlu tutulmasa da kendi isteğinizle çalışırken kullanır mıydınız ?” sorusu sorulduğunda cevap olarak %4,0 (kişi) ' Hayır Kullanmazdım' olarak yanıtladığı, % 6,0 (24 kişi) ' Çok nadir ' olarak yanıtladığı, % 13,75 (55 kişi) ' Ara-sıra' , %23,0 (92kişi) ' Genellikle ' beyan ederken %53,3 (213 kişi) ' Evet Kesinlikle ' şeklinde beyan etmişlerdir.

Katılımcılara“ Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir ?” ne derecede bildikleri sorulduğunda %18,8 (75 kişi) ' Hiç bilmiyorum ' olarak yanıtladığı, %29,5 (118 kişi) ' Biraz biliyorum ' olarak yanıtladığı, %34,0 (136 kişi) ' Biliyorum ' , %8,3 (33 kişi) ' Çok biliyorum ' beyan ederken %9,5 (38 kişi) ' Tamamen biliyorum ' şeklinde beyan etmişlerdir.

Katılımcılara“ Acil durumlar ve planları konusunda bilgi düzeyiniz nedir?” ne derecede bildikleri sorulduğunda %6,5 (26 kişi) ' Hiç bilmiyorum ' olarak yanıtladığı, %26,5 (106 kişi) ' Biraz biliyorum ' olarak yanıtladığı, % 45,3 (181 kişi) ' Biliyorum ' , %12,5 (50 kişi) ' Çok biliyorum ' beyan ederken %9,3 (37 kişi) ' Tamamen biliyorum ' şeklinde beyan etmişlerdir.

Katılımcılara“ İş güvenliği uzmanının görevi hakkında bilgi düzeyiniz nedir?” ne derecede bildikleri sorulduğunda %5,0 (20 kişi) ' Hiç bilmiyorum ' olarak yanıtladığı, %22,0 (88 kişi) ' Biraz biliyorum ' olarak yanıtladığı, %39,5 (158 kişi) ' Biliyorum ' , %19,3 (77 kişi) ' Çok biliyorum ' beyan ederken %14,3 (57 kişi) ' Tamamen biliyorum ' şeklinde beyan etmişlerdir.

Katılımcılara“ İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir ?” ne derecede bildikleri sorulduğunda %3,8 (15kişi) ' Hiç bilmiyorum ' olarak yanıtladığı, %20,8 (83 kişi) ' Biraz biliyorum ' olarak yanıtladığı, %32,8 (131kişi) ' Biliyorum ' , %18,8 (75 kişi) ' Çok biliyorum ' , %14,3 (57 kişi) ' Tamamen biliyorum ' şeklinde beyan etmişlerdir.

Katılımcılara“ Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir ?” ne derecede bildikleri sorulduğunda %8,0 (32 kişi) ' Hiç bilmiyorum ' , %15,5 (62 kişi) ' Biraz biliyorum ' , %30,5 (122 kişi) ' Biliyorum ' , % 19,0 (76 kişi) ' Çok biliyorum ' , %27,0 (108 kişi) ' Tamamen biliyorum ' şeklinde beyan etmişlerdir.

Katılımcılara“ İşinizle ilgili tehlike ve risklerini ne düzeyde biliyorsunuz?” ne derecede bildikleri sorulduğunda %3,0 (12 kişi) ' Hiç bilmiyorum ' , %8,5 (34 kişi) ' Biraz biliyorum ' , %27,5 (110 kişi) ' Biliyorum ' , %26,5 (106 kişi) ' Çok biliyorum ' , %34,5 (138 kişi) ' Tamamen biliyorum ' şeklinde beyan etmişlerdir.

Katılımcılara “İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ile iş kazaları azalmaktadır” şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 2,8 (11kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 2,5 (10 kişi) 'Çok' katıldığını, %31,3 (125 kişi) katıldığını, %26,3 (105 kişi) 'Katılmıyorum', %37,3 (149 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Tablo 9: "İş sağlığı ve güvenliği risk bilgi düzeyi" frekans dağılım tablosu

İş sağlığı ve güvenliğine risk bilgi düzeyi	Evet		Hayır		Bilgim yok	
	F	%	F	%	F	%
Çalıştığınız iş yerinde risk analizi yapıldı mı?	229	57,3	32	8,0	139	34,8
Çalıştığınız iş yerinde acil durum müdahale ekipleri var mı?	282	70,5	32	8,0	86	21,5
Çalıştığınız işyerinin tehlike sınıfını biliyor musunuz?	263	65,8	51	12,8	86	21,5

Katılımcılara "Çalıştığınız iş yerinde risk analizi yapıldı mı?" sorusu sorulduğunda cevap olarak %57,3 (229 kişi) 'Evet' %8,0 (32 kişi) 'Hayır' derken %34,8 (139 kişi) 'Bilgim yok' şeklinde beyan etmişlerdir.

Katılımcılara "Çalıştığınız iş yerinde acil durum müdahale ekipleri var mı?" sorusu sorulduğunda cevap olarak %70,5 (282 kişi) 'Evet' %8,0 (32 kişi) 'Hayır' derken %21,5 (86 kişi) 'Bilgim yok' şeklinde beyan etmişlerdir.

Katılımcılara "Çalıştığınız işyerinin tehlike sınıfını biliyor musunuz?" sorusu sorulduğunda cevap olarak %65,8 (263 kişi) 'Evet' %12,8 (51 kişi) 'Hayır' derken %21,5 (86 kişi) 'Bilgim yok' şeklinde beyan etmişlerdir.

Tablo 10: : "İletişim" boyutu frekans dağılım tablosu

İletişim	Hiç		Biraz		Orta		Çok		Tam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
İşletmemde iş sağlığı ve güvenliği konuları ile ilgili etkili bir iletişim vardır.	24	6,0	59	14,8	124	31,0	86	21,5	107	26,8
Çalışma prosedürlerindeki değişiklikler ve bunların iş sağlığı ve güvenliği üzerindeki etkisi çalışanlara iletilir.	24	6,0	64	16,0	120	30,0	79	19,8	113	28,3
Toplantılar iş sağlığı ve güvenliği konularını da içerir.	10	2,5	39	9,8	139	34,8	114	28,5	98	24,5
İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önemli konularda yönetimi bilgilendiririm.	11	2,8	31	7,8	111	27,8	114	28,5	133	33,3
Güvenlik toplantılarının sonuçları hakkında bilgilendiriliriz.	29	7,3	50	12,5	132	33,0	100	25,0	89	22,3
Yönetim çalışanların iş sağlığı ve güvenliği konusundaki endişelerini dinler.	31	7,8	57	14,3	117	29,3	97	24,3	98	24,5
Amirim, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevcut konular ve sorunlar hakkında bana her zaman bilgi vermez.	168	42,0	90	22,5	74	18,5	30	7,5	38	9,5
Çalıştığım bölümü ilgilendiren diğer bölümlerdeki işlerle ilgili olarak iş sağlığı ve güvenliği konularında iletişim sağlanır.	21	5,3	61	15,3	128	32,0	91	22,8	99	24,8
Amirim iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bilgileri her zaman benimle paylaşır.	36	9,0	64	16,0	88	22,0	97	24,3	115	28,8

Katılımcılara 'İşletmemde iş sağlığı ve güvenliği konuları ile ilgili etkili bir iletişim vardır' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 26,8 (107) 'Tam' olarak katıldığını, %21,5 (86 kişi) 'Çok' katıldığını, %31,0 (124 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %14,8 (59 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %6,0 (24 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Çalışma prosedürlerindeki değişiklikler ve bunların iş sağlığı ve güvenliği üzerindeki etkisi çalışanlara iletilir.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, %28,3 (113 kişi)'Tam' olarak katıldığını, %19,8 (79 kişi) 'Çok' katıldığını, %30,0 (120 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %16,0 (64 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %6,0 (24 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Toplantılar iş sağlığı ve güvenliği konularını da içerir.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 24,5 (98 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 28,5 (114 kişi) 'Çok' katıldığını, %34,8 (139 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, % 9,8 (39 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %2,5 (10 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önemli konularda yönetimi bilgilendiririm.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 33,3 (133 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 28,5 (114 kişi) 'Çok' katıldığını, % 27,8 (111 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %7,8 (31 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 2,8 (11 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Güvenlik toplantılarının sonuçları hakkında bilgilendiriliriz.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, %22,3 (89 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %25,0 (100 kişi) 'Çok' katıldığını, %33,0 (132 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %12,5 (50 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 7,3(29 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Yönetim çalışanların iş sağlığı ve güvenliği konusundaki endişelerini dinler.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 24,5 (98 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %24,3 (97 kişi) 'Çok' katıldığını, %29,3 (117 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %14,3 (57 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %7,8 (31 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Amirim, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevcut konular ve sorunlar hakkında bana her zaman bilgi vermez.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, %9,5 (38 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 7,5 (30 kişi) 'Çok' katıldığını, % 18,5 (74 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, % 22,5 (90 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %42,0 (168 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Çalıştığım bölümü ilgilendiren diğer bölümlerdeki işlerle ilgili olarak iş sağlığı ve güvenliği konularında iletişim sağlanır.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 24,8 (99 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %22,8 (91 kişi) 'Çok' katıldığını, %32,0 (128 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, % 15,3 (61kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 5,3 (21 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Amirim iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bilgileri her zaman benimle paylaşır.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 28,8 (115 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 24,3 (97 kişi) 'Çok' katıldığını, % 22,0 (88 kişi) 'Orta' düzeyde

katıldığını, %16,0 (64kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %9,0 (36 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Tablo 11: "Kişisel Katılım" boyutu frekans dağılım tablosu

Kişisel Katılım	Hiç		Biraz		Orta		Çok		Tam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Çalışanlar her zaman işletmenin iş sağlığı ve güvenliği konusunda yüksek düzeye gelmesini amaçlarlar.	25	6,3	59	14,8	123	30,8	98	24,5	95	23,8
Her zaman kazaları ve olayları rapor ederiz.	29	7,3	64	16,0	127	31,8	93	23,3	87	21,8
Bizi meşgul eden başka önceliklerimiz olmadığı zaman, iş sağlığı ve güvenliğine önem veririz.	91	22,8	48	12,0	131	32,8	50	12,5	80	20,0
İş sağlığı ve güvenliği hedefleri çalışanlar tarafından tanımlanır.	79	19,8	53	13,3	103	25,8	78	19,5	87	21,8
İş sağlığı ve güvenliği konusunda ben ve iş arkadaşlarım birbirimize yardım ederiz.	5	1,3	29	7,3	90	22,5	101	25,3	175	43,8

Katılımcılara 'Çalışanlar her zaman işletmenin iş sağlığı ve güvenliği konusunda yüksek düzeye gelmesini amaçlarlar.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, %23,8 (95 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %24,5 (98 kişi) 'Çok' katıldığını, %30,8 (123 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %14,8 (59kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %6,3 (25 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Her zaman kazaları ve olayları rapor ederiz.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 21,8 (87kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %23,3 (93kişi) 'Çok' katıldığını, %31,8 (127 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %16,0 (64 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 7,3 (29 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Bizi meşgul eden başka önceliklerimiz olmadığı zaman, iş sağlığı ve güvenliğine önem veririz.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 20,0 (80 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %12,5 (50 kişi) 'Çok' katıldığını, %32,8 (131 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, % 12,0 (48 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %22,8 (91 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'İş sağlığı ve güvenliği hedefleri çalışanlar tarafından tanımlanır.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, %21,8 (87 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %19,5 (78 kişi) 'Çok' katıldığını, %25,8 (103 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %13,3 (53 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %19,8 (79 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'İş sağlığı ve güvenliği konusunda ben ve iş arkadaşlarım birbirimize yardım ederiz.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, %43,8 (175 kişi) 'Tam' olarak katıldığını,% 25,3 (101 kişi) 'Çok' katıldığını, %22,5 (90 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %7,3 (29 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 1,3 (5 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Güvenlik Standartları ve Hedefleri	Hiç		Biraz		Orta		Çok		Tam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
İşletmede işlerin en kısa yoldan yapılması önemlidir.	120	30,0	65	16,3	116	29,0	49	12,3	50	12,5
İşletmemizde iş sağlığı ve güvenliği yüksek öncelik taşır.	17	4,3	68	17,0	126	31,5	102	25,5	87	21,8
İşletmede iş sağlığı ve güvenliği konusunda geliştirilmiş başarı standartları mevcuttur.	27	6,8	88	22,0	131	32,8	79	19,8	75	18,8
Tüm çalışanlar iş sağlığı ve güvenliği konusunda faaldir/ etkin rol oynar.	33	8,3	65	16,3	114	28,5	97	24,3	91	22,8
İş sağlığı ve güvenliği konusundaki hedefler, yönetim tarafından düzenli olarak gözden geçirilir.	33	8,3	64	16,0	118	29,5	101	25,3	84	21,0

Tablo 12: "Güvenlik Standartları ve Hedefleri" boyutu frekans dağılım tablosu

Katılımcılara 'İşletmede işlerin en kısa yoldan yapılması önemlidir.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, %12,5 (50 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %12,3 (49 kişi) 'Çok' katıldığını, %29,0 (116 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %16,3 (65 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %30,0 (120 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'İşletmemizde iş sağlığı ve güvenliği yüksek öncelik taşır.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, %21,8 (87 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %25,5 (102 kişi) 'Çok' katıldığını, %31,5 (126 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %17,0 (68 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %4,3 (17 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'İşletmede iş sağlığı ve güvenliği konusunda geliştirilmiş başarı standartları mevcuttur.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, %18,8 (75 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 19,8 (79 kişi) 'Çok' katıldığını, %32,8 (131 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %22,0 (88 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %6,8 (27 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Tüm çalışanlar iş sağlığı ve güvenliği konusunda faaldir/etkin rol oynar.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 22,8 (91 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 24,3 (97 kişi) 'Çok' katıldığını, %28,5 (114 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, % 16,3 (65 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %8,3 (33 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'İş sağlığı ve güvenliği konusundaki hedefler, yönetim tarafından düzenli olarak gözden geçirilir.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, %21,0 (84 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 25,3 (101 kişi) 'Çok' katıldığını, % 29,5 (118 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %16,0 (64 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %8,3 (33 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Tablo 13: "Güvenlik Yönetimi" boyutu frekans dağılım tablosu

Güvenlik Yönetimi	Hiç		Biraz		Orta		Çok		Tam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yapılması gereken işler her zaman yerine getirilir.	28	7,0	83	20,8	102	25,5	104	26,0	83	20,8
İşletmede sadece birkaç kişi iş sağlığı ve güvenliği ile ilgilenir.	92	23,0	53	13,3	111	27,8	72	18,0	72	18,0
İşletmede iş sağlığı ve güvenliği konusunda sürekli iyileştirme süreci mevcuttur.	16	4,0	45	11,3	142	35,5	94	23,5	103	25,8
Birim yöneticileri etkin bir şekilde/faal olarak iş sağlığı ve güvenliğine destek olurlar.	32	8,0	64	16,0	100	25,0	98	24,5	106	26,5
İşletmede iş sağlığı ve güvenliği konusunda verilen eğitimler yeterli değildir.	101	25,3	98	24,5	92	23,0	53	13,3	56	14,0
İşyerinde oluşabilecek riskler ve bunların yaratacağı sonuçlar eğitimlerde anlatılır.	18	4,5	70	17,5	102	25,5	86	21,5	124	31,0
Bana güvenli şekilde çalışmam için neler yapmam gerektiği gösterilmiştir.	20	5,0	75	18,8	133	33,3	72	18,0	100	25,0
Yönetim, iş kazalarını önlemek için yeterince çaba gösterir.	22	5,5	65	16,3	122	30,5	97	24,3	94	23,5
İşletmede yaşanan kazalardan ders alınarak iş sağlığı ve güvenliği konusunda ilerleme/gelişme kaydedilir.	17	4,3	31	7,8	117	29,3	103	25,8	132	33,0
İşletmede iş sağlığı ve güvenliği eğitimi yüksek öncelik taşır.	14	3,5	56	14,0	111	27,8	93	23,3	126	31,5
İşletmenin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki başarısı gelişmektedir/ artmaktadır.	10	2,5	52	13,0	123	30,8	81	20,3	134	33,5

Katılımcılara, 'İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yapılması gereken işler her zaman yerine getirilir.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 20,8 (83 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 26,0 (104 kişi) 'Çok' katıldığını, % 25,5 (102 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %20,8 (83 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 7,0 (28 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara, 'İşletmede sadece birkaç kişi iş sağlığı ve güvenliği ile ilgilenir.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 18,0 (72 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %18,0 (72 kişi) 'Çok' katıldığını, %27,8 (111kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %13,3 (53 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %23,0 (92kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara, 'İşletmede iş sağlığı ve güvenliği konusunda sürekli iyileştirme süreci mevcuttur.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, %25,8 (103kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 23,5 (94 kişi) 'Çok' katıldığını, %35,5 (142 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %11,3 (45 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken % 4,0 (16 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara 'Birim yöneticileri etkin bir şekilde/faal olarak iş sağlığı ve güvenliğine destek olurlar.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 26,5 (106 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 24,5 (98 kişi) 'Çok' katıldığını, % 25,0 (100 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %16,0 (64 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %8,0 (32 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara, 'İşletmede iş sağlığı ve güvenliği konusunda verilen eğitimler yeterli değildir.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 14,0 (56 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %13,3 (53 kişi) 'Çok' katıldığını, %23,0 (92 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %24,5 (98 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %25,3 (101 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara, 'İşyerinde oluşabilecek riskler ve bunların yaratacağı sonuçlar eğitimlerde anlatılır.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 31,0 (124 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 21,5 (86 kişi) 'Çok' katıldığını, %25,5 (102 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %17,5 (70 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %4,5 (18 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara, 'Bana güvenli şekilde çalışmam için neler yapmam gerektiği gösterilmiştir.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 25,0 (100 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 18,0 (72 kişi) 'Çok' katıldığını, %33,3 (133 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %18,8 (75 kişi) 'Biraz' katıldığını, beyan ederken % 5,0 (20 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir

Katılımcılara, 'Yönetim, iş kazalarını önlemek için yeterince çaba gösterir.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 23,5 (94 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %24,3 (97 kişi) 'Çok' katıldığını, %30,5 (122 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %16,3(65 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %5,5 (22 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara, 'İşletmede yaşanan kazalardan ders alınarak iş sağlığı ve güvenliği konusunda ilerleme/gelişme kaydedilir.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 33,0 (132 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, % 25,8 (103 kişi) 'Çok'

katıldığını, %29,3 (117 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, % 7,8 (31 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %4,3 (17 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara, 'İşletmede iş sağlığı ve güvenliği eğitimi yüksek öncelik taşır.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, %31,5 (126 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %23,3 (93 kişi) 'Çok' katıldığını, %27,8 (111 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %14,0 (56 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %3,5 (14 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

Katılımcılara, 'İşletmenin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki başarısı gelişmektedir/ artmaktadır.' şeklinde bir görüşe ne derece katıldıkları sorulduğunda, % 33,5 (134 kişi) 'Tam' olarak katıldığını, %20,3 (81 kişi) 'Çok' katıldığını, %30,8 (123 kişi) 'Orta' düzeyde katıldığını, %13,0 (52 kişi) 'Biraz' katıldığını beyan ederken %2,5 (10 kişi) 'Hiç' katılmadığını beyan etmişlerdir.

(Çalışma ve sosyal güvenlik eğitim ve araştırma merkezi,2017)

.3. İstatistiksel Verilere İlişkin Tablolarının Yorumlanması

Çalışmada yer alan Ki-kare (χ^2) ilişki analizi için aşağıdaki hipotezler kullanılacaktır.

H0 : değişkeni ile demografik özellikler değişkeni arasında istatistiksel ilişki yoktur.

H1 : değişkeni ile demografik özellikler değişkeni arasında istatistiksel ilişki vardır.

Yapılan Ki-kare (χ^2) ilişki analizi sonucunda hesaplanan (P) değeri anlamlılık düzeyi olan $\alpha (= 0,05)$ değerinden küçük olması durumunda H0 hipotezi reddedilir. Dolaylı yoldan H1 hipotezini istatistiksel olarak destekleyici kanıt bulunmuştur anlamı çıkmaktadır. Yani değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır sonucuna ulaşılmıştır. Aksi halde hesaplanan p değeri $\alpha (= 0,05)$ değerinden büyük ise H0 yokluk hipotezi reddedilememiştir. Yani değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. % 95 güven düzeyi ve % 5 anlamlılık düzeyinde testler yapıldığından dolayı, P değerinin % 5'den büyük olması H0 hipotezinin reddedilmesi durumunda yapılacak hata oranının % 5'den büyük olacağı anlamını taşır ki bu da kabul edilebilir hata oranımızdan büyüktür.

Araştırmanın bu aşamasında istatistiksel olarak anlamlı bulunan ilişki analiz sonuçları aşağıda raporlanmıştır.

7.3.1) Kurumun Şantiyedeki Statüsü ile Risk Analizi konusu Arasındaki İlişkinin Test Edilmesi

H0 = Anket yapılan işçilerin kurumun şantiyedeki statüsü ile risk analizi konusunda bilgi düzeyi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki yoktur.

H1 = Anket yapılan işçilerin Kurumun şantiyedeki statüsü ile risk analizi konusunda bilgi düzeyi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki vardır.

Tablo 14: Kurumun şantiyedeki statüsü ile risk analizi konusunda bilgi düzeyi

C3Kurumun şantiyedeki statüsü * B13Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir Crosstabulation

		B13.Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir					Toplam
		Hiç bilmiyorum	Biraz biliyorum	Biliyorum	Çok biliyorum	Tamamen biliyorum	
C3.Kurumun şantiyedeki statüsü							
Asıl iş veren	Sayı	20	37	30	8	10	105
	Kurumun şantiyedeki statüsü (yüzde dağılım)	19,0%	35,2%	28,6%	7,6%	9,5%	100,0%
	Riskanalizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir(yüzde dağılım)	26,7%	31,4%	22,1%	24,2%	26,3%	26,3%
	Yüzelik Toplam	5,0%	9,3%	7,5%	2,0%	2,5%	26,3%
Taşaron(alt işveren)	Sayı	55	81	106	25	28	295
	Kurumun şantiyedeki statüsü (yüzde dağılım)	18,6%	27,5%	35,9%	8,5%	9,5%	100,0%
	Riskanalizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir(yüzde dağılım)	73,3%	68,6%	77,9%	75,8%	73,7%	73,8%
	Yüzelik Toplam	13,8%	20,3%	26,5%	6,3%	7,0%	73,8%
Toplam	Sayı	75	118	136	33	38	400
	Kurumun şantiyedeki statüsü (yüzde dağılım)	18,8%	29,5%	34,0%	8,3%	9,5%	100,0%
	Riskanalizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir(yüzde dağılım)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	Yüzelik Toplam	18,8%	29,5%	34,0%	8,3%	9,5%	100,0%

Asıl işveren

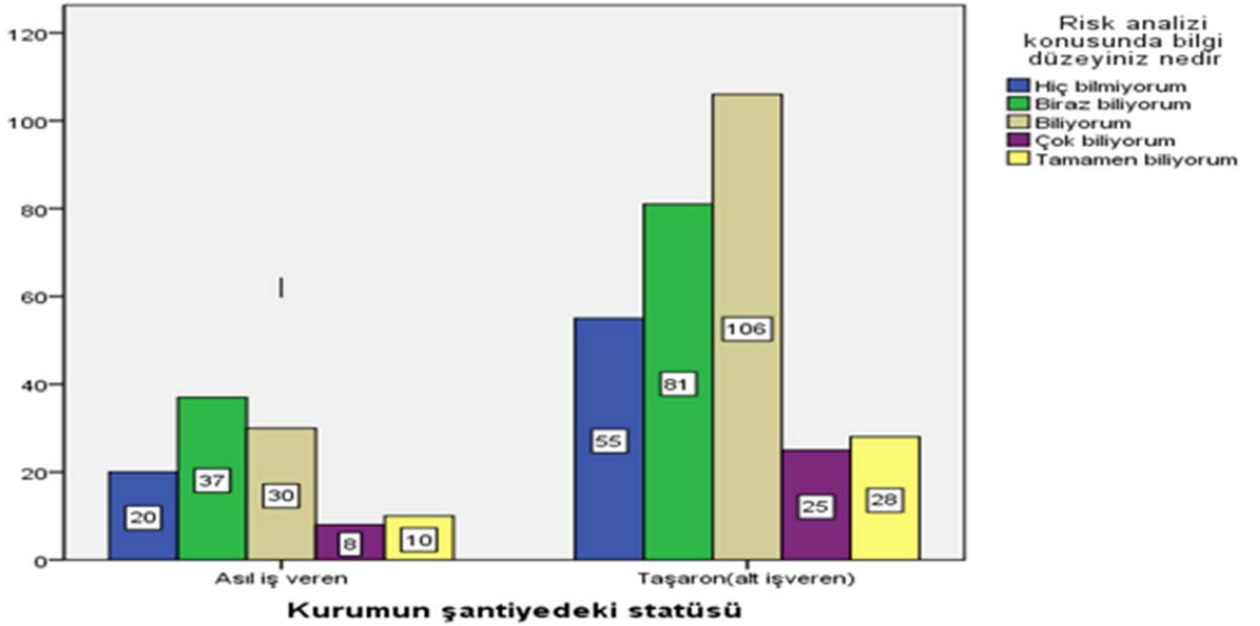
Asıl işveren çalışanlarına ‘‘ Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir ?’’ ne derecede bildikleri sorulduğunda; %26,7 (20 kişi) ‘‘Hiç bilmiyorum’’, %31,4 (37 kişi) ‘‘Biraz biliyorum’’, %22,1 (30 kişi) ‘‘Biliyorum’’, %24,2 (8 kişi) ‘‘Çok biliyorum’’ derken, %26,3 (38 kişi) ‘‘ Tamamen biliyorum ’’ şeklinde beyan etmişlerdir.

Taşeron(alt işveren)

Taşeron(alt işveren) çalışanlarına “Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir ?” ne derecede bildikleri sorulduğunda, %73,3 (55 kişi) “Hiç bilmiyorum”, %68,6 (81 kişi) ‘ “Biraz biliyorum” olarak, %77,9 (106 kişi) “Biliyorum”, %75,8 (25 kişi) “Çok biliyorum” derken, %73,7 (28 kişi) “Tamamen biliyorum” şeklinde beyan etmişlerdir.

Toplam

Katılımcılara “Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir ?” ne derecede bildikleri sorulduğunda %18,8 (75 kişi) “Hiç bilmiyorum”, %29,5 (118 kişi) “Biraz biliyorum”, %34,0 (136 kişi) “Biliyorum”, %8,3 (33 kişi) “Çok biliyorum” derken, %9,5 (38 kişi) ‘ “Tamamen biliyorum” şeklinde beyan etmişlerdir.



Şekil 31: Kurumun şantiyedeki statüsü ile risk analizi konusunda bilgi düzeyi

Tablo 15 Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	2,899 ^a	4	,163
Lineer Birleştirme Geçerli Olay Sayısı	2,887 400	4	,577

a. 0 Hücre(0,0%)hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer 8,66.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,163) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H_0 hipotezi kabul edilir. H_0 = Anket yapılan işçilerin kurumun şantiyedeki statüsü ile risk analizi konusunda bilgi düzeyi soruları arasında bir ilişki yoktur.

7.3.2) Kurumun şantiyedeki statüsü ile Acil durumlarda bilgi düzeyi Arasındaki İlişkinin Test Edilmesi

H_0 = Anket yapılan işçilerin kurumun şantiyedeki statüsü ile Acil durumlarda bilgi düzeyi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki yoktur.

H_1 = Anket yapılan işçilerin Kurumun şantiyedeki statüsü ile Acil durumlarda bilgi düzeyi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki vardır.

Tablo 16: Kurumun şantiyedeki statüsü ile Acil durumlarda bilgi düzeyi

C3Kurumun şantiyedeki statüsü * B11Acil durumlarda ne yapılması gerektiğini biliyor musunuz Crosstabulation

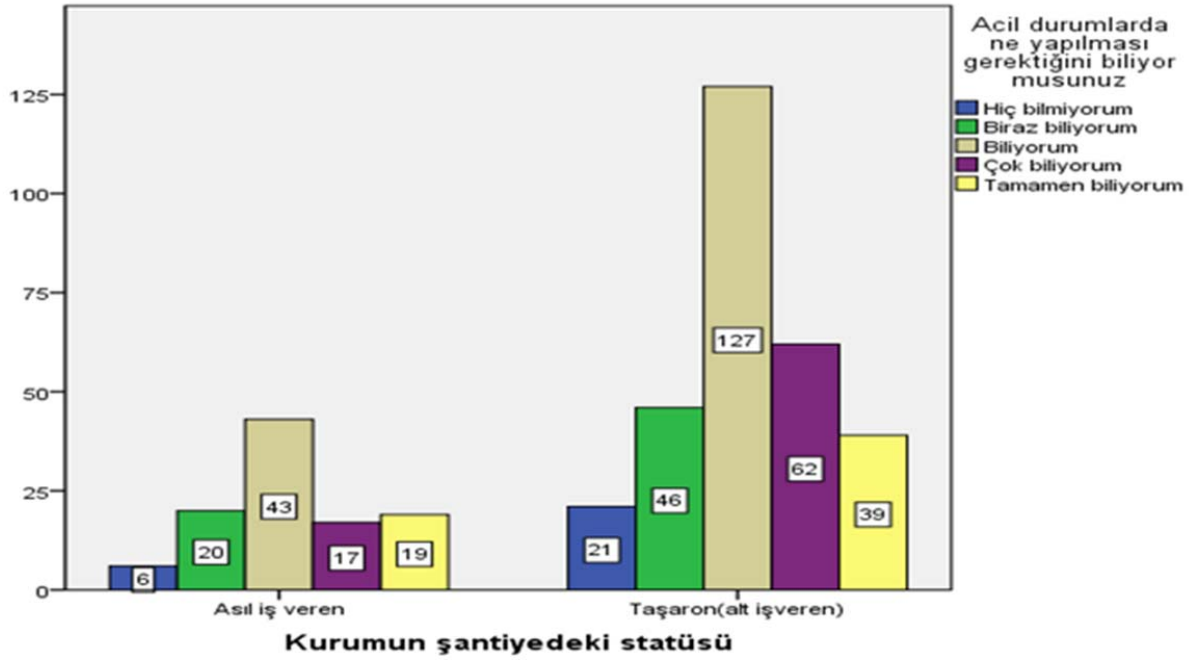
C3Kurumun şantiyedeki statüsü		B11Acil durumlarda ne yapılması gerektiğini biliyor musunuz					Toplam
		Hiç bilmiyorum	Biraz biliyorum	Biliyorum	Çok biliyorum	Tamamen biliyorum	
Asıl iş veren	Sayı	6	20	43	17	19	105
	Kurumun şantiyedeki statüsü (yüzde dağılım)	5,7%	19,0%	41,0%	16,2%	18,1%	100,0%
	Acil durumlarda ne yapılması gerektiğini biliyor musunuz (yüzde dağılım)	22,2%	30,3%	25,3%	21,5%	32,8%	26,3%
Taşaron(alt işveren)	Sayı	21	46	127	62	39	295
	Kurumun şantiyedeki statüsü (yüzde dağılım)	7,1%	15,6%	43,1%	21,0%	13,2%	100,0%
	Acil durumlarda ne yapılması gerektiğini biliyor musunuz (yüzde dağılım)	77,8%	69,7%	74,7%	78,5%	67,2%	73,8%
Toplam	Sayı	27	66	170	79	58	400
	Kurumun şantiyedeki statüsü (yüzde dağılım)	6,8%	16,5%	42,5%	19,8%	14,5%	100,0%
	Toplamı	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Asıl işveren

Asıl işveren çalışanları “Acil durumlarda ne yapılması gerektiğini biliyor musunuz?” ne derecede bildikleri sorulduğunda % 22,2 (6 kişi) “Hiç bilmiyorum”, % 30,3 (20 kişi) “Biraz biliyorum”, % 25,3 (43 kişi) “Biliyorum” , %16,2 (17 kişi) “Çok biliyorum” derken, %32,8 (19 kişi) “Tamamen biliyorum” şeklinde beyan etmişlerdir.

Taşeron(alt işveren)

Taşeron(alt işveren) çalışanlarına, “Acil durumlarda ne yapılması gerektiğini biliyor musunuz?” ne derecede bildikleri sorulduğunda, %77,8 (21kişi) “Hiç bilmiyorum”, %69,7 (46 kişi) “Biraz biliyorum”, % 74,7 (127 kişi) “Biliyorum”, %78,5 (62 kişi) “Çok biliyorum”, derken, %67,2 (39 kişi) “Tamamen biliyorum” şeklinde beyan etmişlerdir.



Şekil 32: Kurumun şantiyedeki statüsü ile Acil durumlarda bilgi düzeyi

Toplam:

Katılımcılara “Acil durumlarda ne yapılması gerektiğini biliyor musunuz?” ne derecede bildikleri sorulduğunda % 6,8 (27 kişi) “Hiç bilmiyorum”, %16,5 (66 kişi) “Biraz biliyorum”, %42,5 (170 kişi) “Biliyorum”, %19,8 (42 kişi) “Çok biliyorum” derken %14,5 (58 kişi) ' Tamamen biliyorum ' şeklinde beyan etmişlerdir.

Tablo 17:Ki-kare Test

Ki-kare Test			
	Değer	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	,289a	4	,991
Lineer Birleştirme	,289	4	,991
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 0. Hücrenin (0,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer 6,83.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare

Testinin olasılık değeri (0,991) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H_0 hipotezi kabul edilir.

H_0 = Anket yapılan işçilerin kurumun şantiyedeki statüsü ile Acil durumlarda bilgi düzeyi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki yoktur.

7.3.3.Kurumun şantiyedeki statüsü ile Çalışma hayatınızda kaç kere iş kazası geçirdiniz mi sorusu Arasındaki İlişkinin Test Edilmesi

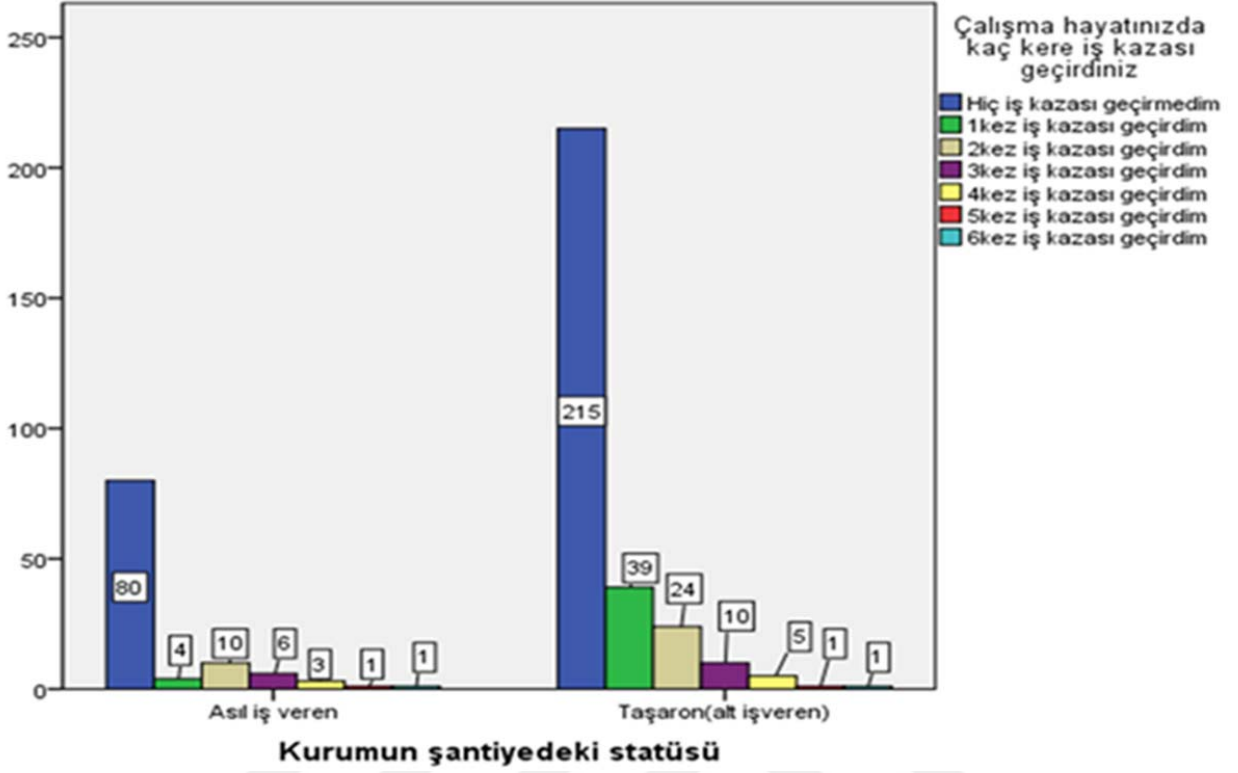
H_0 = Anket yapılan işçilerin Kurumun şantiyedeki statüsü ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki yoktur.

H_1 = Anket yapılan işçilerin Kurumun şantiyedeki statüsü ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki vardır.

Tablo18:Kurumun şantiyedeki statüsü ile Çalışma hayatınızda kaç kere iş kazası geçirdiniz ?

C3Kurumun şantiyedeki statüsü * A16.1Çalışma hayatınızda kaç kere iş kazası geçirdiniz Crosstabulation

Kurumun şantiyedeki statüsü		A16.1Çalışma hayatınızda kaç kere iş kazası geçirdiniz							Total
		0	1	2	3	4	5	6	
Asıl iş veren	Sayı	80	4	10	6	3	1	1	105
	Kurumun şantiyedeki statüsü(yüzde dağılım)	76,2%	3,8%	9,5%	5,7%	2,9%	1,0%	1,0%	100,0%
	Çalışma hayatınızda kaç kere iş kazası geçirdiniz(yüzde dağılım)	27,1%	9,3%	29,4%	37,5%	37,5%	50,0%	50,0%	26,3%
Taşaron(alt işveren)	Sayı	215	39	24	10	5	1	1	295
	Kurumun şantiyedeki statüsü(yüzde dağılım)	72,9%	13,2%	8,1%	3,4%	1,7%	0,3%	0,3%	100,0%
	Çalışma hayatınızda kaç kere iş kazası geçirdiniz(yüzde dağılım)	72,9%	90,7%	70,6%	62,5%	62,5%	50,0%	50,0%	73,8%
Toplam	Sayı	295	43	34	16	8	2	2	400
	Kurumun şantiyedeki statüsü(yüzde dağılım)	73,8%	10,8%	8,5%	4,0%	2,0%	0,5%	0,5%	100,0%
	Çalışma hayatınızda kaç kere iş kazası geçirdiniz(yüzde dağılım)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%



Şekil 33: Kurumun şantiyedeki statüsü ile Çalışma hayatınızda kaç kere iş kazası geçirdiniz?

Asıl işveren

Asıl işveren çalışanları, hayatınız boyunca kaç kere iş kazası geçirdiniz cevap dağılımları ilk sırada % 27,1 (80 kişi) ile “Hiç iş kazası geçirmediğim” diyenler gelmektedir. Sırasıyla % 9,3 (4kişi) ile “1 kere iş kazası geçirdim”, %29,4 (10 kişi) ile “2 kere iş kazası geçirdim“, % 37,5 (6 Kişi) ile “3 kere iş kazası geçirdim” ve son sırada % 2,9 (3 Kişi) ile sırasıyla'5-6 kere iş kazası geçirdim' diyenler takip etmektedir.

Taşeron(alt işveren)

Taşeron(alt işveren) Çalışma hayatınız boyunca kaç kere iş kazası geçirdiniz cevap dağılımları ise, ilk sırada %72,9 (215 kişi) ile “Hiç iş kazası geçirmedim” diyenler gelmektedir. Bunu sırasıyla % 9,07% (39 kişi) ile “1 kere iş kazası geçirdim”, %7,06 (24 kişi) ile “2 kere iş kazası geçirdim”, %6,25% (10 Kişi) ile “3 kere iş kazası geçirdim”, ve son sırada %6,25 (5Kişi) ile 5-6 kere iş kazası geçirdim' diyenler takip etmektedir.

Toplam

Çalışma hayatınız boyunca kaç kere iş kazası geçirdiniz cevap dağılımları ise, ilk sırada % 73,8 (295 kişi) ile “Hiç iş kazası geçirmedim” diyenler gelmektedir. Bunu sırasıyla % 10,8 (43kişi) ile “1 kere iş kazası geçirdim, %8,5 (34 kişi) ile “2 kere iş kazası geçirdim”, % 4 (16 Kişi) ile “3 kere iş kazası geçirdim”, ve son sırada % 1 ile 5-6 kez kaza geçirenler gelmektedir.

Tablo 19: Ki-kare Test

	Değer	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	9,405 ^a	6	,152
Lineer Birleştirme	10,598	6	,102
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 6. Hücrenin (42,9%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer, 53.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,152) $\alpha = 0,05$ 'ten büyük olduğu için H hipotezi kabul edilir.

H = Anket yapılan işçilerin Kurumun şantiyedeki statüsü ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki yoktur.

7.3.4. Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanımıydın ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi sorusu Arasındaki İlişkinin Test Edilmesi

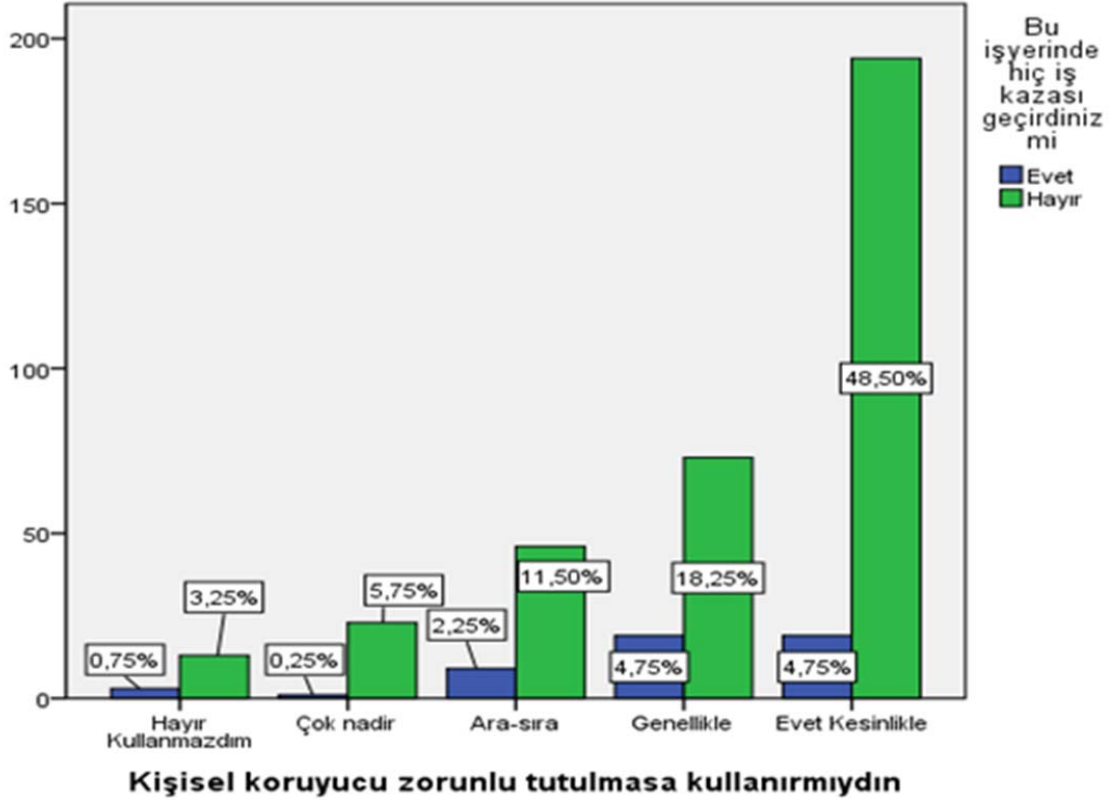
H = Anket yapılan işçilerin Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanımıydın ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki yoktur.

H1 = Anket yapılan işçilerin Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki vardır.

Tablo 20: Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi?

Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın * Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi Crosstabulation

Kişisel koruyucu donanımlarınızı (Baret, İş Ayakkabısı, Reflektör yelek, Emniyet kemeri Vb.) amirleriniz tarafından zorunlu tutulmasa da kendi isteğinizle çalışırken kullanırmıydınız?		Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi		Toplam
		Evet	Hayır	
Hayır Kullanmazdım	Sayı	3	13	16
	Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın (yüzde dağılım)	18,8%	81,3%	100,0%
	Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi(yüzde dağılım)	5,9%	3,7%	4,0%
	Toplam	0,8%	3,3%	4,0%
Çok nadir	Sayı	1	23	24
	Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasakullanırmıydın (yüzde dağılım)	4,2%	95,8%	100,0%
	Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi(yüzde dağılım)	2,0%	6,6%	6,0%
	Toplam	0,3%	5,8%	6,0%
Ara-sıra	Sayı	9	46	55
	Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasakullanırmıydın (yüzdedağılım)	16,4%	83,6%	100,0%
	Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi(yüzde dağılım)	17,6%	13,2%	13,8%
	Toplam	2,3%	11,5%	13,8%
Genellikle	Sayı	19	73	92
	Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasakullanırmıydın (yüzdedağılım)	20,7%	79,3%	100,0%
	Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi(yüzde dağılım)	37,3%	20,9%	23,0%
	Toplam	4,8%	18,3%	23,0%
Evet Kesinlikle	Sayı	19	194	213
	Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasakullanırmıydın (yüzdedağılım)	8,9%	91,1%	100,0%
	Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi(yüzde dağılım)	37,3%	55,6%	53,3%
	Toplam	4,8%	48,5%	53,3%
Toplam	Sayı	51	349	400
	Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasakullanırmıydın (yüzdedağılım)	12,8%	87,3%	100,0%
	Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi(yüzde dağılım)	100,0%	100,0%	100,0%
	Toplam	12,8%	87,3%	100,0%



Şekil 34: Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi?

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare

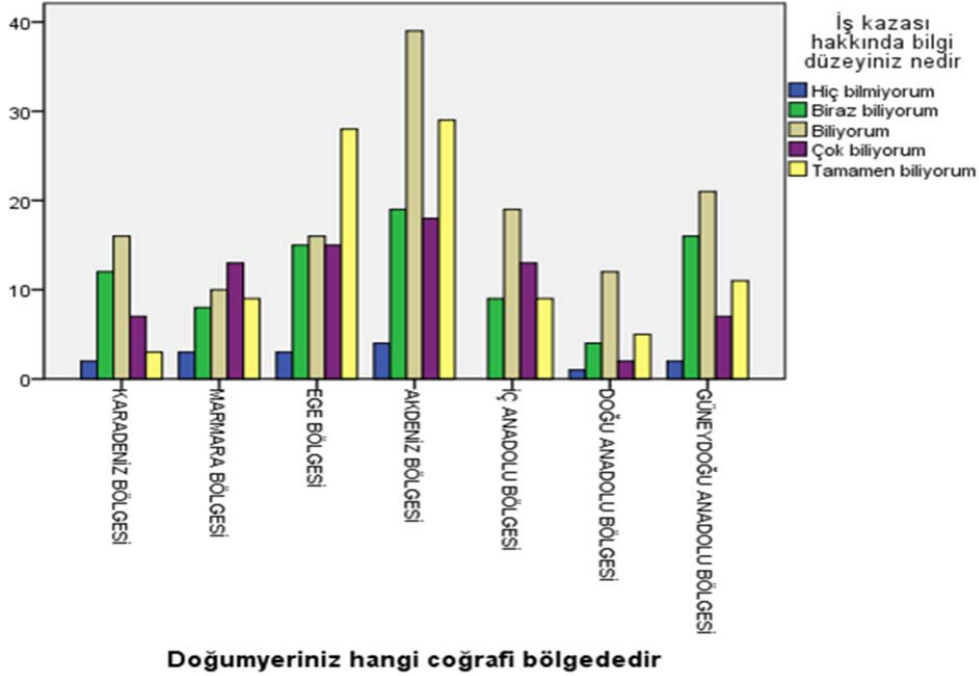
Testinin olasılık değeri (0,03) $\alpha = 0,05$ 'ten küçük olduğu için H1 hipotezi kabul edilir.

H1 = Anket yapılan işçilerin Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki vardır.

7.3.5)Doğum yerinizin coğrafi bölgesi ile İş kazası hakkında bilgi düzeyi Arasındaki İlişkinin Testi

H = Anket yapılan işçilerin Doğum yeriniz hangi coğrafi bölgededir ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki yoktur.

H1 = Anket yapılan işçilerin Doğum yeriniz hangi coğrafi bölgededir ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki vardır.



Doğumyeriniz hangi coğrafi bölgededir

Şekil 35: Doğum yerinizin coğrafi bölgesi ile İş kazası hakkında bilgi düzeyi

Tablo 21: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	34,653 ^a	24	,074
Lineer Birleştirme	37,166	24	,042
Geçerli Olay Sayısı	400		

- a. 9. Hücrenin (25,7%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer 90.

Tablo 22: Doğum yerinizin coğrafi bölgesi ile İş kazası hakkında bilgi düzeyi

A4.2Doğumyeriniz hangi coğrafi bölgededir * B16İş_kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir Cros stabulation

Doğumyeriniz hangi coğrafi bölgededir		İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir					Toplam
		Hiç bilmiyorum	Biraz biliyorum	Biliyorum	Çok biliyorum	Tamamen biliyorum	
KARADENİZ BÖLGESİ	Sayı	2	12	16	7	3	40
	Doğumyeriniz hangi coğrafi bölgededir	5,0%	30,0%	40,0%	17,5%	7,5%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	13,3%	14,5%	12,0%	9,3%	3,2%	10,0%
	Toplam	0,5%	3,0%	4,0%	1,8%	0,8%	10,0%
MARMARA BÖLGESİ	Sayı	3	8	10	13	9	43
	Doğumyeriniz hangi coğrafi bölgededir	7,0%	18,6%	23,3%	30,2%	20,9%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	20,0%	9,6%	7,5%	17,3%	9,6%	10,8%
	Toplam	0,8%	2,0%	2,5%	3,3%	2,3%	10,8%
EGE BÖLGESİ	Sayı	3	15	16	15	28	77
	Doğumyeriniz hangi coğrafi bölgededir	3,9%	19,5%	20,8%	19,5%	36,4%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	20,0%	18,1%	12,0%	20,0%	29,8%	19,3%
	Toplam	0,8%	3,8%	4,0%	3,8%	7,0%	19,3%
AKDENİZ BÖLGESİ	Sayı	4	19	39	18	29	109
	Doğumyeriniz hangi coğrafi bölgededir	3,7%	17,4%	35,8%	16,5%	26,6%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	26,7%	22,9%	29,3%	24,0%	30,9%	27,3%
	Toplam	1,0%	4,8%	9,8%	4,5%	7,3%	27,3%
İÇ ANADOLU BÖLGESİ	Sayı	0	9	19	13	9	50
	Doğumyeriniz hangi coğrafi bölgededir	0,0%	18,0%	38,0%	26,0%	18,0%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	0,0%	10,8%	14,3%	17,3%	9,6%	12,5%
	Toplam	0,0%	2,3%	4,8%	3,3%	2,3%	12,5%
DOĞU ANADOLU BÖLGESİ	Sayı	1	4	12	2	5	24
	Doğumyeriniz hangi coğrafi bölgededir	4,2%	16,7%	50,0%	8,3%	20,8%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	6,7%	4,8%	9,0%	2,7%	5,3%	6,0%
	Toplam	0,3%	1,0%	3,0%	0,5%	1,3%	6,0%
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ	Sayı	2	16	21	7	11	57
	Doğumyeriniz hangi coğrafi bölgededir	3,5%	28,1%	36,8%	12,3%	19,3%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	13,3%	19,3%	15,8%	9,3%	11,7%	14,3%
	Toplam	0,5%	4,0%	5,3%	1,8%	2,8%	14,3%
Toplam	Sayı	15	83	133	75	94	400
	Doğumyeriniz hangi coğrafi bölgededir	3,8%	20,8%	33,3%	18,8%	23,5%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	Toplam	3,8%	20,8%	33,3%	18,8%	23,5%	100,0%

Sonuç:

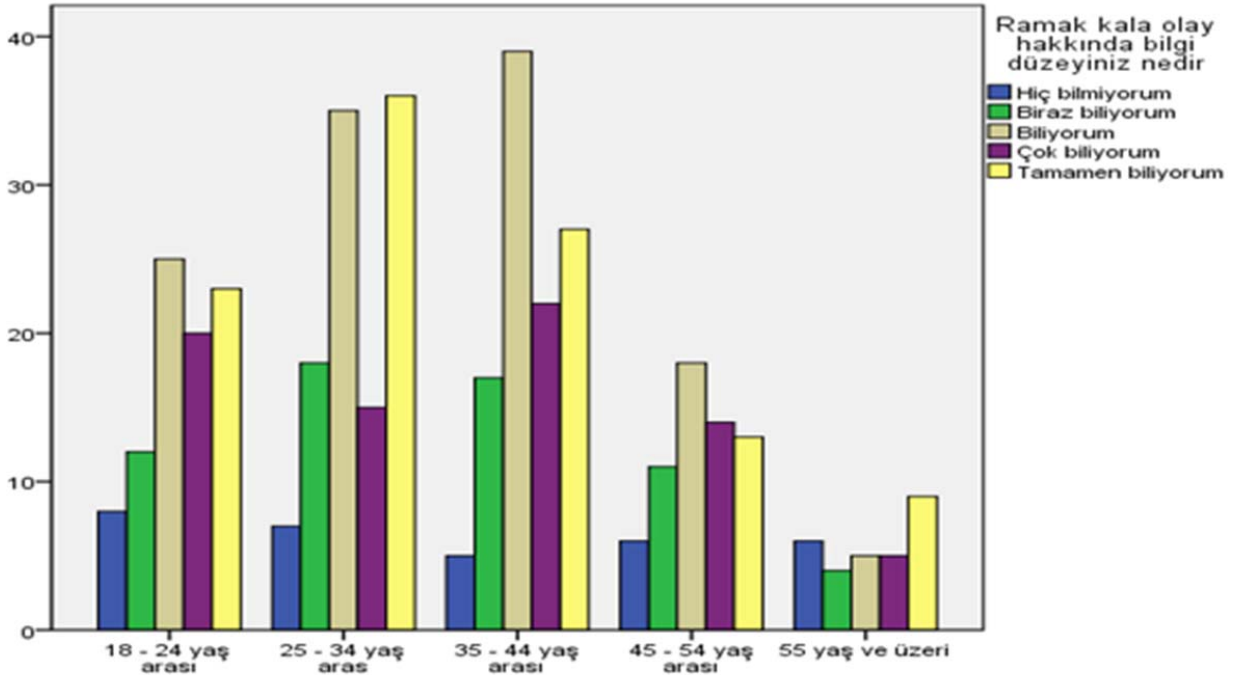
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,074) $\alpha = 0,05$ 'ten büyük olduğu için H hipotezi Kabul edilir.

H = Anket yapılan işçilerin Doğum yeriniz hangi coğrafi bölgededir ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki yoktur.

7.3.6. Yaş ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir hakkında bilgi düzeyi Arasındaki İlişkinin Testi

H = Anket yapılan işçilerin Yaş ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir hakkında bilgi düzeyi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki yoktur.

H1 = Anket yapılan işçilerin Yaş ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir hakkında bilgi düzeyi soruları ve yanıtları bir ilişki vardır.



Şekil 36: Yaş ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir hakkında bilgi düzeyi

Tablo 23: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	16,899 ^a	16	,392
Lineer Birleştirme	15,830	16	,465
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 3. Hücrenin (12,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer 2,32 .

Sonuç:

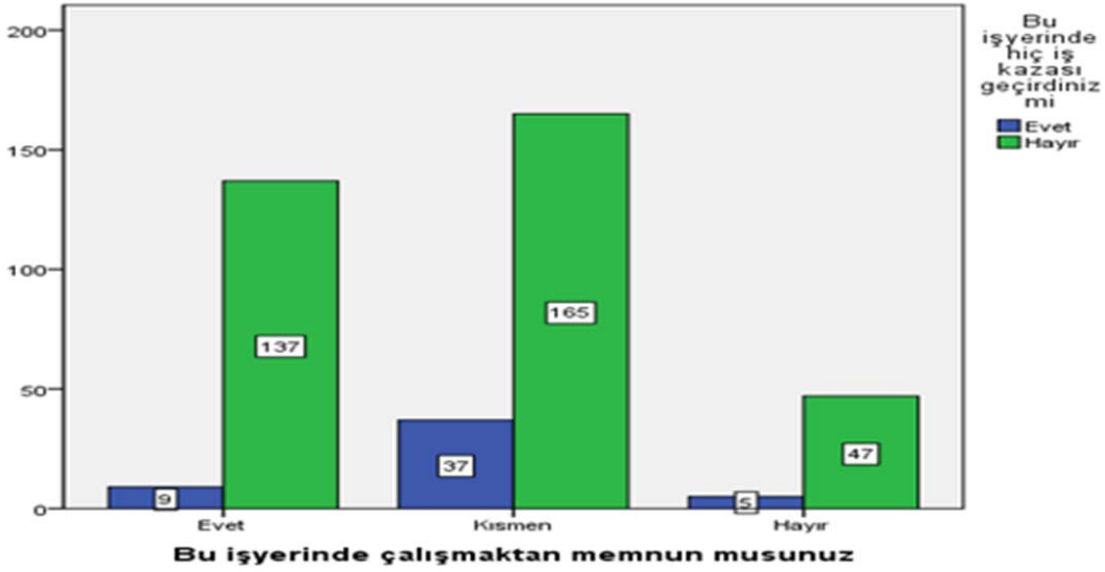
3 Hücrenin (12,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer 4,96.Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,223) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H hipotezi kabul edilir.

H = Anket yapılan işçilerin Yaş ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir hakkında bilgi düzeyi soruları ve yanıtları arasında bir ilişki yoktur.

7.3.7. Çalışmaktan memnun olma ile Bu işyerinde iş kazası geçirmek Arasındaki İlişki Testi

H = Anket yapılan işçilerin Çalışmaktan memnun olma ile Bu işyerinde iş kazası geçirmek soruları ve yanıtları arasında bir ilişki yoktur.

H1 = Anket yapılan işçilerin Çalışmaktan memnun olma ile Bu işyerinde iş kazası geçirmek soruları ve yanıtları arasındaki bir ilişki vardır.



Şekil 37: Çalışmaktan memnun olma ile Bu işyerinde iş kazası geçirmek

Tablo 24: Çalışmaktan memnun olma ile Bu işyerinde iş kazası geçirmek

A15Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz * A17Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi

Crosstabulation

Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz		Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi		Total
		Evet	Hayır	
Evet	Sayı	9	137	146
	Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz	6,2%	93,8%	100,0%
	Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi	17,6%	39,3%	36,5%
	Toplam	2,3%	34,3%	36,5%
Kısmen	Sayı	37	165	202
	Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz	18,3%	81,7%	100,0%
	Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi	72,5%	47,3%	50,5%
	Toplam	9,3%	41,3%	50,5%
Hayır	Sayı	5	47	52
	Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz	9,6%	90,4%	100,0%
	Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi	9,8%	13,5%	13,0%
	Toplam	1,3%	11,8%	13,0%
Total	Sayı	51	349	400
	Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz	12,8%	87,3%	100,0%
	Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi	100,0%	100,0%	100,0%
	Toplam	12,8%	87,3%	100,0%

Tablo 25: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	11,779 ^a	2	,003
Lineer Birleştirme Geçerli Olay Sayısı	12,406	2	,002
	400		

a. 0. Hücrenin (0,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer 6,63.

Sonuç:

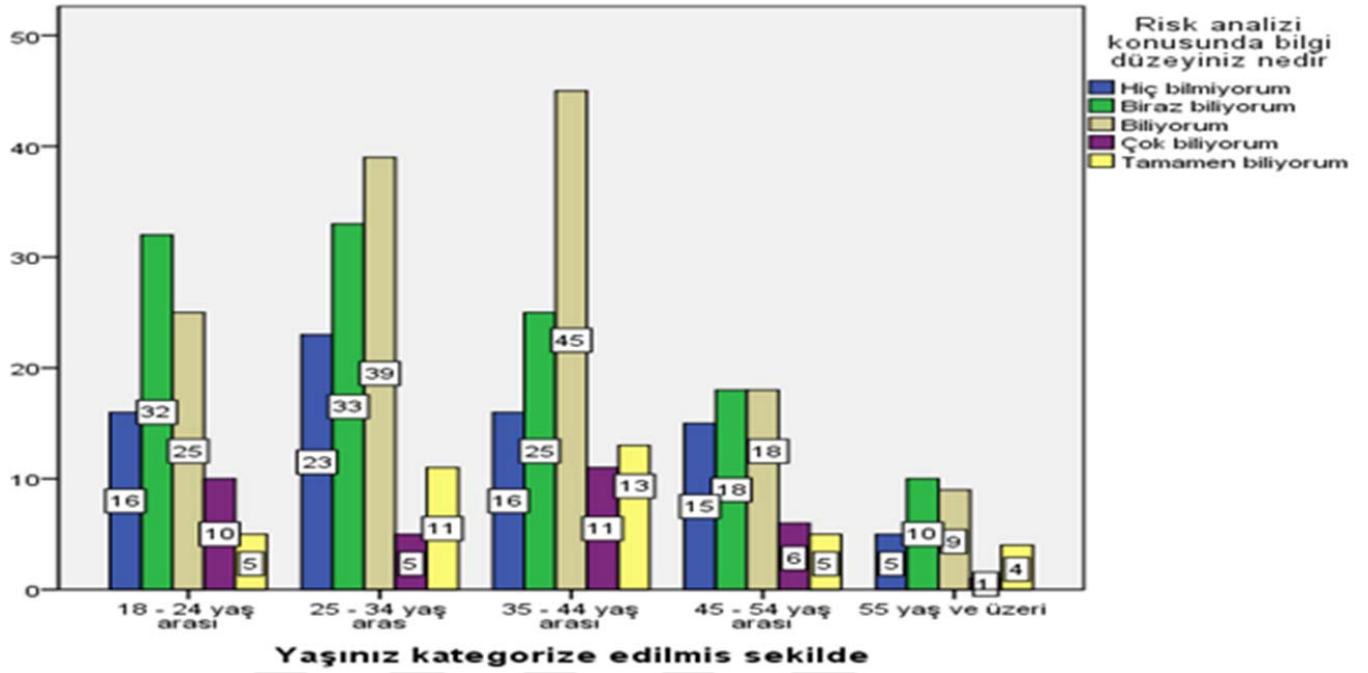
3 Hücrenin (12,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer 4,96. Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,223) $\alpha = 0,05$ ' ten küçük olduğu için H1 hipotezi kabul edilir.

H1 = Anket yapılan işçilerin Çalışmaktan memnun olma ile Bu işyerinde iş kazası geçirmek soruları ve yanıtları arasındaki bir ilişki vardır.

7.3.8. Araştırmaya Katılanların yaşları ile iş sağlığı ve güvenliği farkındalığı arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya katılanların yaşları ile iş sağlığı ve güvenliği farkındalığı soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya katılanların yaşları ile iş sağlığı ve güvenliği farkındalığı soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 38: Araştırmaya Katılanların yaşları ile iş sağlığı ve güvenliği farkındalığı

Tablo 26: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	15,567a	16	,484
Lineer Birleştirme	16,165	16	,442
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 2. Hücrenin (8,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değeri 2,39.

Tablo 27: Araştırmaya Katılanların yaşları ile iş sağlığı ve güvenliği farkındalığı

A1Yaşın kategorize edilmiş şekilde * B13Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir Crosstabulation

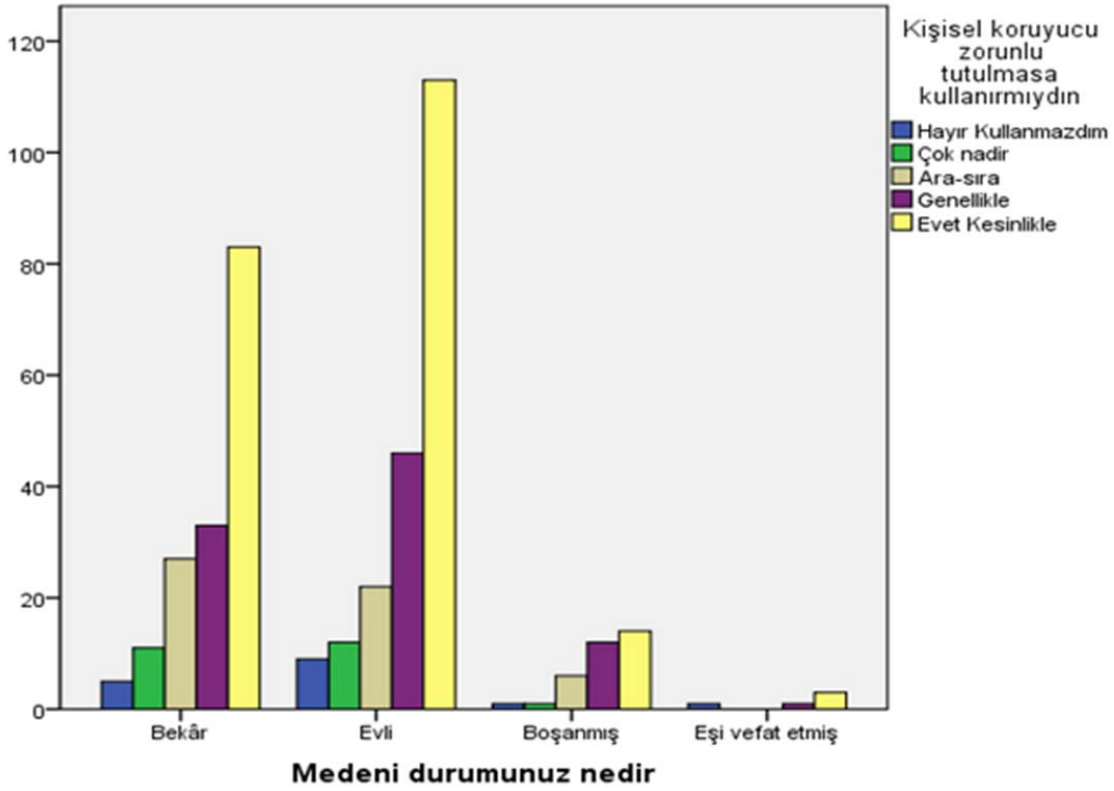
		B13Risk_analizi_konusunda_bilgi_düzeğiniz_nedir					Total
		Hiç bilmiyorum	Biraz biliyorum	Biliyorum	Çok biliyorum	Tamamen biliyorum	
Yaşın kategorize edilmiş şekilde							
18 - 24 yaş arası	Sayı	16	32	25	10	5	88
	Yaşın kategorize edilmiş şekilde	18,2%	36,4%	28,4%	11,4%	5,7%	100,0%
	Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir	21,3%	27,1%	18,4%	30,3%	13,2%	22,0%
	Toplam	4,0%	8,0%	6,3%	2,5%	1,3%	22,0%
25 - 34 yaş arası	Sayı	23	33	39	5	11	111
	Yaşın kategorize edilmiş şekilde	20,7%	29,7%	35,1%	4,5%	9,9%	100,0%
	Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir	30,7%	28,0%	28,7%	15,2%	28,9%	27,8%
	Toplam	5,8%	8,3%	9,8%	1,3%	2,8%	27,8%
35 - 44 yaş arası	Sayı	16	25	45	11	13	110
	Yaşın kategorize edilmiş şekilde	14,5%	22,7%	40,9%	10,0%	11,8%	100,0%
	Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir	21,3%	21,2%	33,1%	33,3%	34,2%	27,5%
	Toplam	4,0%	6,3%	11,3%	2,8%	3,3%	27,5%
45 - 54 yaş arası	Sayı	15	18	18	6	5	62
	Yaşın kategorize edilmiş şekilde	24,2%	29,0%	29,0%	9,7%	8,1%	100,0%
	Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir	20,0%	15,3%	13,2%	18,2%	13,2%	15,5%
	Toplam	3,8%	4,5%	4,5%	1,5%	1,3%	15,5%
55 yaş ve üzeri	Sayı	5	10	9	1	4	29
	Yaşın kategorize edilmiş şekilde	17,2%	34,5%	31,0%	3,4%	13,8%	100,0%
	Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir	6,7%	8,5%	6,6%	3,0%	10,5%	7,3%
	Toplam	1,3%	2,5%	2,3%	0,3%	1,0%	7,3%
Total	Sayı	75	118	136	33	38	400
	Yaşın kategorize edilmiş şekilde	18,8%	29,5%	34,0%	8,3%	9,5%	100,0%
	Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	Toplam	18,8%	29,5%	34,0%	8,3%	9,5%	100,0%

Sonuç: Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (,484) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H hipotezi kabul edilir. H = Araştırmaya katılanların yaşları ile iş sağlığı ve güvenliği risk farkındalığına arasında soruları ve yanıtları ilişki yoktur

7.3.9. Araştırmaya Katılanların Medeni durum ile Kişisel koruyucu kullanımı arasında ilişki Test.

H = Araştırmaya Katılanların Medeni durum ile Kişisel koruyucu kullanımı soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya katılanların Medeni durum ile Kişisel koruyucu kullanımı soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 39: Araştırmaya Katılanların Medeni durum ile Kişisel koruyucu kullanımı

Tablo 28: Araştırmaya Katılanların Medeni durum ile Kişisel koruyucu kullanımı

Medeni durumunuz nedir		Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın					Toplam
		Hayır Kullanmazdım	Çok nadir	Ara-sıra	Genellikle	Evet Kesinlikle	
Bekâr	Sayı	5	11	27	33	83	159
	Medeni durumunuz nedir	3,1%	6,9%	17,0%	20,8%	52,2%	100,0%
	Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın	31,3%	45,8%	49,1%	35,9%	39,0%	39,8%
	Toplam	1,3%	2,8%	6,8%	8,3%	20,8%	39,8%
Evlî	Sayı	9	12	22	46	113	202
	Medeni durumunuz nedir	4,5%	5,9%	10,9%	22,8%	55,9%	100,0%
	Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın	56,3%	50,0%	40,0%	50,0%	53,1%	50,5%
	Toplam	2,3%	3,0%	5,5%	11,5%	28,3%	50,5%
Boşanmış	Sayı	1	1	6	12	14	34
	Medeni durumunuz nedir	2,9%	2,9%	17,6%	35,3%	41,2%	100,0%
	Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın	6,3%	4,2%	10,9%	13,0%	6,6%	8,5%
	Toplam	0,3%	0,3%	1,5%	3,0%	3,5%	8,5%
Eşi vefat etmiş	Sayı	1	0	0	1	3	5
	Medeni durumunuz nedir	20,0%	0,0%	0,0%	20,0%	60,0%	100,0%
	Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın	6,3%	0,0%	0,0%	1,1%	1,4%	1,3%
	Toplam	0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	0,8%	1,3%
Toplam	Sayı	16	24	55	92	213	400
	Medeni durumunuz nedir	4,0%	6,0%	13,8%	23,0%	53,3%	100,0%
	Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın	100,0%	100,0 %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	Toplam	4,0%	6,0%	13,8%	23,0%	53,3%	100,0%

Tablo 29:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	12,105 ^a	12	,437
Lineer Birleştirme	11,400	12	,495
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 8. Hücrenin (40,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer20

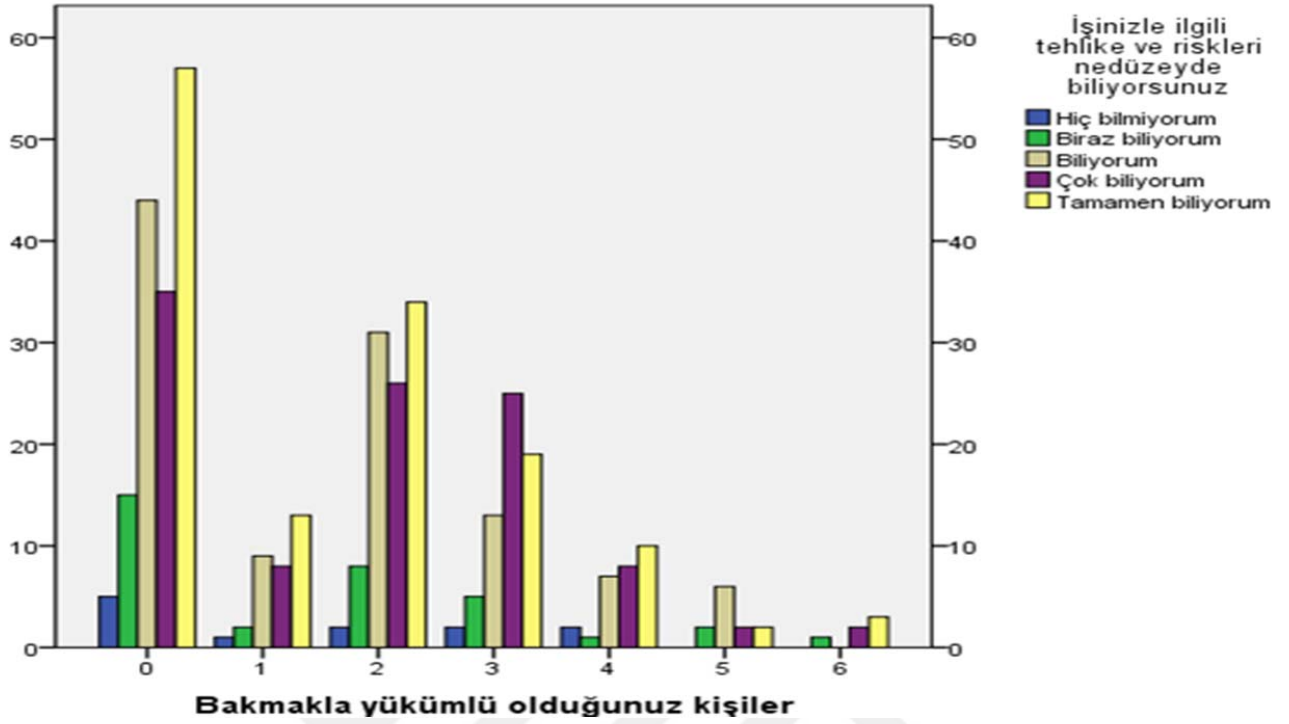
Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,437) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H hipotezi kabul edilir. Araştırmaya Katılanların Medeni durum ile Kişisel koruyucu kullanımı soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

7.3.10. Araştırmaya Katılanların Çocuk ve bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri bilgisi arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Çocuk sayısı ve bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı ile İşinizle ilgili tehlike ve risk bilgi düzeyi soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanların Çocuk sayısı ve bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı ile İşinizle ilgili tehlike ve risk bilgi düzeyi soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 40: Çocuk ve bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı ile İşinizle ilgili tehlike ve risk bilgisi

Tablo 30:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	18,654 ^a	24	,770
Lineer Birleştirme	19,889	24	,703
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 17. Hücrenin (48,6%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer18.

Tablo 31: Çocuk ve bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı ile İşinizle ilgili tehlike ve risk bilgisi

Çocuk sayısı bakmakla yükümlü olduğunuz kişiler * İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüze yde biliyorsunuz Crosstabulation

Bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı	İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüze yde biliyorsunuz					Toplam
	Hiç bilmiyorum	Biraz biliyorum	Biliyorum	Çok biliyorum	Tamamen biliyorum	
Sayı	5	15	44	35	57	156
Bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı	3,2%	9,6%	28,2%	22,4%	36,5%	100,0%
İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüze yde biliyorsunuz	41,7%	44,1%	40,0%	33,0%	41,3%	39,0%
Toplam	1,3%	3,8%	11,0%	8,8%	14,3%	39,0%
1 Sayı	1	2	9	8	13	33
Bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı	3,0%	6,1%	27,3%	24,2%	39,4%	100,0%
İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüze yde biliyorsunuz	8,3%	5,9%	8,2%	7,5%	9,4%	8,3%
Toplam	0,3%	0,5%	2,3%	2,0%	3,3%	8,3%
2 Sayı	2	8	31	26	34	101
Bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı	2,0%	7,9%	30,7%	25,7%	33,7%	100,0%
İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüze yde biliyorsunuz	16,7%	23,5%	28,2%	24,5%	24,6%	25,3%
Toplam	0,5%	2,0%	7,8%	6,5%	8,5%	25,3%
3 Sayı	2	5	13	25	19	64
Bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı	3,1%	7,8%	20,3%	39,1%	29,7%	100,0%
İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüze yde biliyorsunuz	16,7%	14,7%	11,8%	23,6%	13,8%	16,0%
Toplam	0,5%	1,3%	3,3%	6,3%	4,8%	16,0%
4 Count	2	1	7	8	10	28
Sayı	7,1%	3,6%	25,0%	28,6%	35,7%	100,0%
Bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı	16,7%	2,9%	6,4%	7,5%	7,2%	7,0%
İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüze yde biliyorsunuz	0,5%	0,3%	1,8%	2,0%	2,5%	7,0%
5 Sayı	0	2	6	2	2	12
Bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı	0,0%	16,7%	50,0%	16,7%	16,7%	100,0%
İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüze yde biliyorsunuz	0,0%	5,9%	5,5%	1,9%	1,4%	3,0%
Toplam	0,0%	0,5%	1,5%	0,5%	0,5%	3,0%
6 Sayı	0	1	0	2	3	6
Bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı	0,0%	16,7%	0,0%	33,3%	50,0%	100,0%
İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüze yde biliyorsunuz	0,0%	2,9%	0,0%	1,9%	2,2%	1,5%
Toplam	0,0%	0,3%	0,0%	0,5%	0,8%	1,5%
Toplam Sayı	12	34	110	106	138	400
Bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı	3,0%	8,5%	27,5%	26,5%	34,5%	100,0%
İşinizle ilgili tehlike ve riskleri nedüze yde biliyorsunuz	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Toplam	3,0%	8,5%	27,5%	26,5%	34,5%	100,0%

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare

Testinin olasılık değeri (0,770) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H1 hipotezi ret edilir.

H = Araştırmaya Katılanların Çocuk sayısı ve bakmakla yükümlü olduğunuz kişi sayısı ile İşinizle ilgili tehlike ve risk bilgi düzeyi soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

7.3.11.a. Araştırmaya Katılanlar Sigara içiyor musunuz ne kadar ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları arasında ilişki Testi

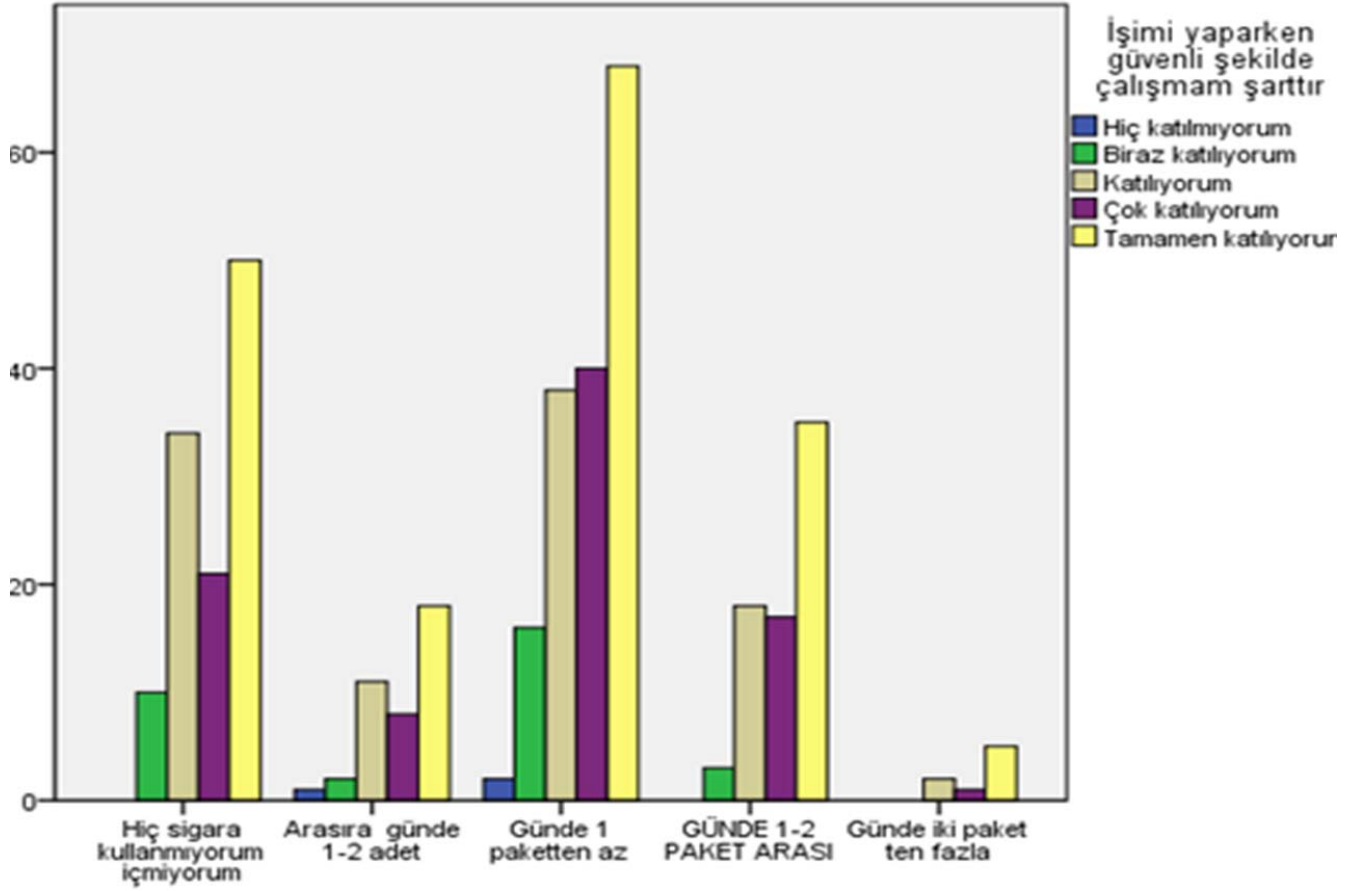
H = Araştırmaya Katılanlar Sigara içiyor musunuz ne kadar ve Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları ve yanıtları ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanlar Sigara içiyor musunuz ne kadar ve Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları ve yanıtları ilişki vardır

Tablo 32: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	10,741a	16	,825
Lineer Birleştirme	12,359	16	,719
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 10. Hücrenin (40,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer06.



Sigara içiyormusunuz ne kadar

Şekil 41: Araştırmaya Katılanlar Sigara içiyor musunuz ne kadar ile-İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır.

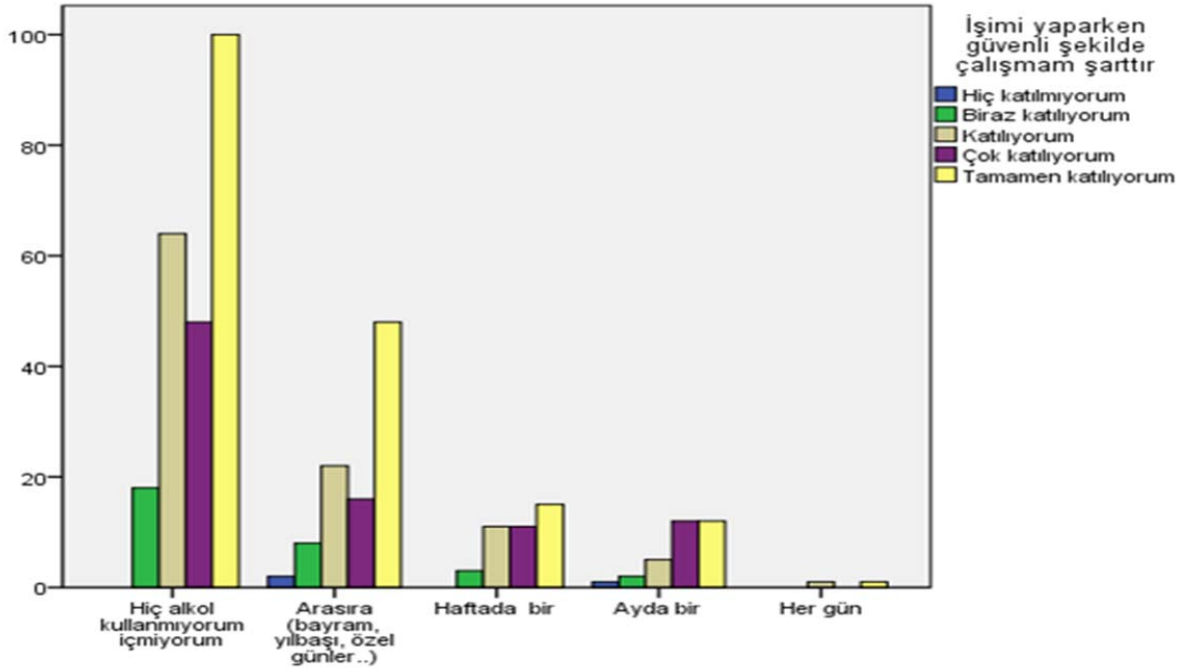
Tablo 33: Araştırmaya Katılanlar Sigara İçiyor Musunuz Ne Kadar ile İşimi Yaparken Güvenli Şekilde Çalışmam Şarttır.

		Crosstab					
		İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır					
Sigara içiyormusunuz ne kadar		Hiç katılmıyorum	Biraz katılıyorum	Katılıyorum	Çok katılıyorum	Tamamen katılıyorum	Total
Hiç sigara kullanmıyorum içmiyorum	Sayı	0	10	34	21	50	115
	Sigara içiyormusunuz ne kadar	0,0%	8,7%	29,6%	18,3%	43,5%	100,0%
	İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	0,0%	32,3%	33,0%	24,1%	28,4%	28,8%
	Toplam	0,0%	2,5%	8,5%	5,3%	12,5%	28,8%
Arasıra günde 1-2 adet	Sayı	1	2	11	8	18	40
	Sigara içiyormusunuz ne kadar	2,5%	5,0%	27,5%	20,0%	45,0%	100,0%
	İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	33,3%	6,5%	10,7%	9,2%	10,2%	10,0%
	Toplam	0,3%	0,5%	2,8%	2,0%	4,5%	10,0%
Günde 1 paketten az	Sayı	2	16	38	40	68	164
	Sigara içiyormusunuz ne kadar	1,2%	9,8%	23,2%	24,4%	41,5%	100,0%
	İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	66,7%	51,6%	36,9%	46,0%	38,6%	41,0%
	Toplam	0,5%	4,0%	9,5%	10,0%	17,0%	41,0%
GÜNDE 1-2 PAKET ARASI	Sayı	0	3	18	17	35	73
	Sigara içiyormusunuz ne kadar	0,0%	4,1%	24,7%	23,3%	47,9%	100,0%
	İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	0,0%	9,7%	17,5%	19,5%	19,9%	18,3%
	Toplam	0,0%	0,8%	4,5%	4,3%	8,8%	18,3%
Günde iki paket ten fazla	Sayı	0	0	2	1	5	8
	Sigara içiyormusunuz ne kadar	0,0%	0,0%	25,0%	12,5%	62,5%	100,0%
	İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	0,0%	0,0%	1,9%	1,1%	2,8%	2,0%
	Toplam	0,0%	0,0%	0,5%	0,3%	1,3%	2,0%
Total	Sayı	3	31	103	87	176	400
	Sigara içiyormusunuz ne kadar	0,8%	7,8%	25,8%	21,8%	44,0%	100,0%
	İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	Toplam	0,8%	7,8%	25,8%	21,8%	44,0%	100,0%

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,825) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H1 hipotezi ret edilir.

11b. Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları arasında ilişki Test.



Alkollü İçki kullanıyorsunuz ne sıklıkla

Şekil 42: Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır.

Tablo 34: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	16,902 ^a	16	,392
Lineer Birleştirme	17,229	16	,371
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 11. Hücrenin (44,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer,02.

Tablo 35: Alkollü içki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır

Alkollü içki kullanıyormusunuz ne sıklıkla		İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır					Toplam
		Hiç katılmıyorum	Biraz katılıyorum	Katılıyorum	Çok katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Hiç alkol kullanmıyorum içmiyorum	Sayı	0	18	64	48	100	230
	Alkollü içki kullanıyormusunuz ne sıklıkla	0,0%	7,8%	27,8%	20,9%	43,5%	100,0%
	İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	0,0%	58,1%	62,1%	55,2%	56,8%	57,5%
	Toplam	0,0%	4,5%	16,0%	12,0%	25,0%	57,5%
Arasıra (bayram, yılbaşı, özel günler..)	Sayı	2	8	22	16	48	96
	Alkollü içki kullanıyormusunuz ne sıklıkla	2,1%	8,3%	22,9%	16,7%	50,0%	100,0%
	İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	66,7%	25,8%	21,4%	18,4%	27,3%	24,0%
	Toplam	0,5%	2,0%	5,5%	4,0%	12,0%	24,0%
Haftada bir	Sayı	0	3	11	11	15	40
	Alkollü içki kullanıyormusunuz ne sıklıkla	0,0%	7,5%	27,5%	27,5%	37,5%	100,0%
	İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	0,0%	9,7%	10,7%	12,6%	8,5%	10,0%
	Toplam	0,0%	0,8%	2,8%	2,8%	3,8%	10,0%
Ayda bir	Sayı	1	2	5	12	12	32
	Alkollü içki kullanıyormusunuz ne sıklıkla	3,1%	6,3%	15,6%	37,5%	37,5%	100,0%
	İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	33,3%	6,5%	4,9%	13,8%	6,8%	8,0%
	Toplam	0,3%	0,5%	1,3%	3,0%	3,0%	8,0%
Her gün	Sayı	0	0	1	0	1	2
	Alkollü içki kullanıyormusunuz ne sıklıkla	0,0%	0,0%	50,0%	0,0%	50,0%	100,0%
	İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	0,0%	0,0%	1,0%	0,0%	0,6%	0,5%
	Toplam	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	0,3%	0,5%
Total	Sayı	3	31	103	87	176	400
	Alkollü içki kullanıyormusunuz ne sıklıkla	0,8%	7,8%	25,8%	21,8%	44,0%	100,0%
	İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	Toplam	0,8%	7,8%	25,8%	21,8%	44,0%	100,0%

Sonuç-a:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,392) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H1 hipotezi red edilir.

H:Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları ve yanıtları arasında soruları ilişki yoktur.

Sonuç-b:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,825) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H1 hipotezi red edilir.

H:Araştırmaya Katılanlar Sigara içiyor musunuz ne kadar ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H = Araştırmaya Katılanlar Sigara içiyor musunuz ne kadar ve Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları ve yanıtları ilişki yoktur.

7.3.12.Öğrenim durumunuz nedir ile İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir soruları arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanlar Öğrenim durumunuz nedir ile İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir soruları arasında soruları ve yanıtları ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanlar Öğrenim durumunuz nedir ile İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir soruları arasında soruları ve yanıtları ilişki vardır.

Tablo 36: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	27,906 ^a	20	,112
Lineer Birleştirme	29,739	20	,074
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 12. Hücrenin (40,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer,41.

Tablo 37: Öğrenim durumunuz nedir ile İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir

Öğrenim durumunuz nedir * İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir Crosstabulation

Öğrenim durumunuz nedir		B16İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir				Total	
		Hiç bilmiyorum	Biraz biliyorum	Biliyorum	Çok biliyorum		Tamamen biliyorum
okur yazar	Sayı	0	10	14	8	8	40
	Öğrenim durumunuz nedir	0,0%	25,0%	35,0%	20,0%	20,0%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	0,0%	12,0%	10,5%	10,7%	8,5%	10,0%
	Toplam	0,0%	2,5%	3,5%	2,0%	2,0%	10,0%
ilkokul	Sayı	8	24	43	26	14	115
	Öğrenim durumunuz nedir	7,0%	20,9%	37,4%	22,6%	12,2%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	53,3%	28,9%	32,3%	34,7%	14,9%	28,8%
	Toplam	2,0%	6,0%	10,8%	6,5%	3,5%	28,8%
Orta öğrenim	Sayı	4	32	47	27	36	146
	Öğrenim durumunuz nedir	2,7%	21,9%	32,2%	18,5%	24,7%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	26,7%	38,6%	35,3%	36,0%	38,3%	36,5%
	Toplam	1,0%	8,0%	11,8%	6,8%	9,0%	36,5%
Ön lisans	Sayı	0	3	3	3	9	18
	Öğrenim durumunuz nedir	0,0%	16,7%	16,7%	16,7%	50,0%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	0,0%	3,6%	2,3%	4,0%	9,6%	4,5%
	Toplam	0,0%	0,8%	0,8%	0,8%	2,3%	4,5%
Lisans	Sayı	0	2	3	1	5	11
	Öğrenim durumunuz nedir	0,0%	18,2%	27,3%	9,1%	45,5%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	0,0%	2,4%	2,3%	1,3%	5,3%	2,8%
	Toplam	0,0%	0,5%	0,8%	0,3%	1,3%	2,8%
lise	Sayı	3	12	23	10	22	70
	Öğrenim durumunuz nedir	4,3%	17,1%	32,9%	14,3%	31,4%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	20,0%	14,5%	17,3%	13,3%	23,4%	17,5%
	Toplam	0,8%	3,0%	5,8%	2,5%	5,5%	17,5%
Total	Sayı	15	83	133	75	94	400
	Öğrenim durumunuz nedir	3,8%	20,8%	33,3%	18,8%	23,5%	100,0%
	İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	Toplam	3,8%	20,8%	33,3%	18,8%	23,5%	100,0%

Sonuç:

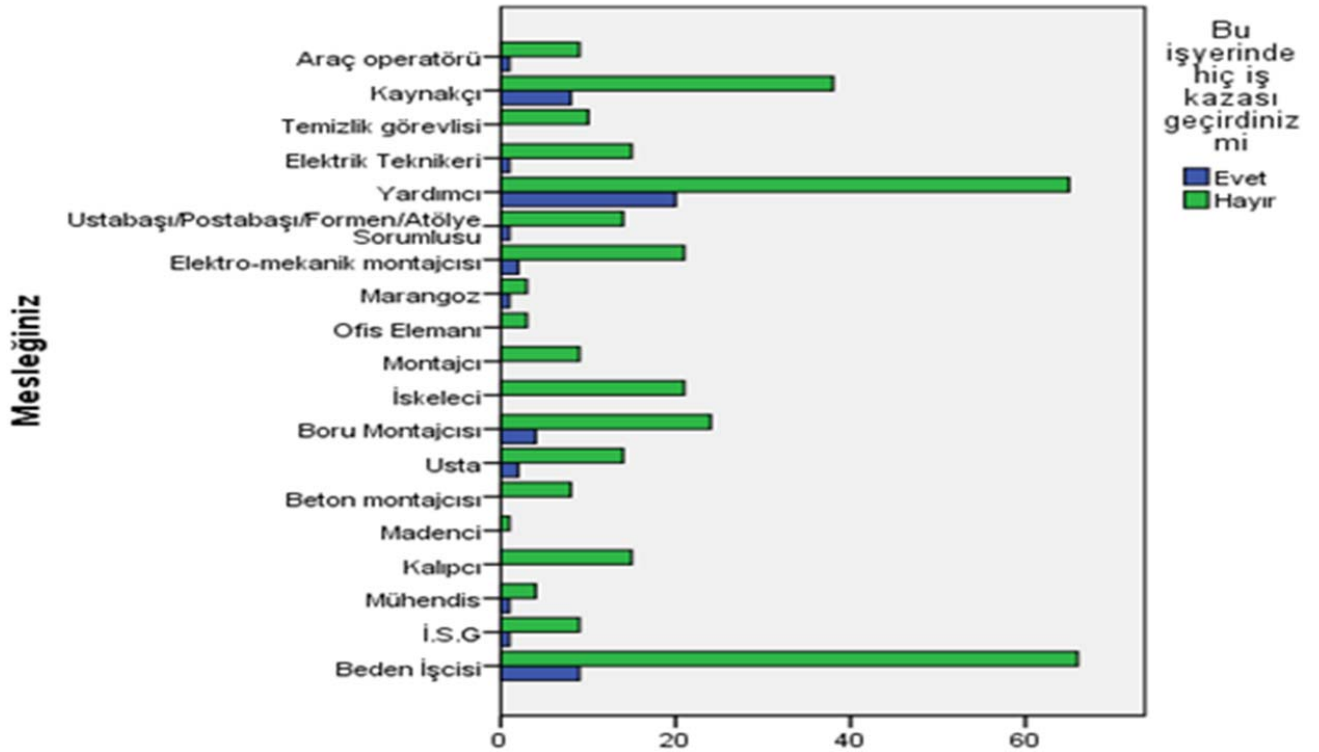
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,112) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H1 hipotezi ret edilir.

H = Araştırmaya Katılanlar Öğrenim durumunuz nedir ile İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

7.3.13. Araştırmaya Katılanların Mesleği ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanlar Araştırmaya Katılanların Mesleği ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi arasında soruları ve yanıtları ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanlar Araştırmaya Katılanların Mesleği ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi arasında soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 43: : Araştırmaya Katılanların Mesleği ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi?

Tablo 38: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	22,016 ^a	18	,231
Lineer Birleştirme Geçerli Olay Sayısı	29,039 400	18	,048

a. 20. Hücrenin (52,6%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer, 13.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,231) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H1 hipotezi red edilir.

H = Araştırmaya Katılanlar Araştırmaya Katılanların Mesleği ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

7.3.14. Araştırmaya Katılanların Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşyerinin tehlike sınıfını biliyor musunuz arasında ilişki Testi

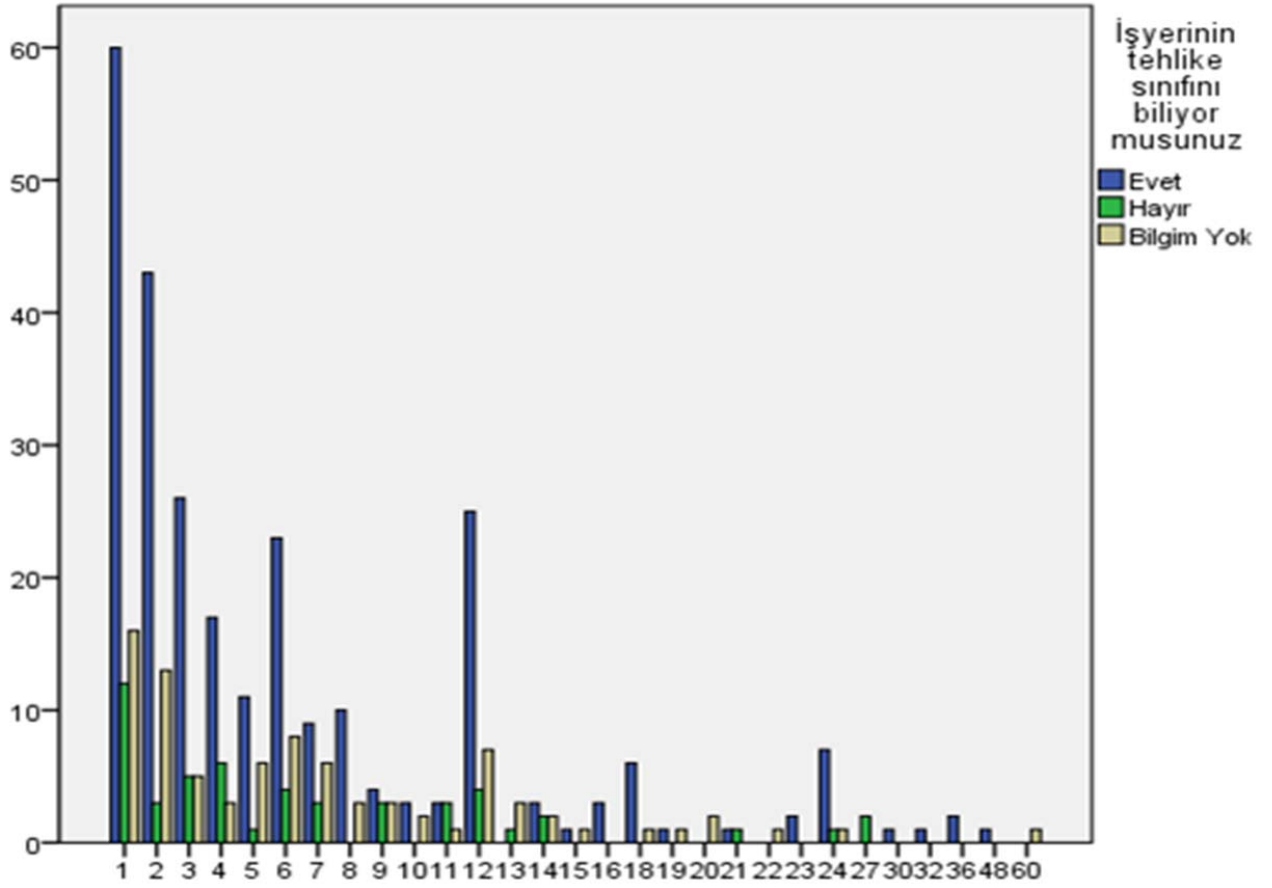
H = Araştırmaya Katılanların Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşyerinin tehlike sınıfını biliyor musunuz arasında soruların ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanların Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşyerinin tehlike sınıfını biliyor musunuz arasında soruları ve yanıtları ilişki vardır.

Tablo 39:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	76,498 ^a	56	,036
Lineer Birleştirme	73,077	56	,062
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 68. Hücresinin (78,2%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer,13.



Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz

Şekil 44: Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşyerinin tehlike sınıfını biliyor musunuz?

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,36) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H1 hipotezi ret edilir.

H = Araştırmaya Katılanların Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşyerinin tehlike sınıfını biliyor musunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

7.3.15. Araştırmaya Katılanların Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz? ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir? Arasında ilişki Testi

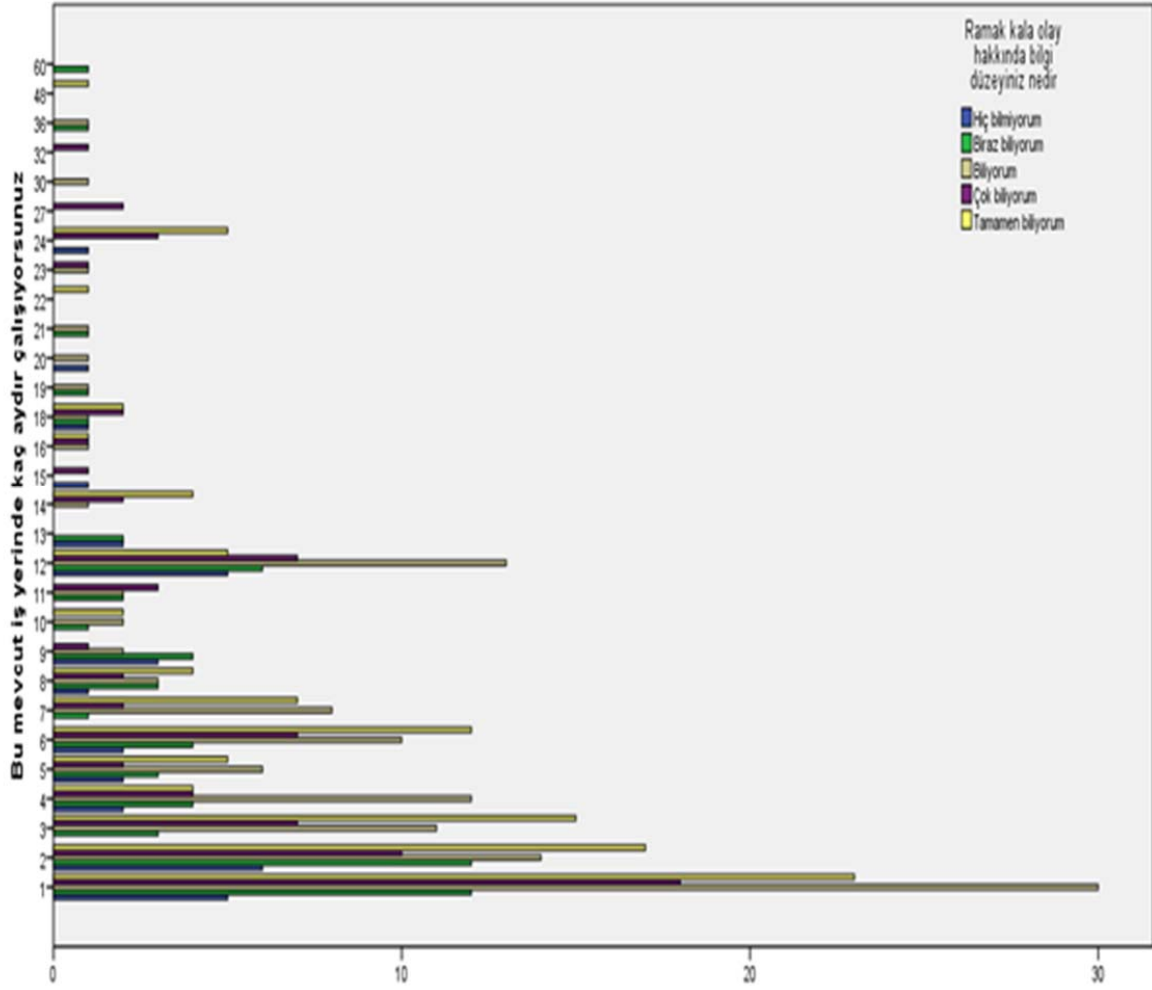
H = Araştırmaya Katılanların Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanların Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir arasında soruları ve yanıtları ilişki vardır.

Tablo 40:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	127,148 ^a	112	,155
Lineer Birleştirme	131,059	112	,105
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 120. Hücrenin (82,8%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer,08.



Şekil 45: Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir

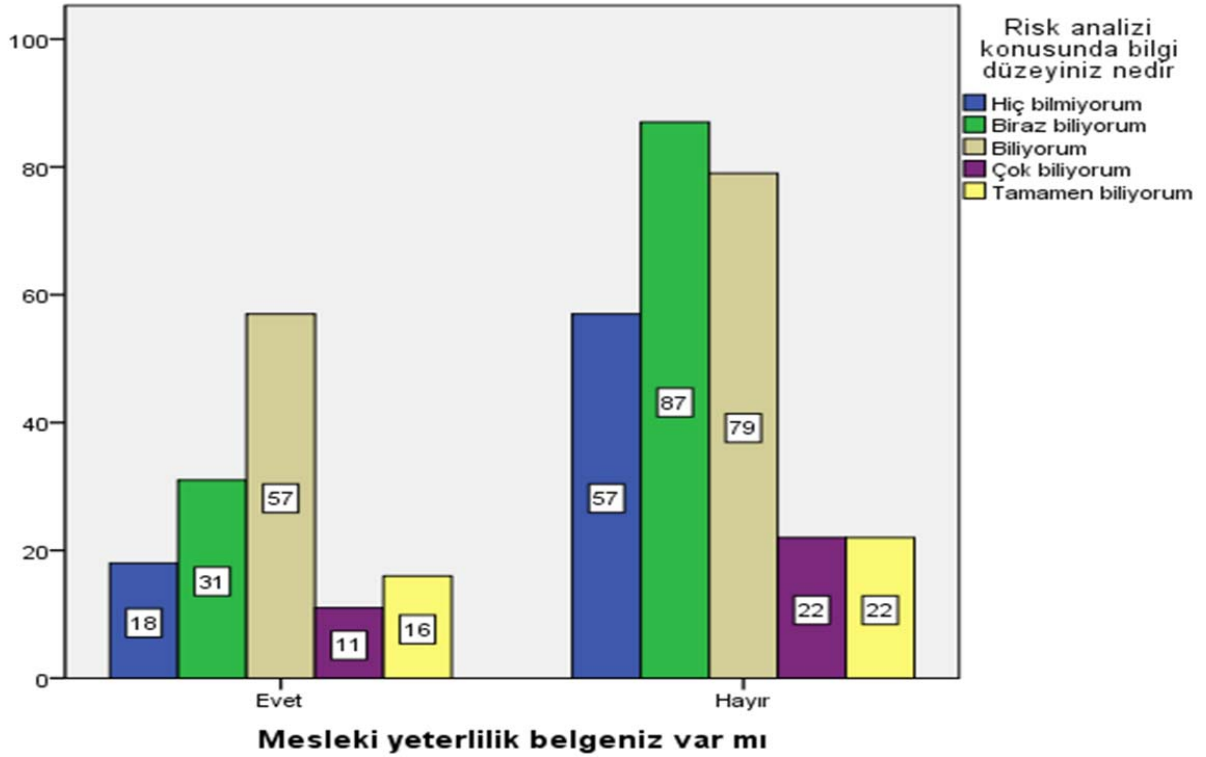
Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,155) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H1 hipotezi ret edilir. H = Araştırmaya Katılanların Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile Ramak kala olay hakkında bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları ilişki yoktur.

7.3.16. Mesleki yeterlilik belgeniz var mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Mesleki yeterlilik belgeniz var mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir sorularının ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanların Mesleki yeterlilik belgeniz var mı ile Risk analizi konusunda soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 46: Mesleki yeterlilik belgeniz var mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir

Tablo 41: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	11,421 ^a	4	,002
Lineer Birleştirme Geçerli Olay Sayısı	11,480	4	,002
	400		

a. 0. Hücresinin (0,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. minimum beklenen değer, 10,97.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,02) $\alpha = 0,05$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Mesleki yeterlilik belgeniz var mı ile Risk analizi konusunda soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.17.Bu iş yerindeki göreviniz ve unvanınız ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Bu iş yerindeki göreviniz ve unvanınız ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında soruların ilişki yoktur.

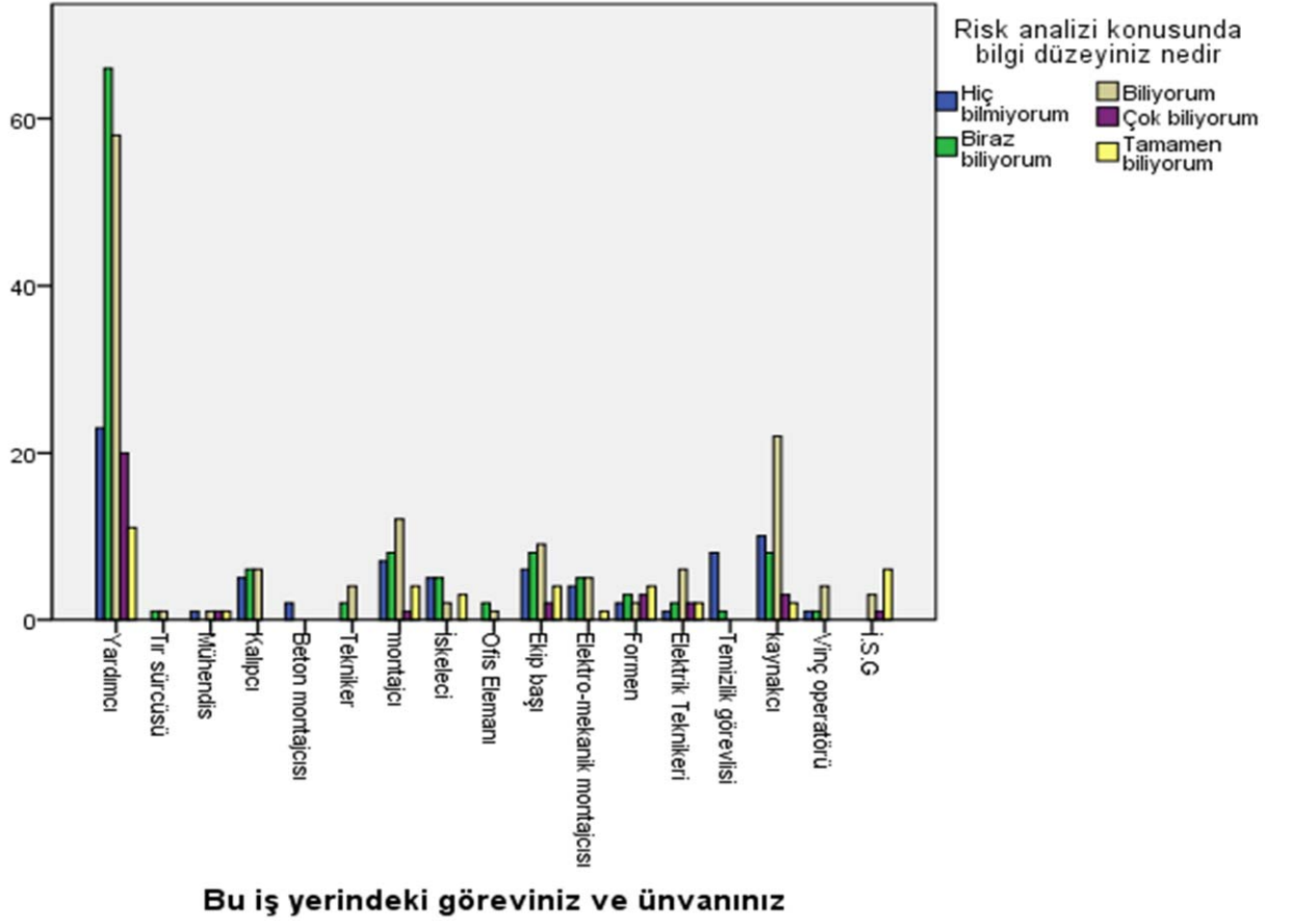
H_1 = Araştırmaya Katılanların Bu iş yerindeki göreviniz ve unvanınız ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

Tablo 42: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	131,354 ^a	64	,000
Lineer Birleştirme	120,958	64	,000
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 67.Hücrenin (78,8%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir.

Minimum beklenen değer, 17.



Şekil 47: Bu iş yerindeki göreviniz ve ünvanınız ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz

Sonuç:

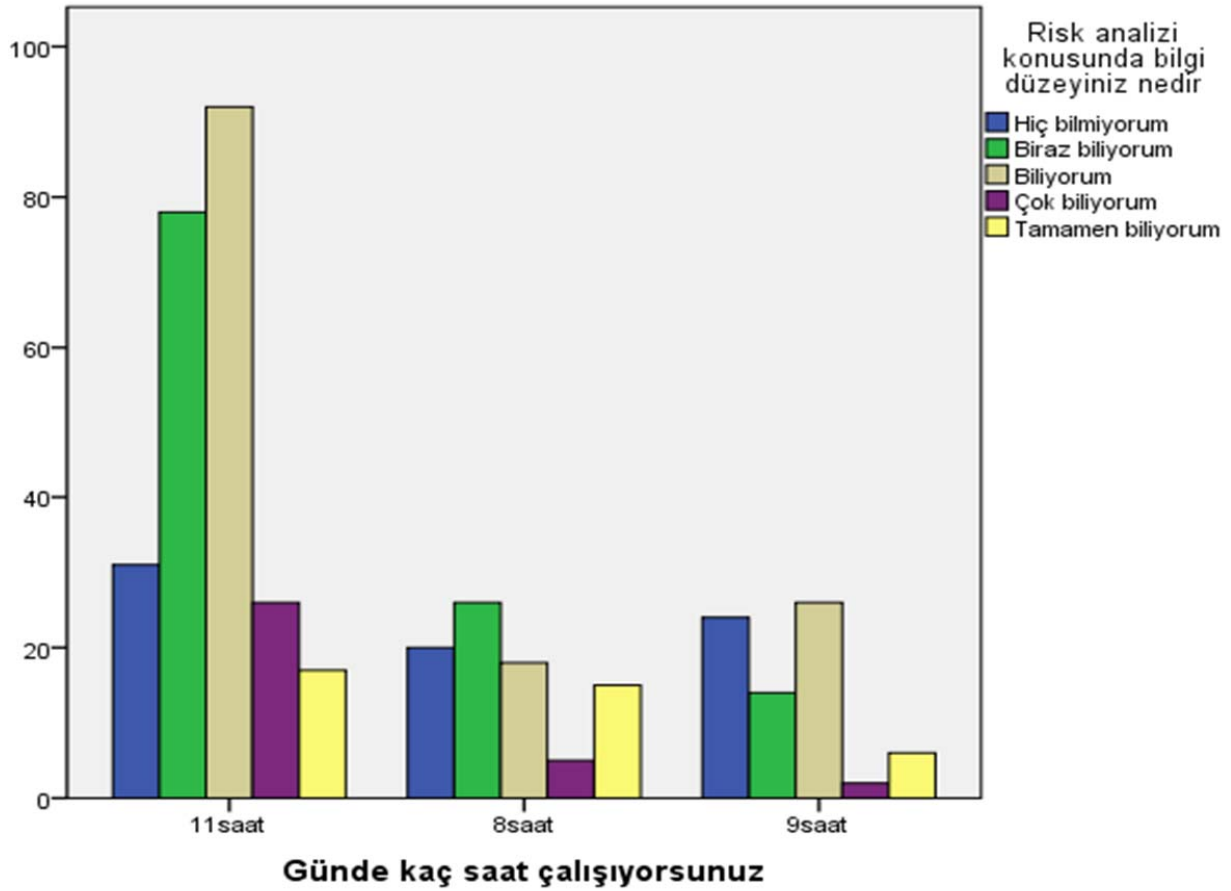
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,00) $\alpha = 0,05$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Bu iş yerindeki göreviniz ve ünvanınız ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında soruların ilişki vardır.

7.3.18.Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanların Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 48: Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz

Tablo 43:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	34,873 ^a	8	,000
Lineer Birleştirme	34,451	8	,000
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 0.Hücresinin (0,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir.

minimum beklenen değer, 5,94.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,00) $\alpha = 0,05$ ' ten küçük olduğu için H₀ hipotezi ret edilir.

H₁ = Araştırmaya Katılanların Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında soruların ilişki vardır.

7.3.19.Bu İş yerinde eğitim aldınız mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Test

H = Araştırmaya Katılanların Bu İş yerinde eğitim aldınız mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

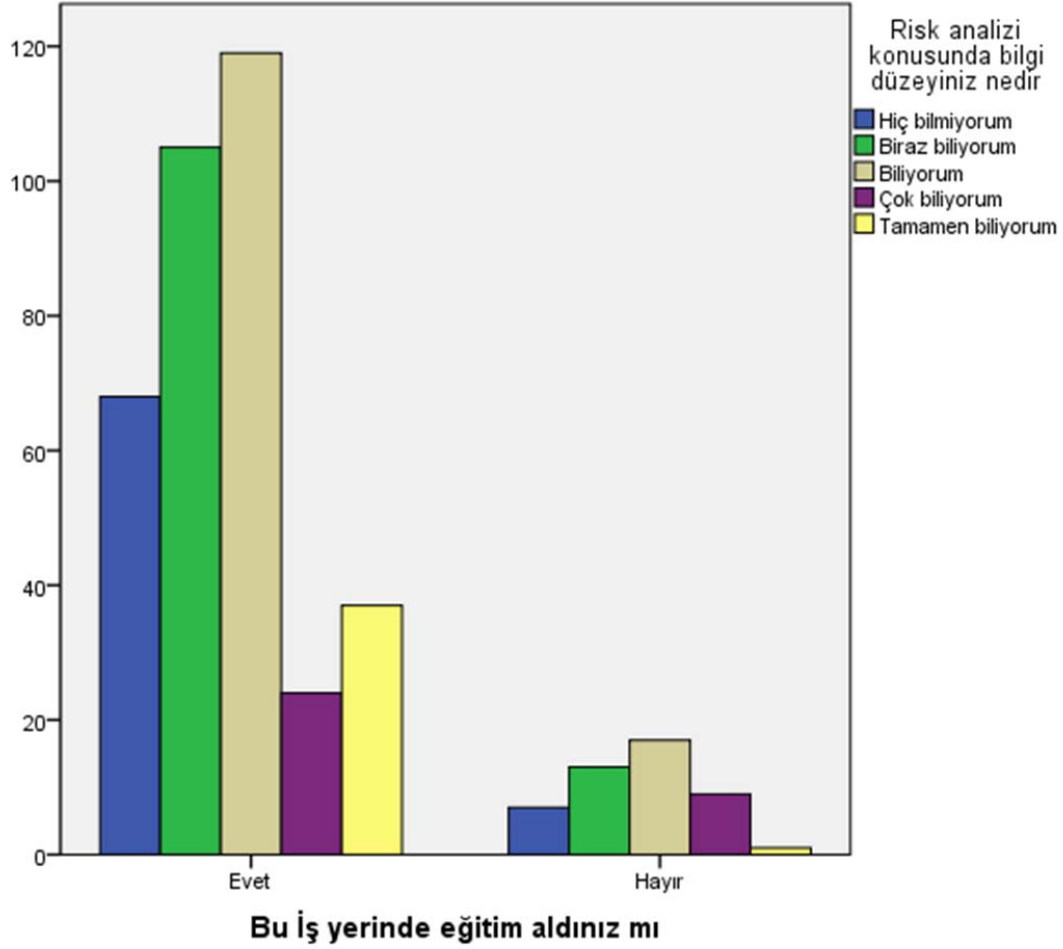
H₁ = Araştırmaya Katılanların. Bu İş yerinde eğitim aldınız mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

Tablo 44:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	11,273 ^a	4	,024
Lineer Birleştirme	10,740	4	,030
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 2.Hücresinin (20,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir.

minimum beklenen değer, 3,88.



Şekil 49: Bu iş yerinde eğitim aldınız mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir

Sonuç:

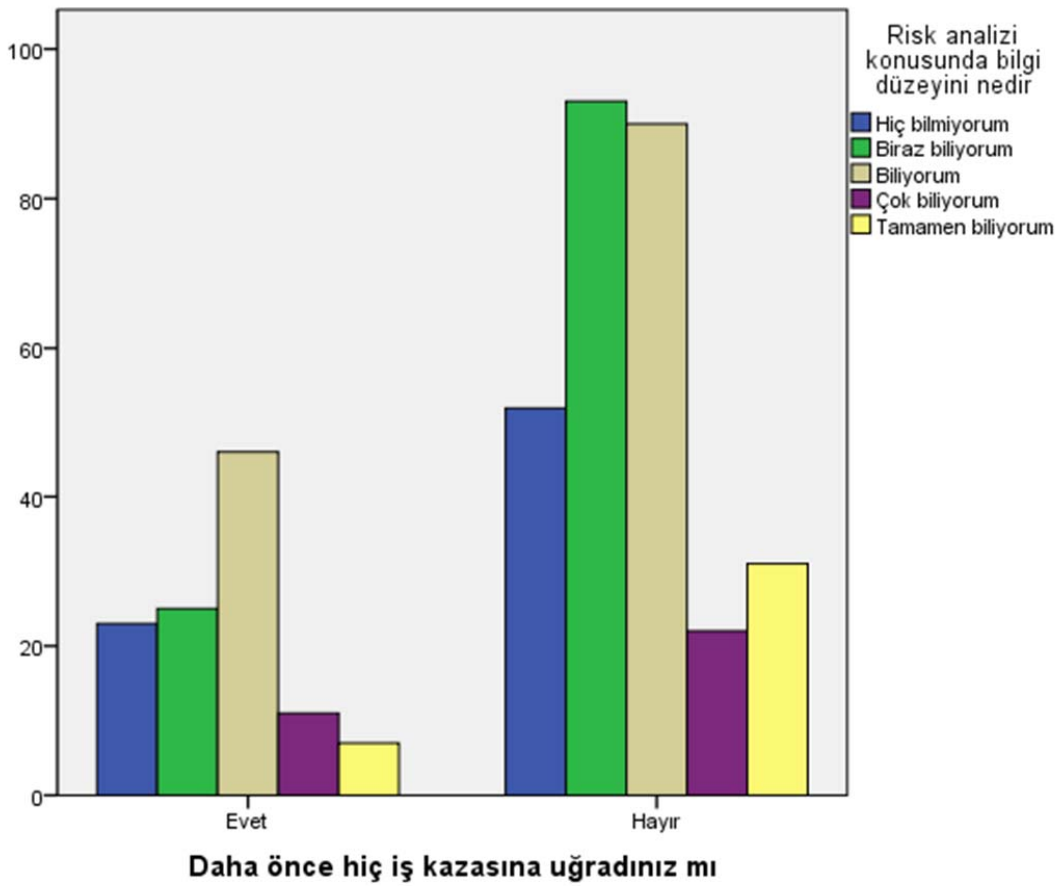
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,24) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H1 hipotezi ret edilir.

H = Araştırmaya Katılanların Bu İş yerinde eğitim aldınız mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

7.3.20.Daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanların Daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 50: Daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir

Tablo 45:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	7,465 ^a	4	,113
Lineer Birleştirme	7,669	4	,104
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 0.Hücrenin (0,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir.
minimum beklenen değer, 9,24.

Sonuç:

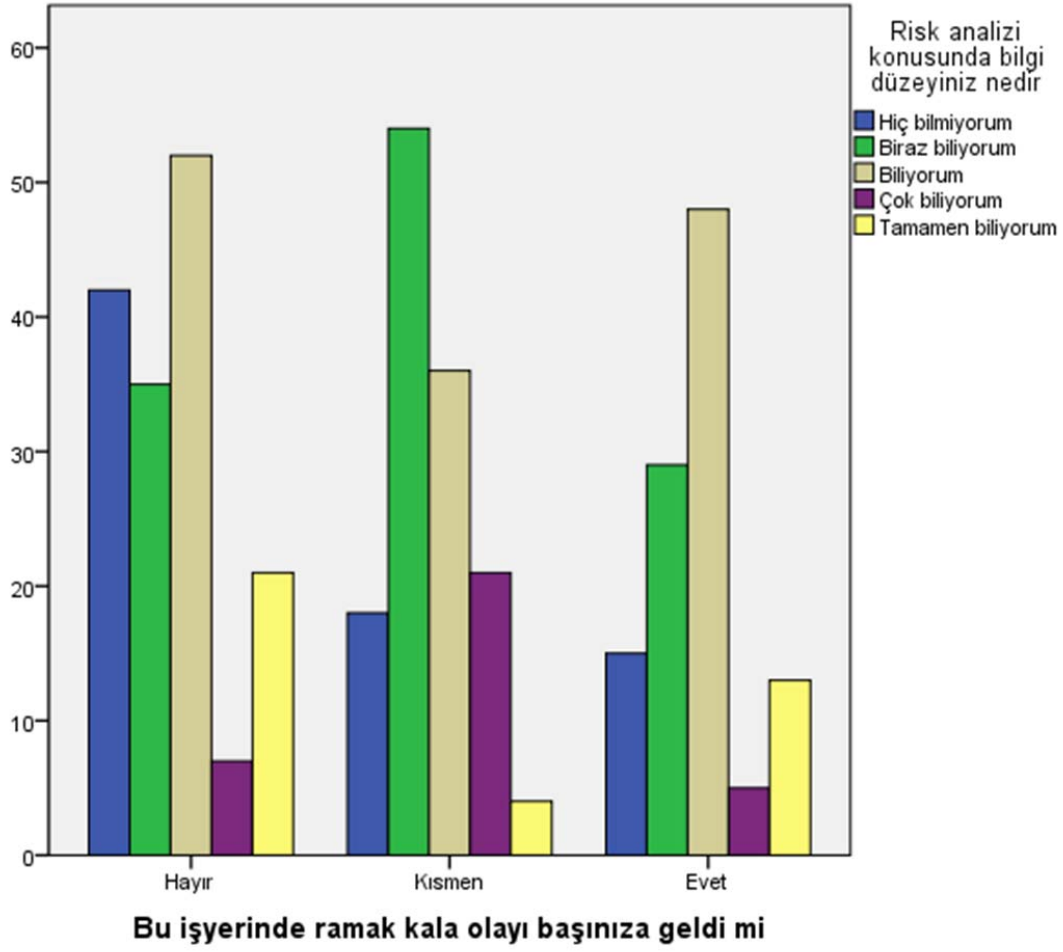
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,24) $\alpha = 0,05$ ' ten büyük olduğu için H1 hipotezi ret edilir.

H = Araştırmaya Katılanların Daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

7.3.21.Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanların Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 51: Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz

Tablo 46:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	45,168 ^a	8	,000
Lineer Birleştirme	45,280	8	,000
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 0.Hücrenin (0,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. minimum beklenen değer, 9,08.

Sonuç:

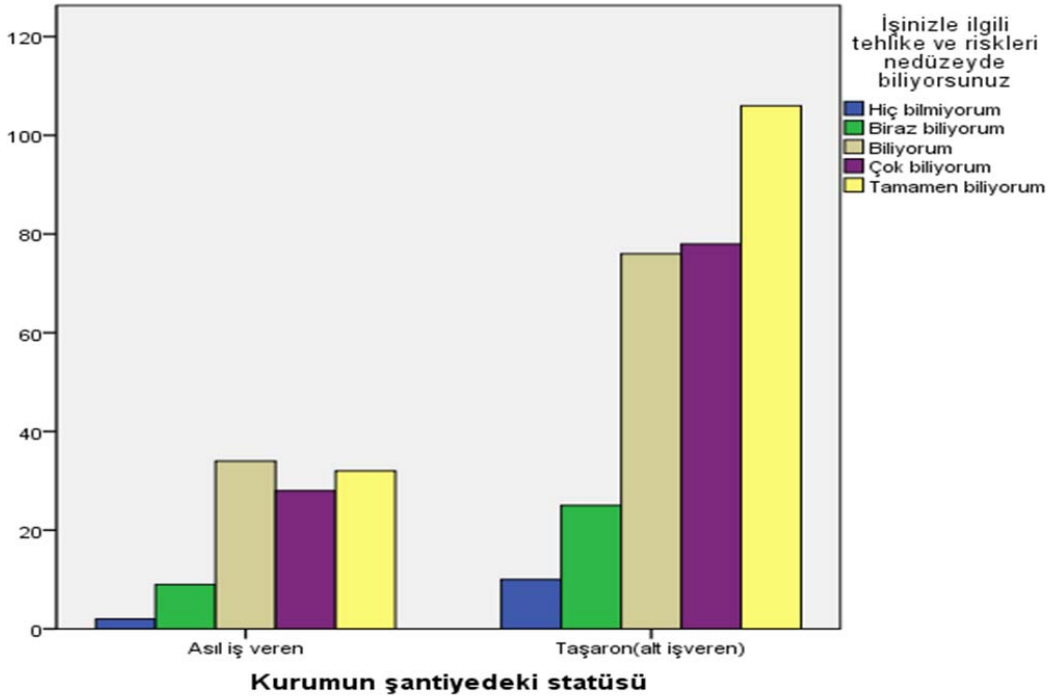
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (0,00) $\alpha = 0,05$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.22.Kurumun şantiyedeki statüsü ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi

H_0 = Araştırmaya Katılanların Kurumun şantiyedeki statüsü ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Kurumun şantiyedeki statüsü ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 52: Kurumun şantiyedeki statüsü ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz

Tablo 47:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	2,473 ^a	4	,649
Lineer Birleştirme	2,506	4	,644
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 1.Hücrenin (10,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. minimum beklenen değer, 3,15.

Sonuç:

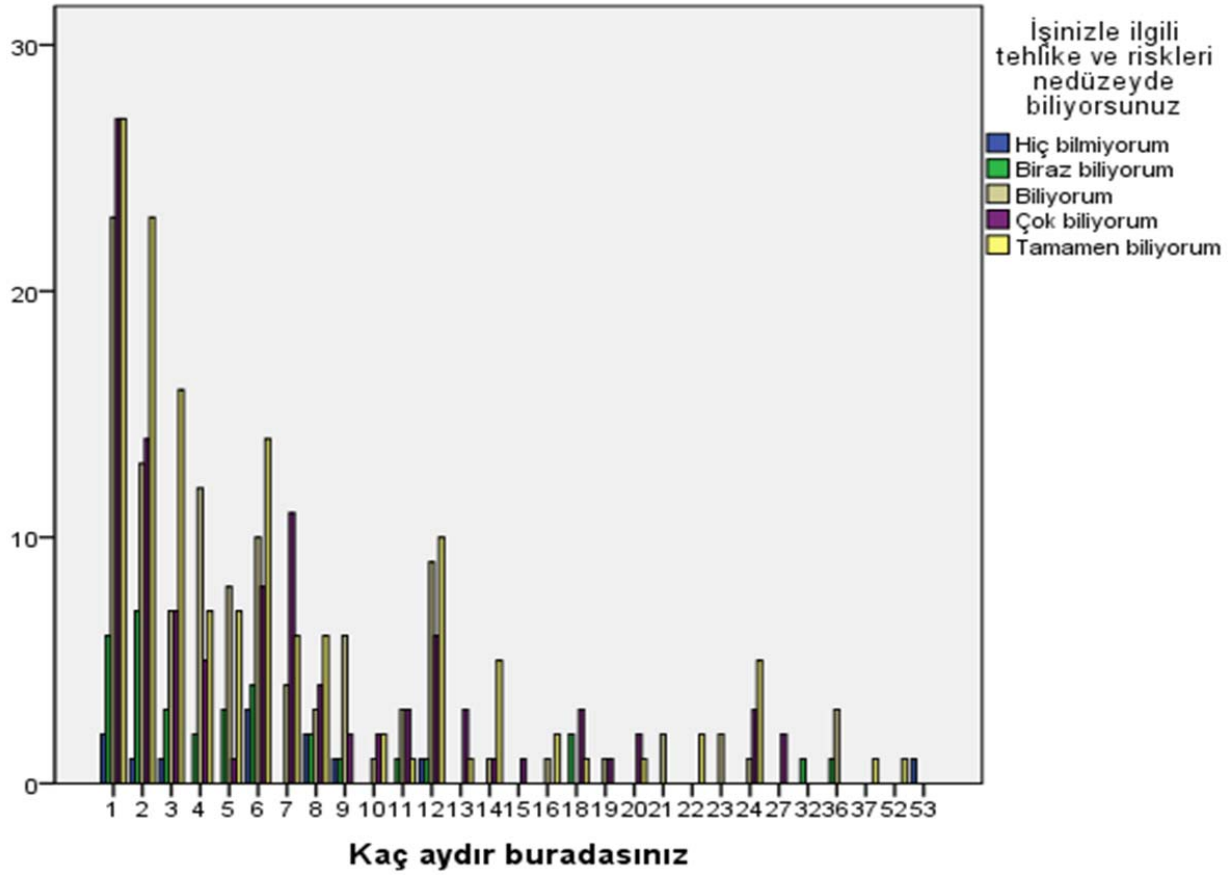
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri (,649) $\alpha = 0,05$ ' ten küçük olduğu için H1 hipotezi ret edilir.

H = Araştırmaya Katılanların Kurumun şantiyedeki statüsü ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

7.3.23.Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanların Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır



Şekil 53: Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz

Tablo 48:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	153,142 ^a	112	,005
Lineer Birleştirme	131,038	112	,106
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 119.Hücresinin (82,1%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. minimum beklenen değer, 0,03.

Sonuç:

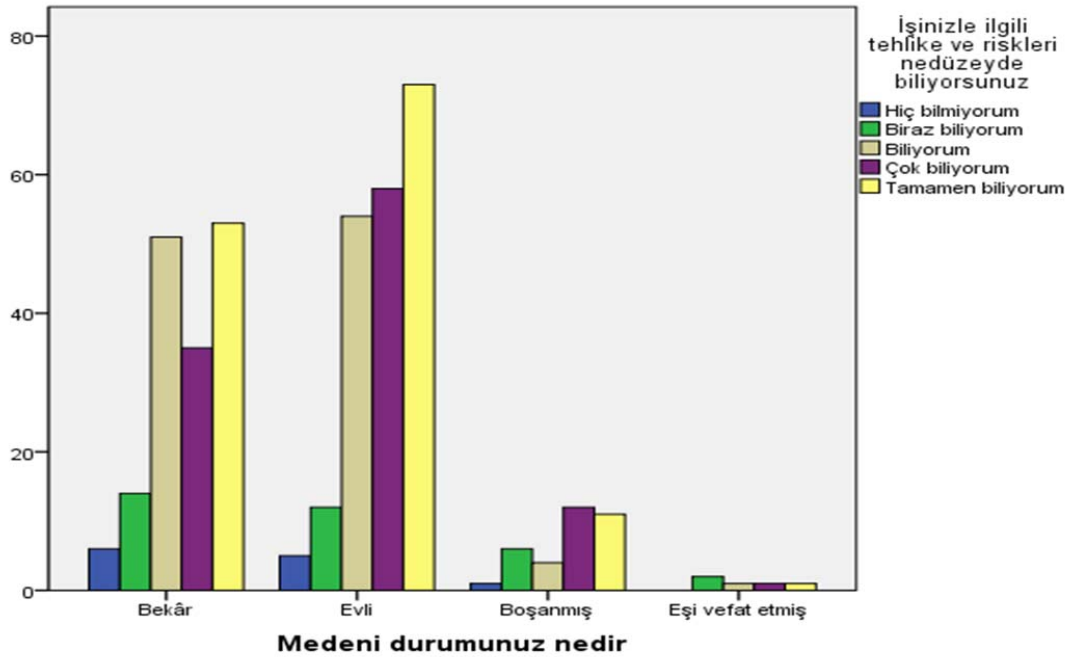
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = 0,05$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.24. Medeni durumunuz nedir ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Medeni durumunuz nedir ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Medeni durumunuz nedir ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 54: Medeni durumunuz nedir ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz

Tablo 49:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	19,051 ^a	12	,087
Lineer Birleştirme	16,609	12	,165
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 8.Hücrenin (40,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. minimum beklenen değer, 15.

Sonuç:

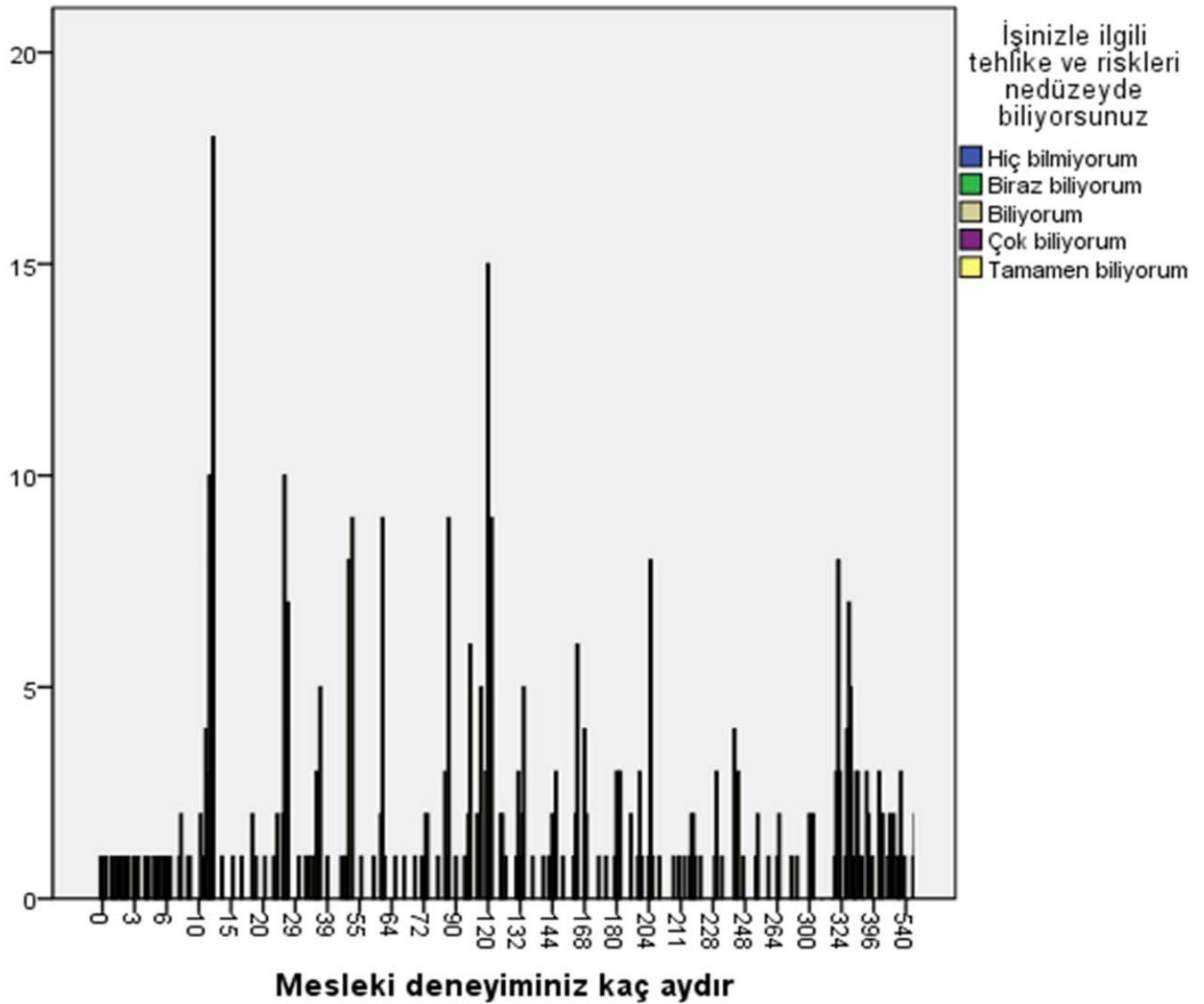
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = 0,87$ ' ten büyük olduğu için H1 hipotezi ret edilir.

H = Araştırmaya Katılanların Medeni durumunuz nedir ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

7.3.25. Mesleki deneyiminiz kaç aydır ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Mesleki deneyiminiz kaç aydır ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanların Mesleki deneyiminiz kaç aydır ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 55: Mesleki deneyiminiz kaç aydır ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz

Tablo 50:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	369,409 ^a	300	,004
Lineer Birleştirme	304,899	300	,411
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 366.Hücrenin (96,3%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. minimum beklenen değer, 03.

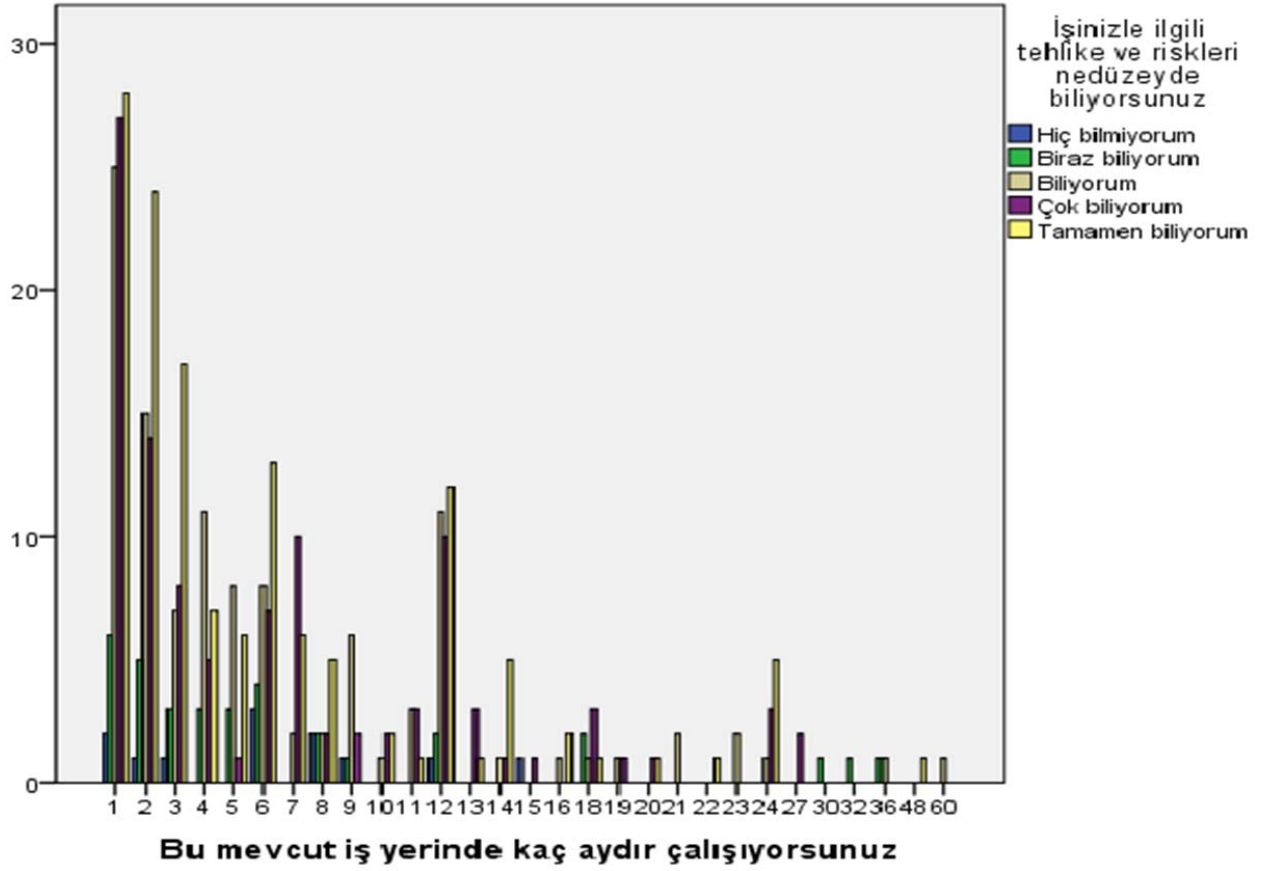
Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = 0,04$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir. H_1 = Araştırmaya Katılanların Mesleki deneyiminiz kaç aydır ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.26.Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H_1 = Araştırmaya Katılanların yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 56: Bu mevcut iş yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz

Tablo 51:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	142,805 ^a	112	,026
Lineer Birleştirme	125,764	112	,177
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 123.Hücrenin (84,3%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. minimum beklenen değer, 03.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($p = 0,26$) $\alpha = 0,05$ 'ten büyük olduğu için H1 hipotezi ret edilir.

H = Araştırmaya Katılanların yerinde kaç aydır çalışıyorsunuz ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

7.3.27. Bu iş yerindeki göreviniz ve unvanınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi

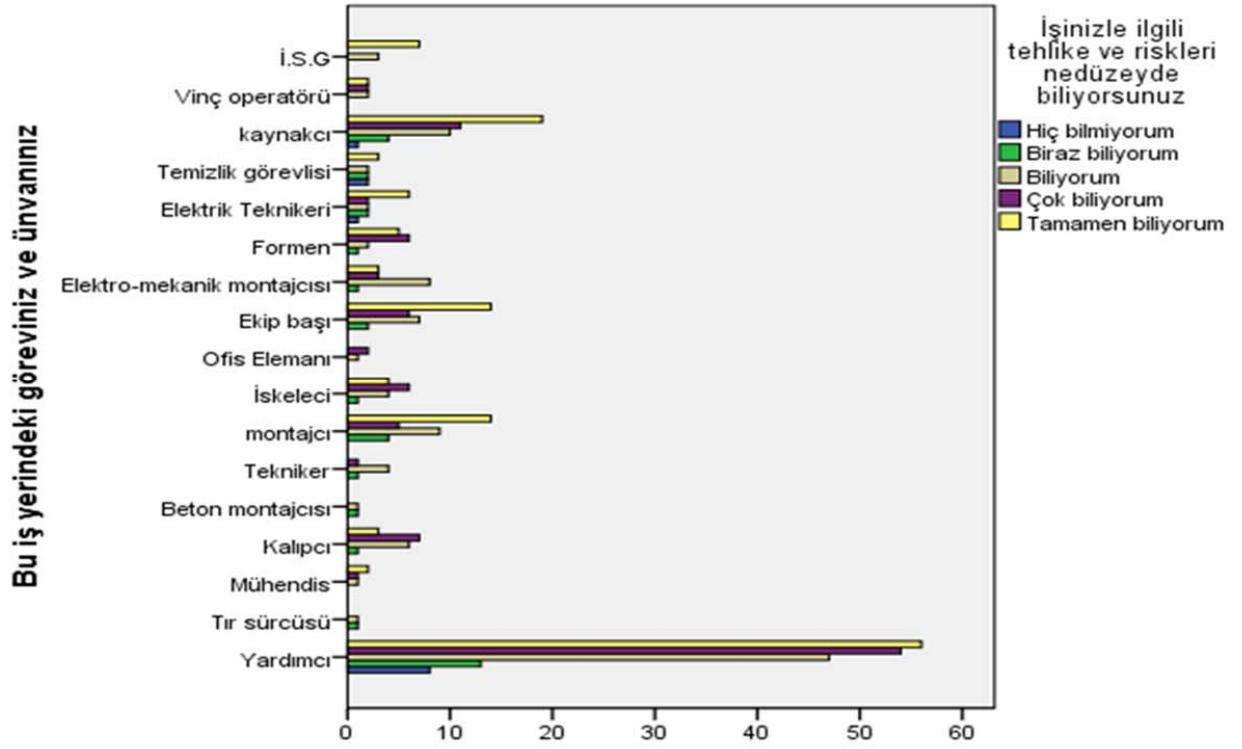
H = Araştırmaya Katılanların Bu iş yerindeki göreviniz ve unvanınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanların Bu iş yerindeki göreviniz ve unvanınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde soruları ve yanıtları biliyorsunuz ilişki vardır.

Tablo 52: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	74,159a	64	,181
Lineer Birleştirme	76,116	64	,143
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 68. Hücrenin (80,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. minimum beklenen değer, 06.



Şekil 57: Bu iş yerindeki göreviniz ve unvanınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz

Sonuç:

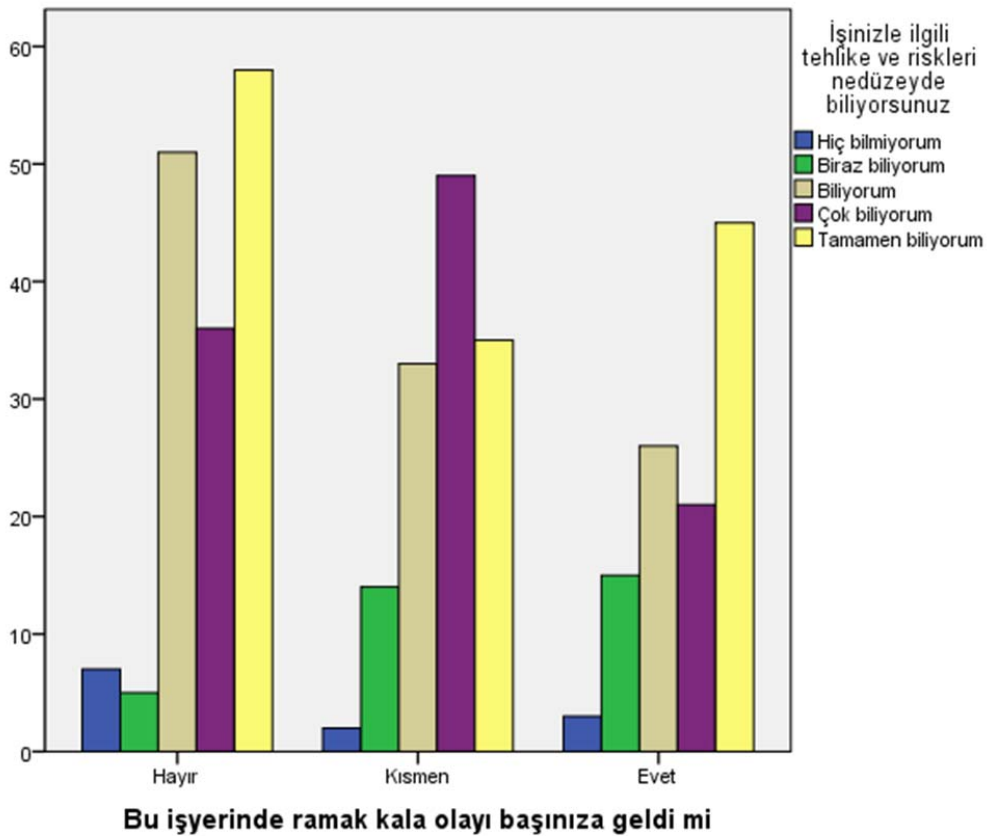
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,181$ ' ten büyük olduğu için H1 hipotezi ret edilir.

H = Araştırmaya Katılanların Bu iş yerindeki göreviniz ve unvanınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

7.3.28. Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya katılanların Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya katılanların Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruların soruları ve yanıtları ilişki vardır.



Şekil 58: Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz

Tablo 53:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	26,338 ^a	8	,001
Lineer Birleştirme	27,305	8	,001
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 3.Hücrenin (20,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. minimum beklenen değer3,30.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,001$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruların soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.29. İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir ile Kurumun Yasal Unvanı arasında ilişki Testi

H_0 = Araştırmaya Katılanların İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir ile Kurumun Yasal Unvanı soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

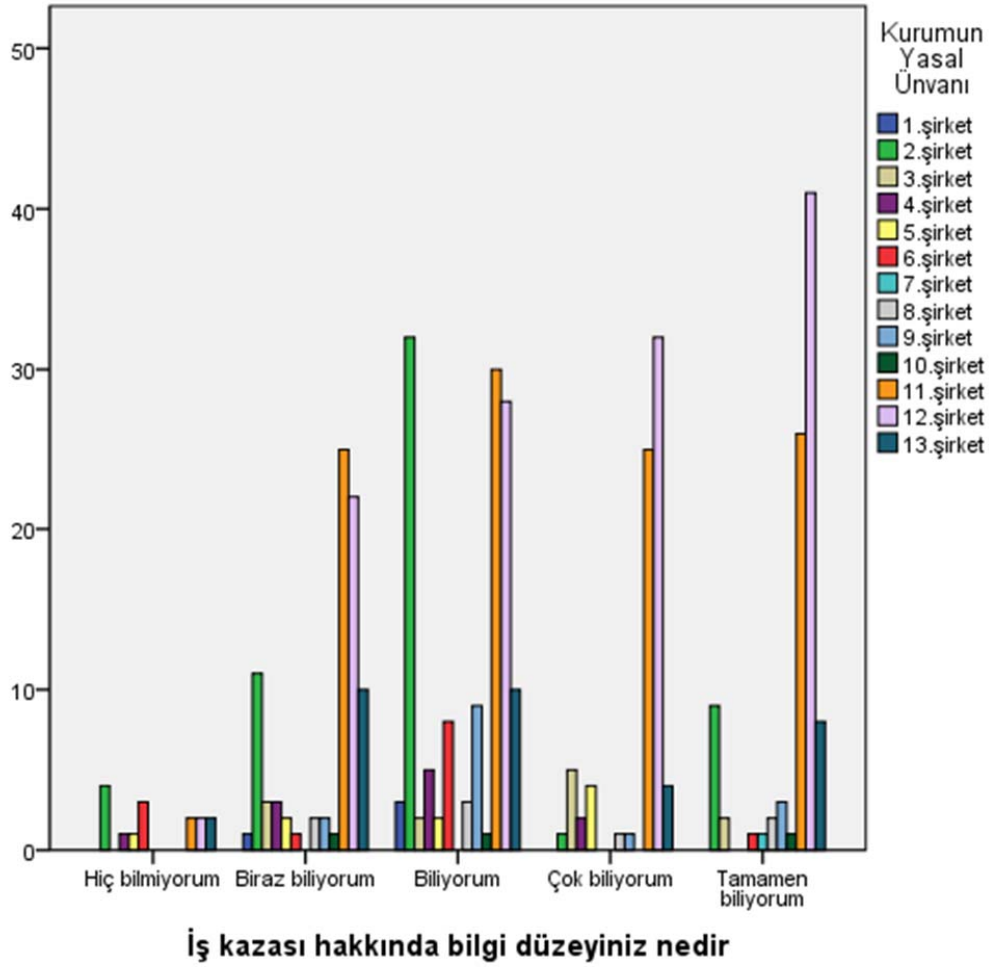
H_1 = Araştırmaya Katılanların İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir ile Kurumun Yasal Unvanı soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

Tablo 53:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	92,749 ^a	48	,000
Linear Birleştirme	97,988	48	,000
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 49.Hücrenin (75,4%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir.

Minimum beklenen değer0,04.



Şekil 59: İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir ile Kurumun Yasal Unvanı

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,000$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Araştırmaya Katılanların İş kazası hakkında bilgi düzeyiniz nedir ile Kurumun Yasal Unvanı soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.30. Öğrenim durumunuz nedir ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi

H_0 = Araştırmaya Katılanların Öğrenim durumunuz nedir ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Öğrenim durumunuz nedir ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

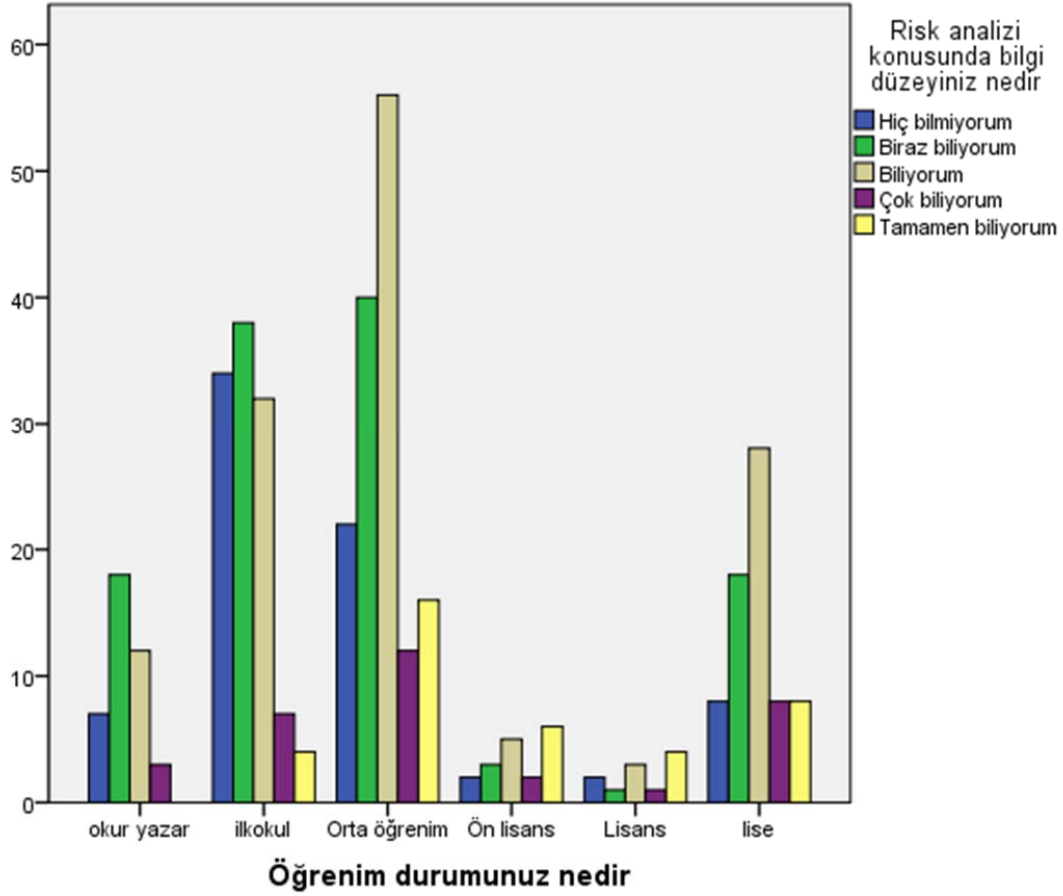
Tablo 54:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	50,709 ^a	20	,000
Lineer Birleştirme	47,832	20	,000
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 10Hücresinin (33,3%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir.

Minimum beklenen değer,91.

Tablo 55: Öğrenim durumunuz nedir ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir



Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,000$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Öğrenim durumunuz nedir ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.31. Haftada kaç gün çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların arasında Haftada kaç gün çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları ilişki yoktur.

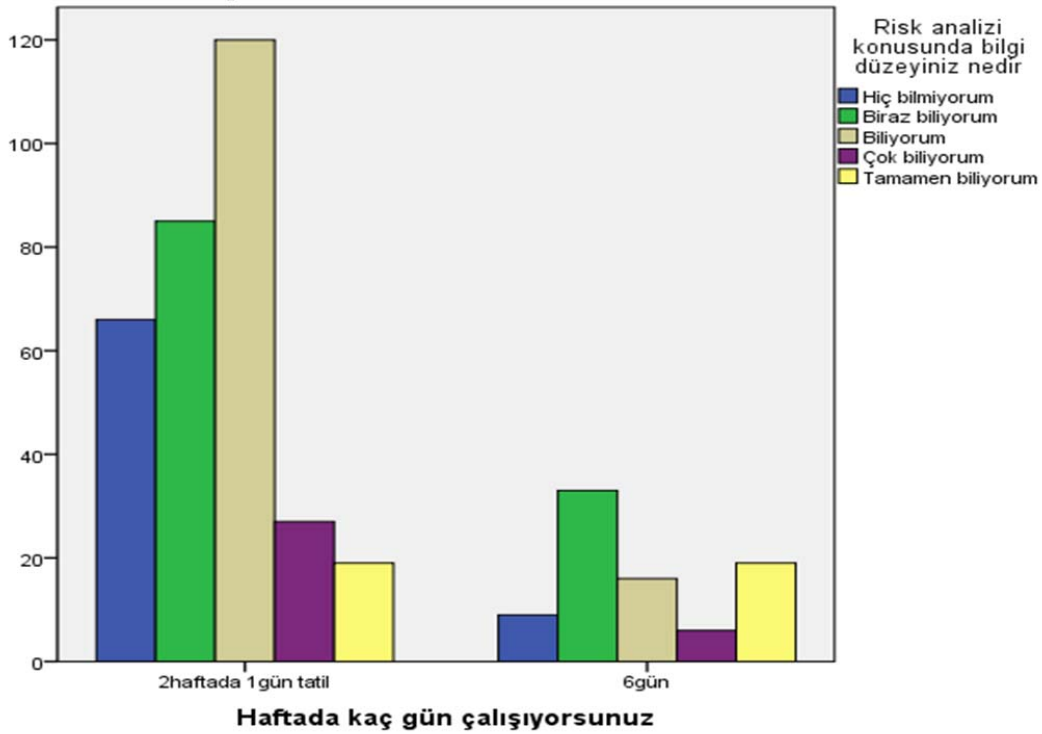
H1 = Araştırmaya Katılanların Haftada kaç gün çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

Tablo 56:Ki-kare Test

	Değer	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	33,808 ^a	4	,000
Lineer Birleştirme	31,107	4	,000
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 0Hücresinin (0,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir.

Minumum beklenen değer,6,85.



Şekil 60: Haftada kaç gün çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir

Sonuç:

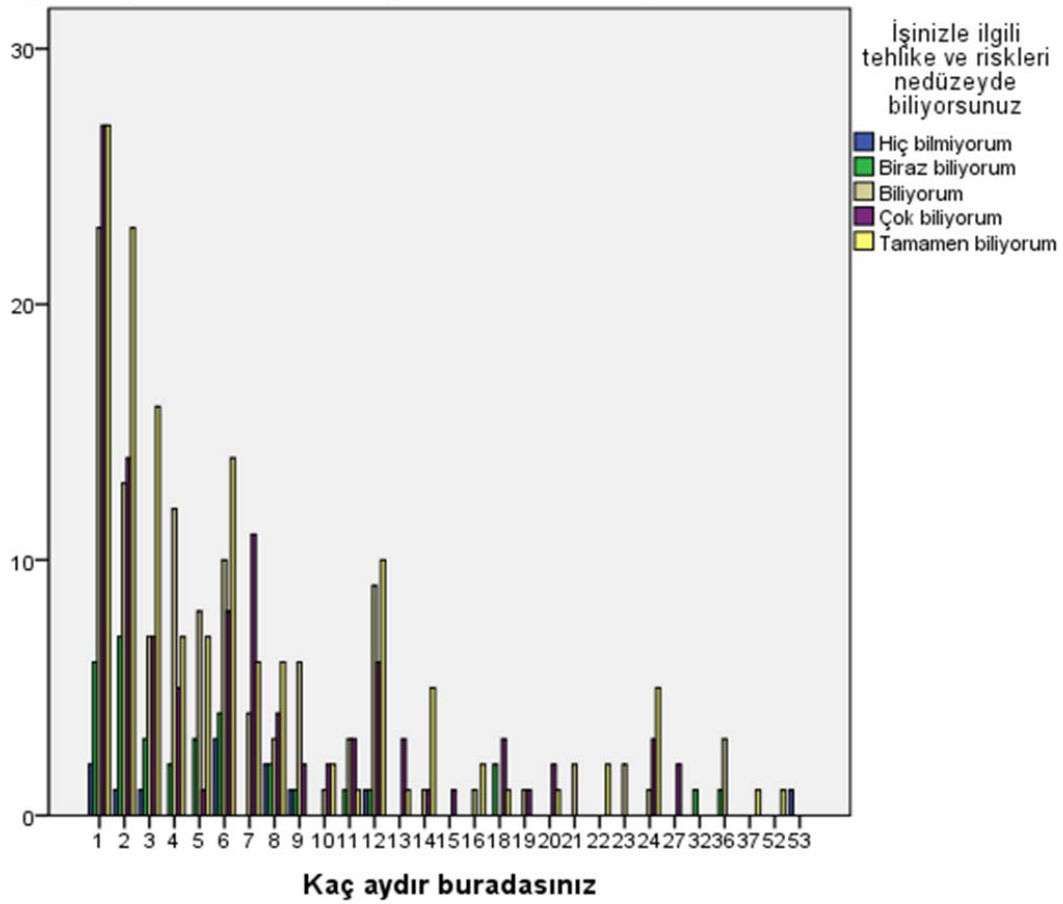
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($p = ,005$) $\alpha = ,000$ ' ten küçük olduğu için H0 hipotezi ret edilir.

H1 = Araştırmaya Katılanların Haftada kaç gün çalışıyorsunuz ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında soruların ilişki vardır.

7.3.32. Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanların Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 61: Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz

Tablo 57:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	153,142 ^a	112	,005
Lineer Birleştirme	131,038	112	,106
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 119Hücresinin (82,1%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer,03.

Sonuç:

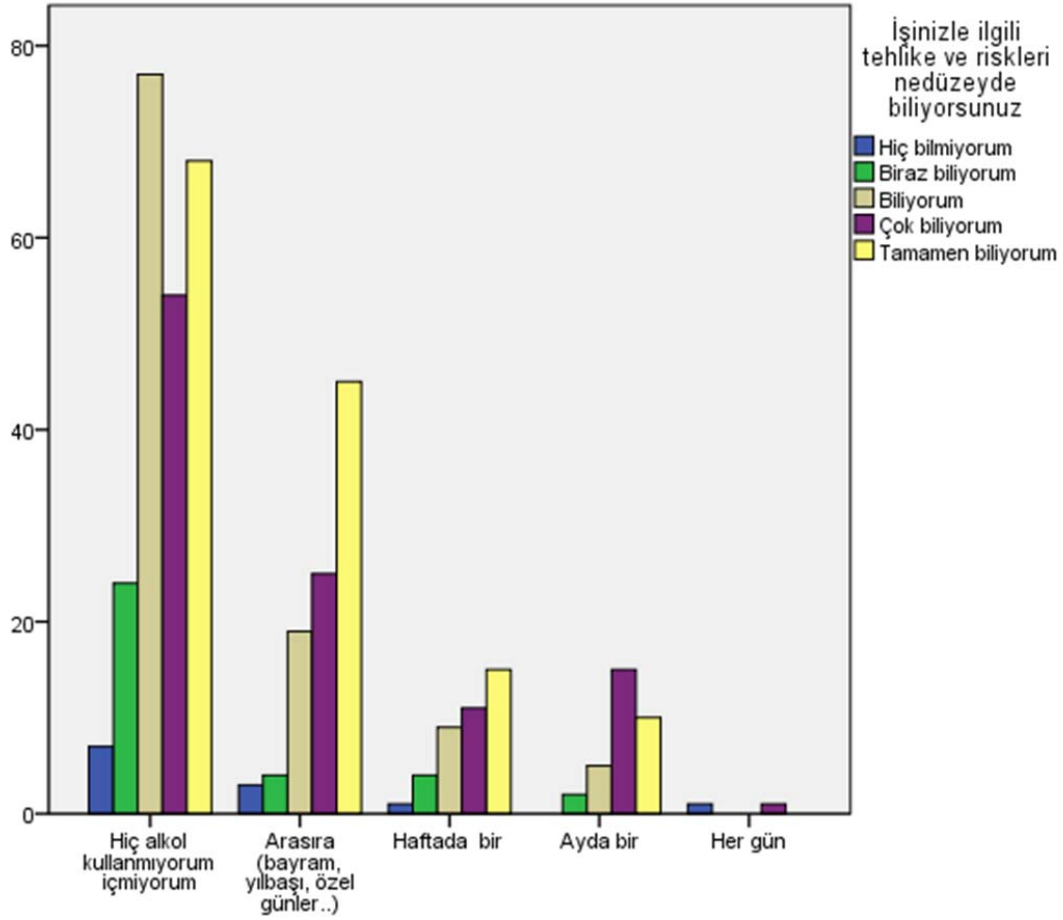
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,000$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Kaç aydır buradasınız ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.33. Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi

H_0 = Araştırmaya Katılanların Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Alkollü içki kullanıyorsunuz ne sıklıkla

Şekil 62: Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz

Tablo 58:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	39,967 ^a	16	,001
Linear Birleştirme	30,812	16	,014
Geçerli Olay Sayısı	400		

a. 10Hücrenin (40,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer,06.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,001$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir. H_1 = Araştırmaya Katılanların Alkollü İçki kullanıyor musunuz ne sıklıkla ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.34. Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

Tablo 59:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	18,425 ^a	8	,018
Lineer Birleştirme	17,628	8	,024
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.3Hücresinin (40,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. minimum beklenen değer1,56.

Sonuç:

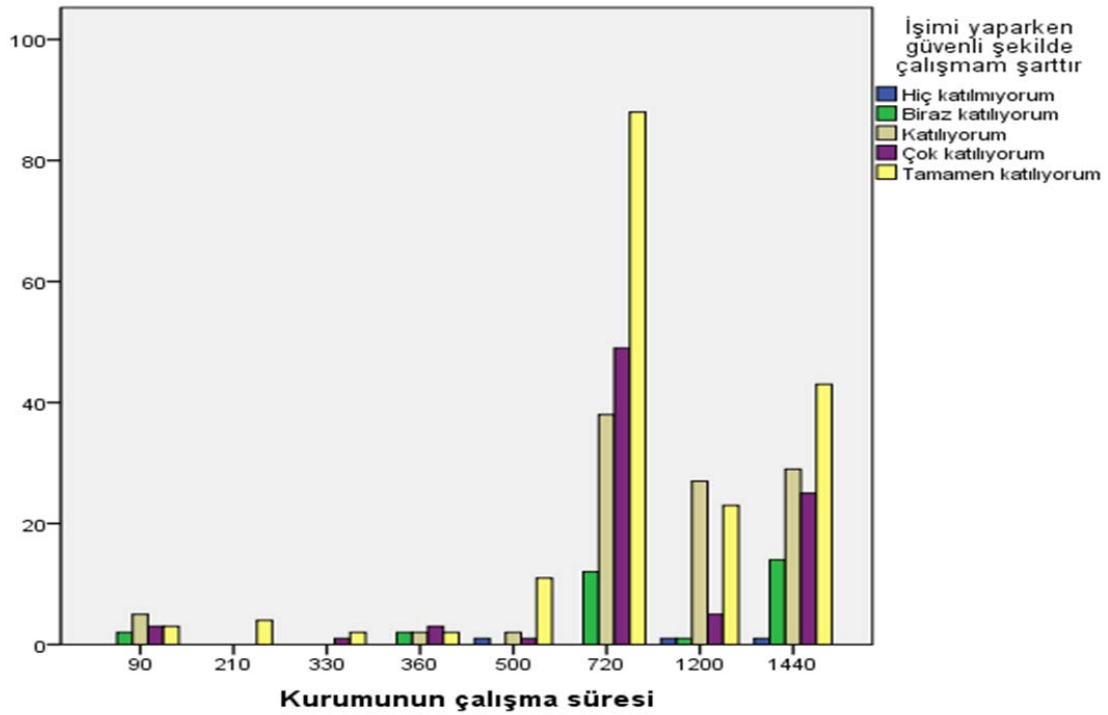
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,018$ ' ten büyük olduğu için H_1 hipotezi ret edilir.

H = Araştırmaya Katılanların Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile İşinizle ilgili tehlike ve riskleri ne düzeyde biliyorsunuz soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

7.3.35. Kurumunun çalışma süresi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Kurumunun çalışma süresi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır arasında ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanların Kurumunun çalışma süresi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır arasında soruların ilişki vardır.



Şekil 63: Kurumunun çalışma süresi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır

Tablo 60: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	56,008 ^a	28	,001
Lineer Birleştirme	56,151	28	,001
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.27 Hücrenin (67,5%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir.

Minimum beklenen değer, 02.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,001$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Kurumunun çalışma süresi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.36.Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

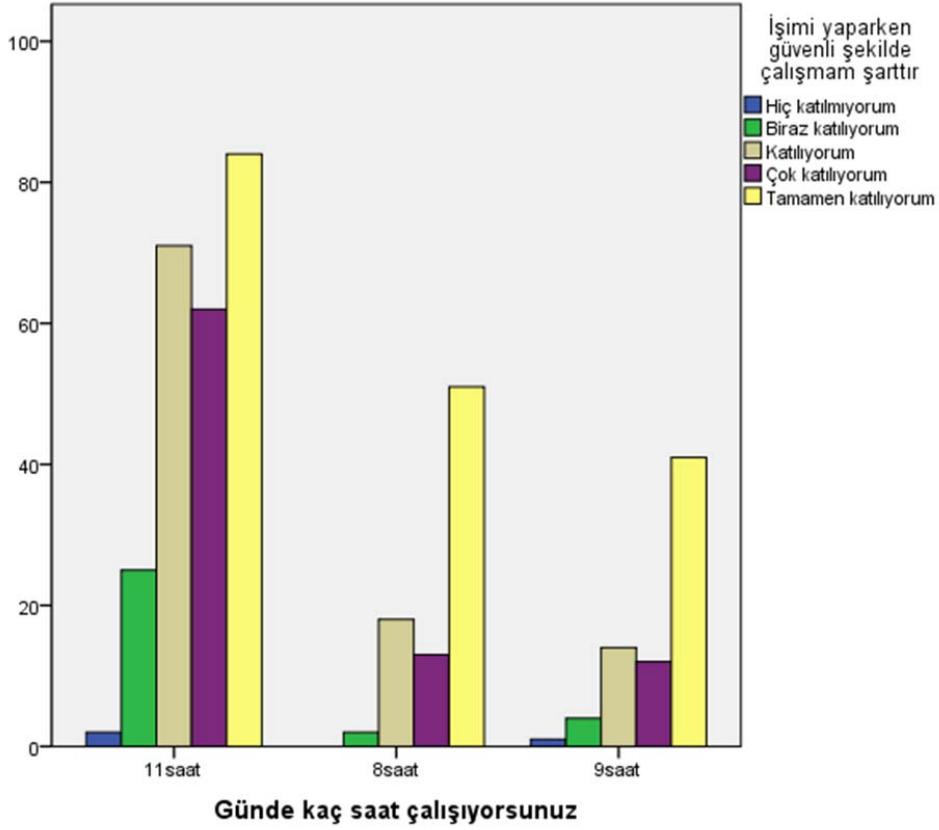
H_1 = Araştırmaya Katılanların Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

Tablo 61:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	26,390 ^a	8	,001
Lineer Birleştirme	27,859	8	,001
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.3 Hücrenin (20,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir.

Minimum beklenen değer, 54.



Şekil 64: Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır

Sonuç:

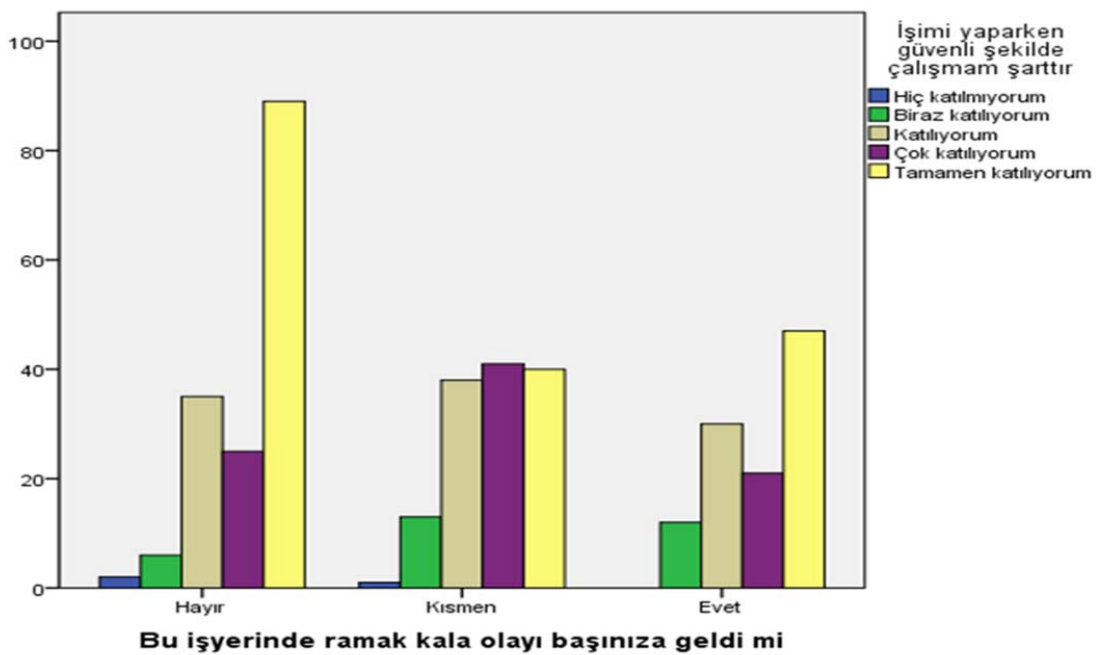
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,001$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi red edilir.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Günde kaç saat çalışıyorsunuz ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır arasında ilişki vardır.

7.3.37. Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Katılanların Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Araştırmaya Katılanların Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 65: Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır

Tablo 62: Ki-kare Testi

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	27,377 ^a	8	,001
Lineer Birleştirme	28,572	8	,000
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.3 Hücrenin (20,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir.

Minimum beklenen değer, 83.

Sonuç:

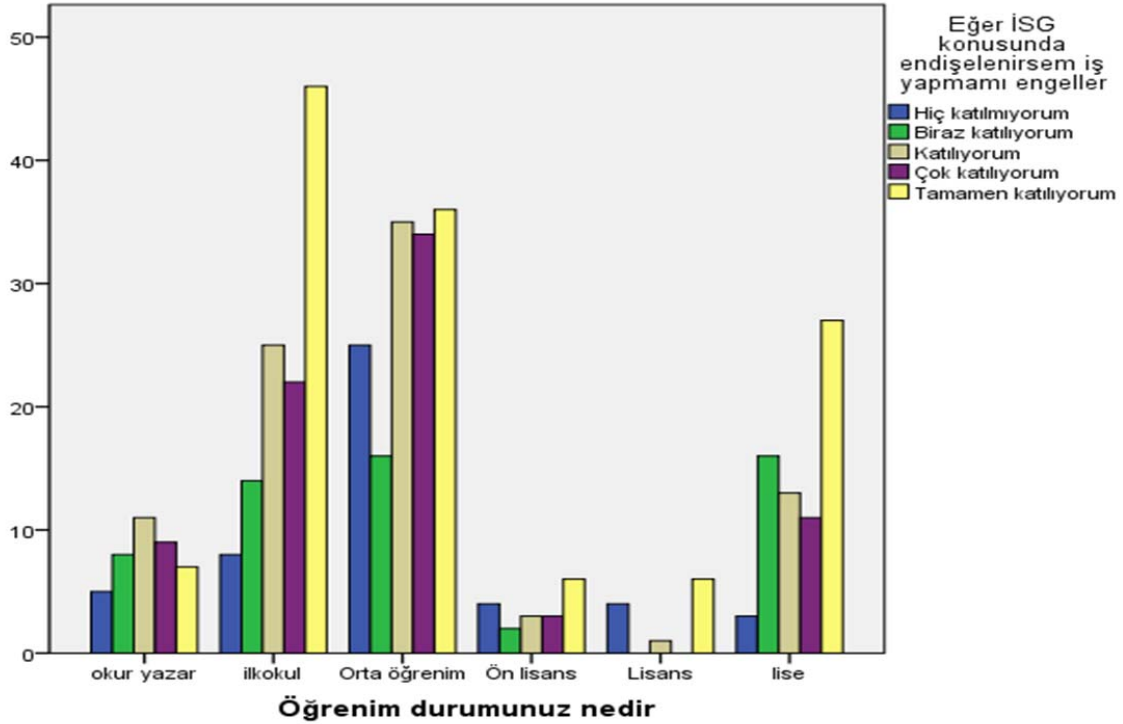
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,001$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Araştırmaya Katılanların Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile İşimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.38.Öğrenim durumunuz nedir ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller arasında ilişki Testi

H = Araştırmaya Öğrenim durumunuz nedir ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H_1 = Araştırmaya Öğrenim durumunuz nedir ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 66: Öğrenim durumunuz nedir ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller

Tablo 63:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	39,886 ^a	20	,005
Lineer Birleştirme	42,655	20	,002
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.10 Hücrenin (33,3%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değeri, 35.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,001$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Araştırmaya Öğrenim durumunuz nedir ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.39. Çalışma şekliniz ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller arasında ilişki Testi

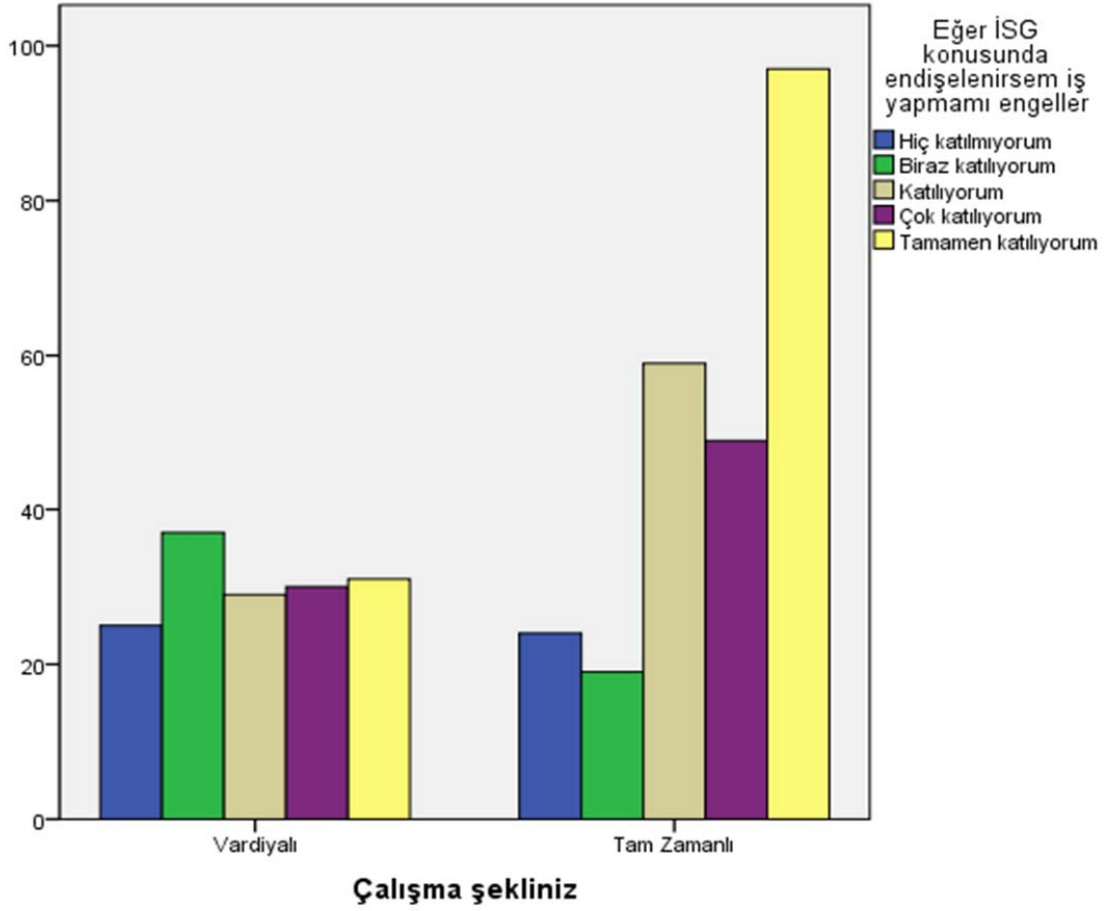
H_0 = Çalışma şekliniz ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H_1 = Çalışma şekliniz ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

Tablo 64:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	33,525 ^a	4	,000
Lineer Birleştirme	33,421	4	,000
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.0 Hücrenin (0,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değeri 18,62.



Şekil 67: Çalışma şekliniz ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller

Sonuç:

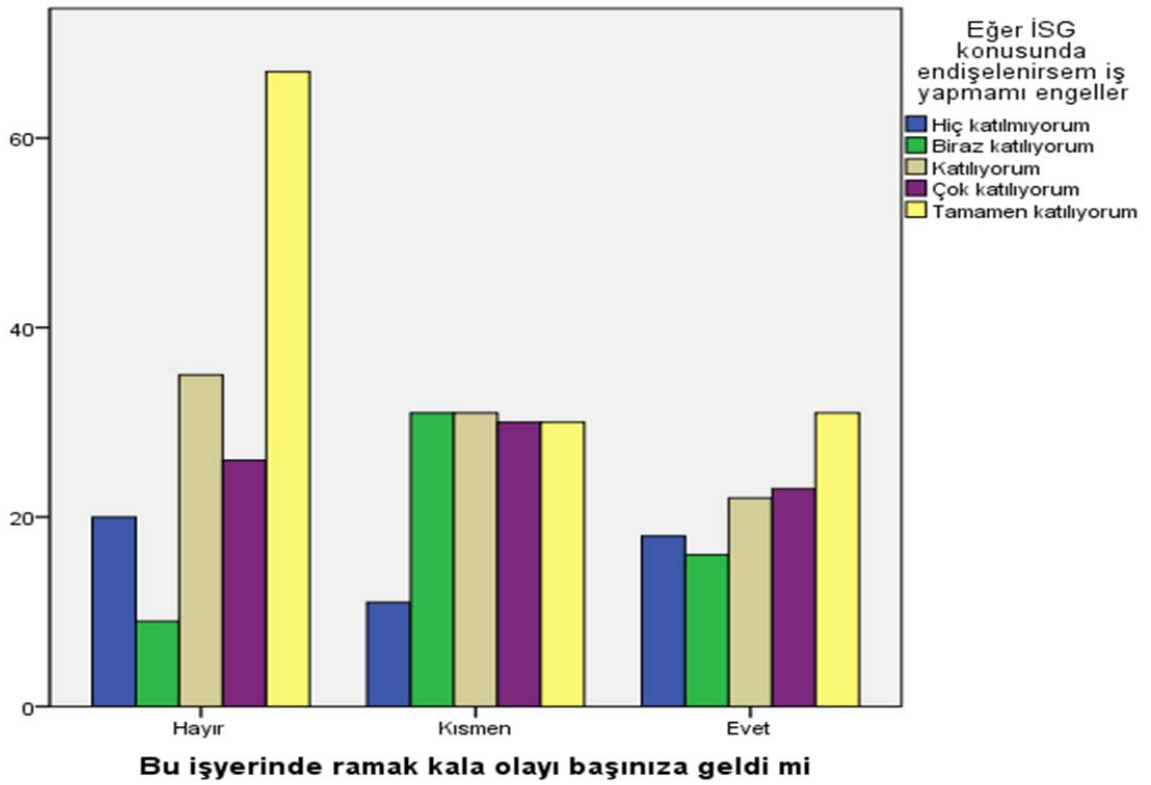
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,000$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Çalışma şekliniz ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.40. Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller arasında ilişki Testi

H = Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 68: Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller

Şekil 71: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	30,711 ^a	8	,000
Lineer Birleştirme	31,568	8	,000
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.0 Hücresinin (0,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. minimum beklenen değer 13,48.

Sonuç:

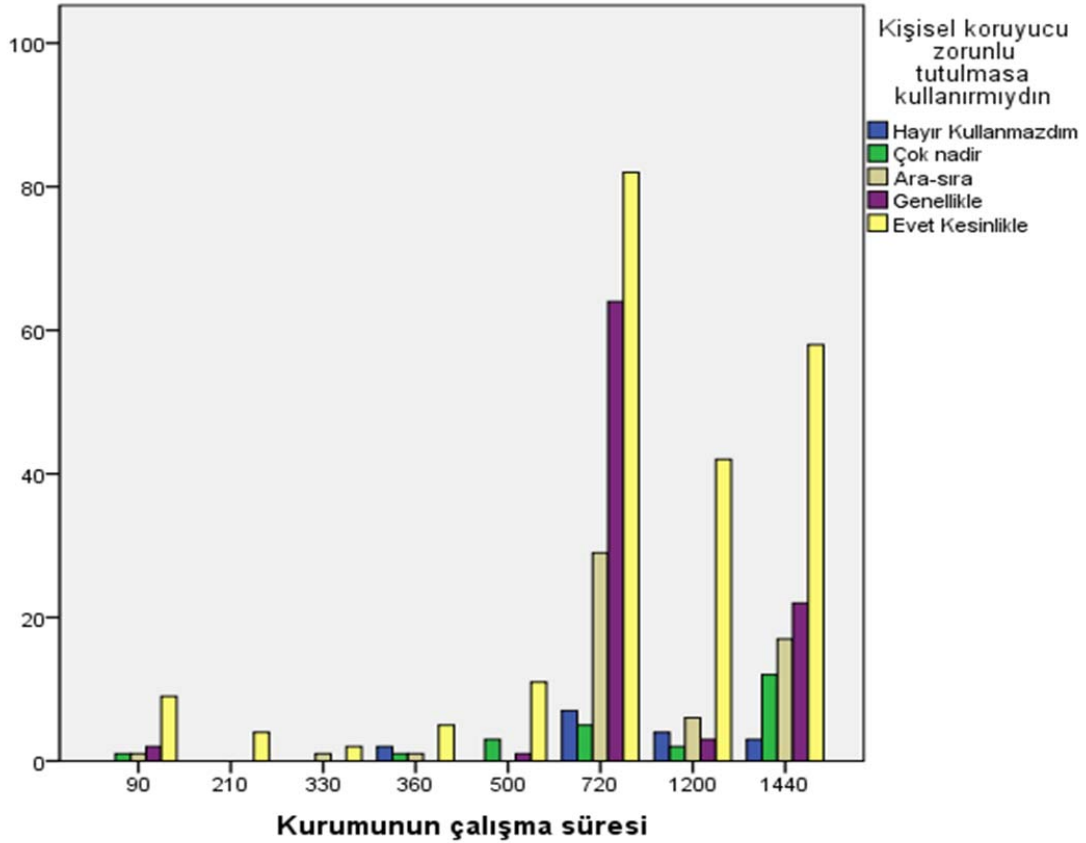
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($0,005$) $\alpha = ,000$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.41. Kurumunun çalışma süresi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki Testi

H = Kurumunun çalışma süresi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H_1 = Kurumunun çalışma süresi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 69: Kurumunun çalışma süresi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın?

Tablo 65:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	64,974 ^a	28	,000
Lineer Birleştirme	69,301	28	,000
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.26 Hücrenin (65,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer 12.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,000$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir. $H_1 =$ Kurumunun çalışma süresi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.42. Çalışma şekliniz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki Testi

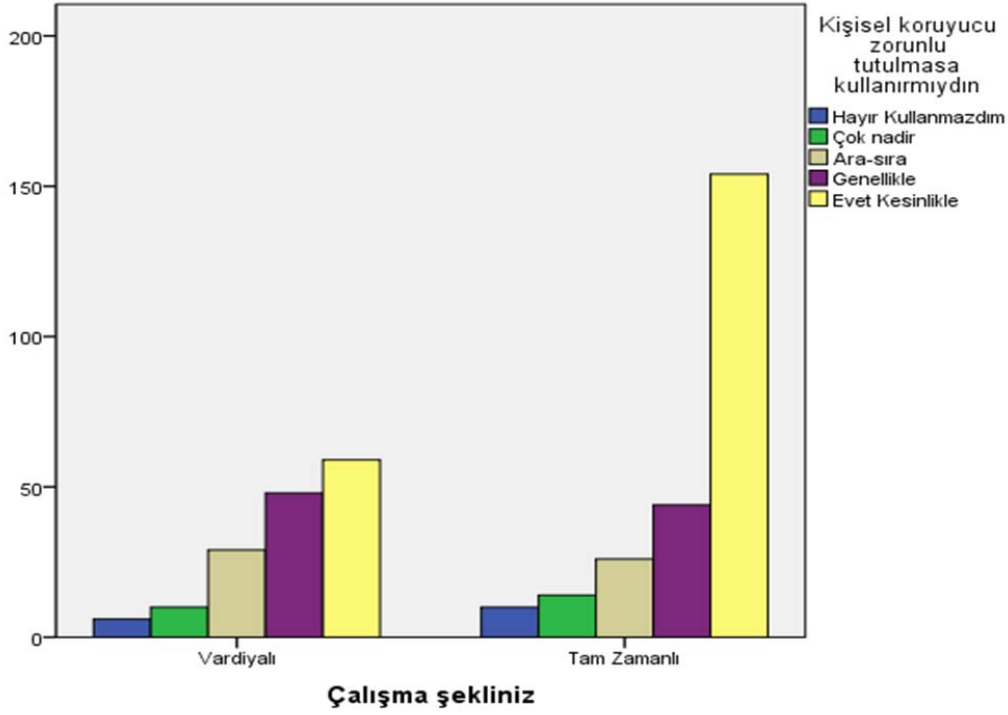
$H =$ Çalışma şekliniz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

$H_1 =$ Çalışma şekliniz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

Tablo 66:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	22,639a	4	,000
Lineer Birleştirme	22,653	4	,000
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.0 Hücrenin (0,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. minimum beklenen değer 6, 08.



Şekil 70: Çalışma şekliniz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın?

Sonuç:

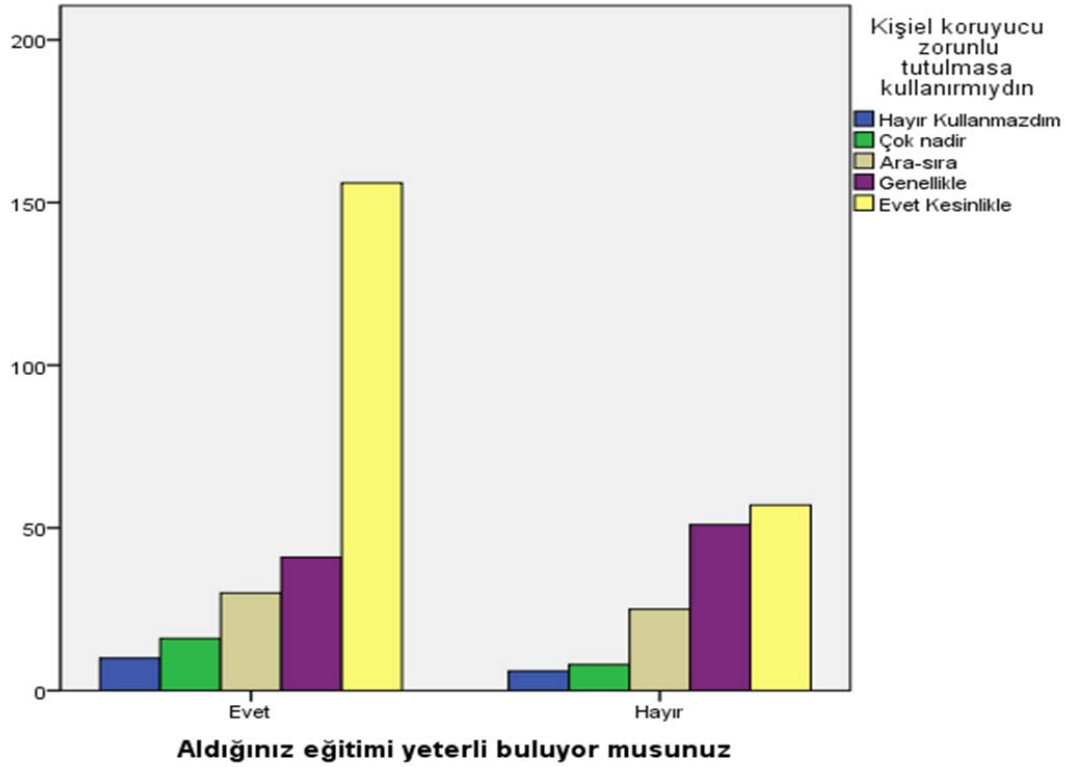
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,000$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Çalışma şekliniz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.43. Aldığınız eğitimi yeterli buluyor musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki Testi

H_0 = Aldığınız eğitimi yeterli buluyor musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H_1 = Aldığınız eğitimi yeterli buluyor musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 71: Aldığınız eğitimi yeterli buluyor musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın?

Tablo 67:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	24,879a	4	,000
Lineer Birleştirme	24,678	4	,000
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.0 Hücrenin (0,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir.

Minimum beklenen değer5,88.

Sonuç:

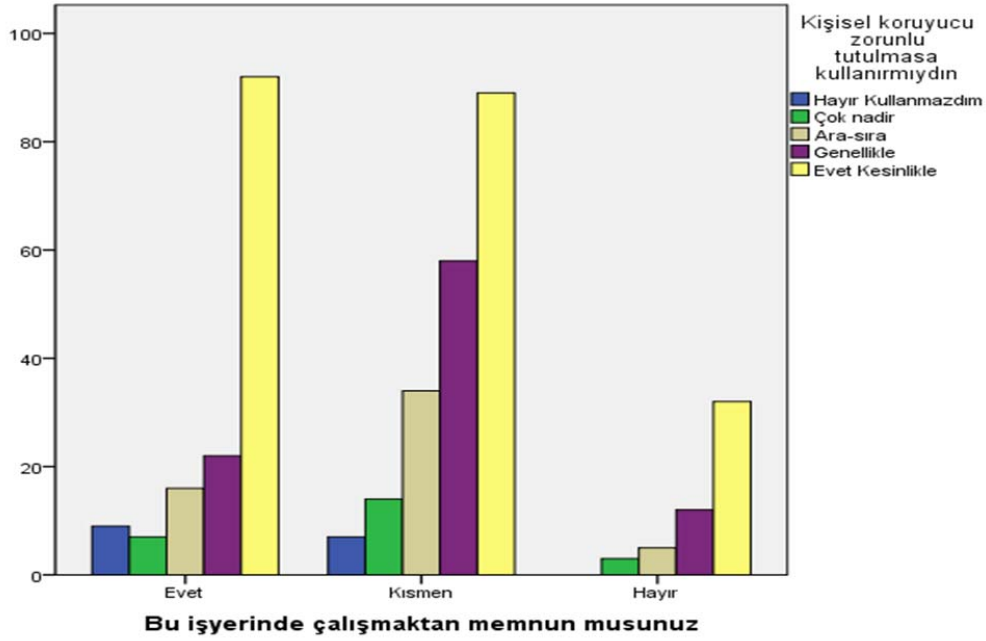
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,000$ ' ten küçük olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Aldığınız eğitimi yeterli buluyor musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanırmıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.44. Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki Testi

H = Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 72: Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın?

Tablo 68: Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	20,802 ^a	8	,008
Lineer Birleştirme	23,072	8	,003
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.0 Hücrenin (13,3%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir.

Minimum beklenen değer 2,08.

Sonuç:

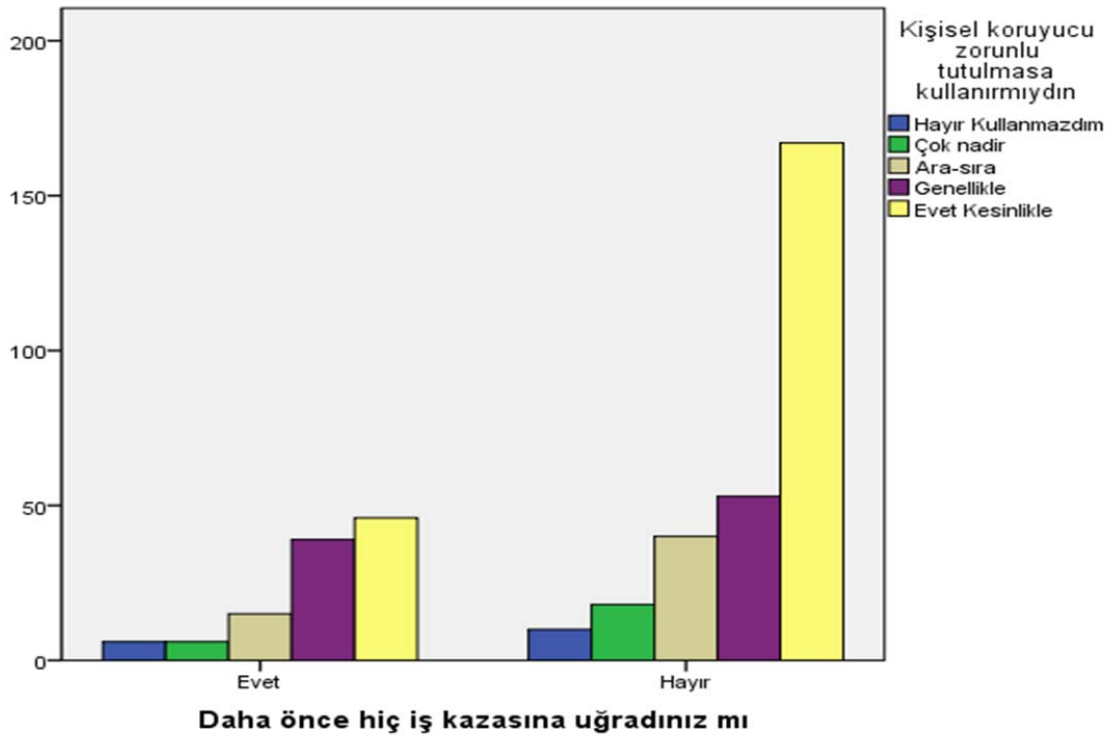
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,008$ ' ten büyük olduğu için H1 hipotezi ret edilir.

H = Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki yoktur.

7.3.45. Daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki Testi

H = Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 73: Daha önce hiç iş kazasına uğradınız mı ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın?

Tablo 69:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	14,622 ^a	4	,005
Lineer Birleştirme	14,080	4	,007
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.1 Hücrenin (10,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer4,48.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,005$ ' olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.46.Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki Testi

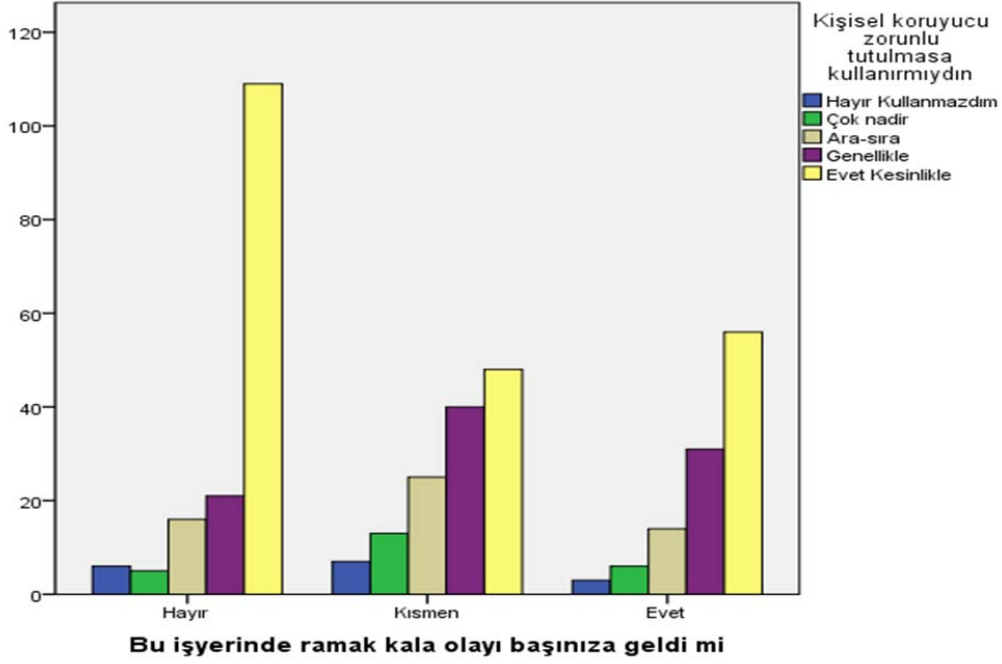
H_0 = Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında yoktur.

H_1 = Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

Tablo 70:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	35,953 ^a	8	,000
Lineer Birleştirme	36,832	8	,000
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.1 Hücrenin (6,7%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değer4,40.



Şekil 74: Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın arasında ilişki Test

Sonuç:

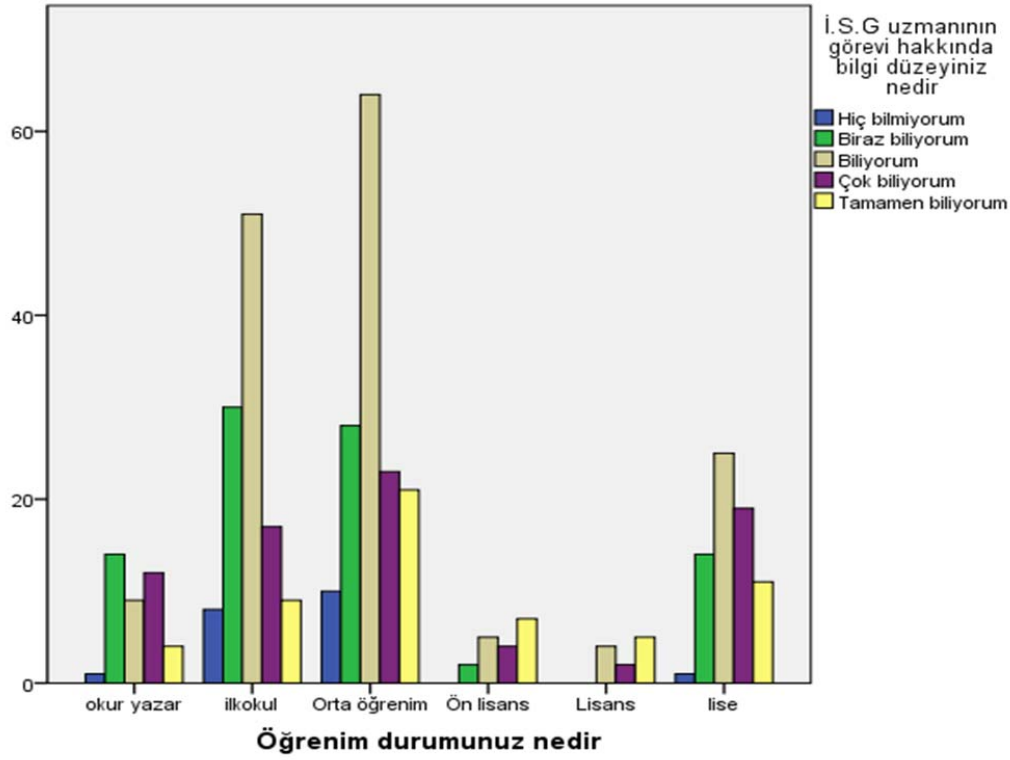
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,000$ ' olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Kişisel koruyucu zorunlu tutulmasa kullanır mıydın soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.47.Öğrenim durumunuz nedir ile uzmanının görevi hakkında bilgi düzeyiniz nedir arasında ilişki Testi

H = Öğrenim durumunuz nedir ile uzmanının görevi hakkında bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H_1 = Öğrenim durumunuz nedir ile uzmanının görevi hakkında bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki vardı.



Şekil 75: Öğrenim durumunuz nedir ile uzmanının görevi hakkında bilgi düzeyiniz

Tablo 71:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	44,824 ^a	20	,001
Linear Birleştirme	44,615	20	,001
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.11 Hücrenin (36,7%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir.

Minumum beklenen değer,55.

Sonuç:

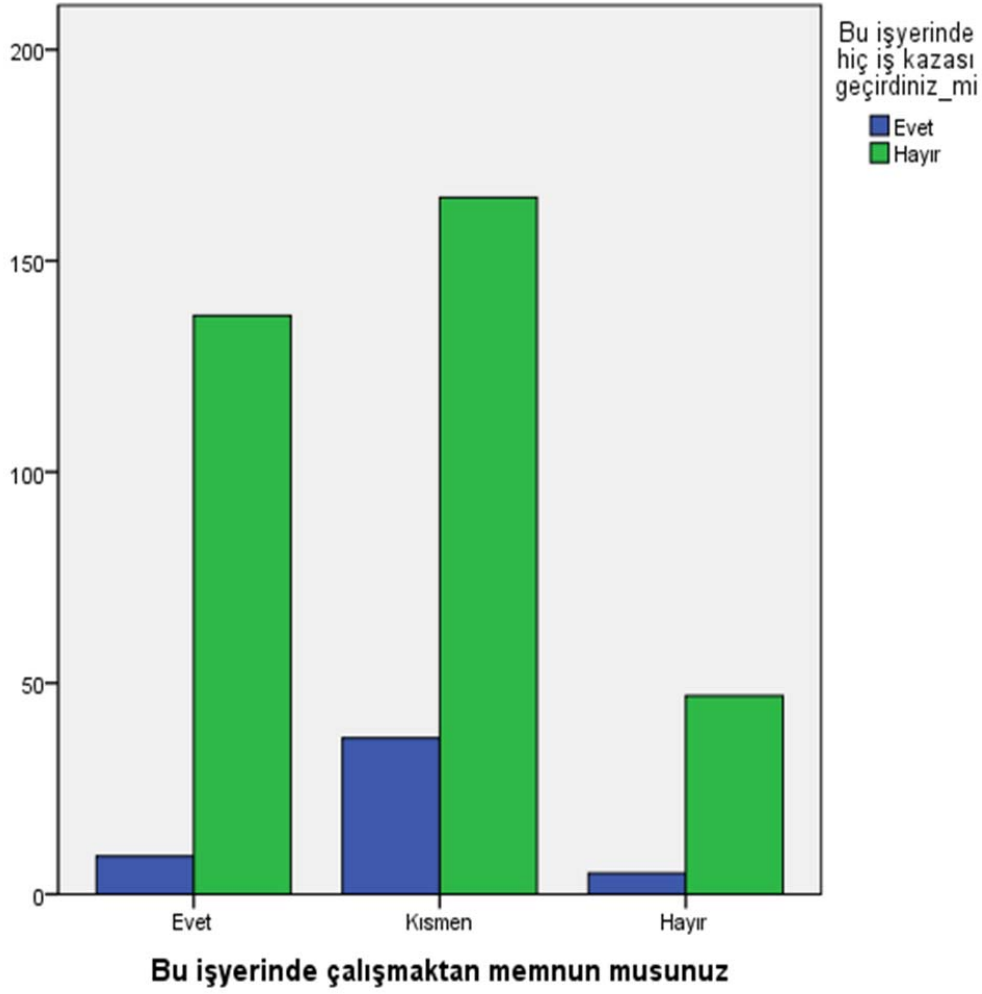
Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,000$ ' olduğu için H_0 hipotezi ret edilir.

H_1 = Öğrenim durumunuz nedir ile uzmanının görevi hakkında bilgi düzeyiniz nedir soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

7.3.48. Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi arasında ilişki Testi

H = Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi soruları ve yanıtları arasında ilişki yoktur.

H1 = Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.



Şekil 76: Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz mi?

Tablo 72:Ki-kare Test

	Değer	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Testi	11,779 ^a	2	,003
Lineer Birleştirme	12,406	2	,002
Geçerli Olay Sayısı	400		

a.0 Hücresinin (0,0%) hesaplanan değeri, 5' ten daha küçük olması beklenmiştir. Minimum beklenen değeri 6,63.

Sonuç:

Yapılan ki-kare testinin anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ 'tir. Bu durumda hesaplanan ki-kare testinin olasılık değeri ($,005$) $\alpha = ,000$ ' olduğu için H_0 hipotezi red edilir.

H_1 = Bu işyerinde çalışmaktan memnun musunuz ile Bu işyerinde hiç iş kazası geçirdiniz m soruları ve yanıtları arasında ilişki vardır.

8.SONUÇ VE ÖNERİLER

Günlük yaşamda insanlar her an risk içeren durumlarla karşılaşabilmektedir. Güvenli bir yaşam ortamı sağlamak, insanlığın, bilimin de en önemli hedefleri arasında yer almaktadır. Eğer ortamda bir belirsizlik varsa riskte vardır. Risklerin ve risklerden kaynaklanabilecek sonuçların en aza indirgenmesi için farklı alternatiflerin değerlendirilmesi, doğru şekilde hayata geçirilmesi gerekmektedir. Kaza ihtimalinin azaltılması, iş güvenliği ve işçi sağlığının maksimum seviyeye çıkarılması, risk tanımlanması sonucuna göre belirlenen ve önerilen önlemlerin alınması ile mümkün olacaktır; bu anlamda riskin farklı açılardan tanımlanmasına ihtiyaç vardır. Çalışanların risk kavramına bakış açısı göz ardı edilerek yapılan düzenlemelerin, kazaları önlemede yetersiz kaldığı ve başarısızlığa mahkûm olduğu, bugün açık bir şekilde görülmektedir.

Bir endüstriyel yapı inşaatında güvenli çalışma ortamları yaratılmasına katkı sağlamak amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada, risk bilgi düzeyleri tespitle, risk bilgi düzeyini yükselterek, İş Sağlığı ve Güvenlik kültürünün demografik ve kurum genel bilgileri arasındaki değişkenler ve risk bilgi düzeyi ile olan ilişkisi incelenmiştir. Şirket büyüklüğü ya da küçüklüğüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Büyük şirket çalışanlarının küçük şirket çalışanlarına göre iş kazası hakkında bilgi düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür.

İşçilerin çalışma memnuniyeti ile bu işyerinde iş kazası geçirmek arasındaki parametrik ilişki incelendiğinde çalışma memnuniyeti fazla olanların çalışma memnuniyeti az olanlara göre daha az iş kazası geçirdiği tespit edilmiştir.

Çalışanların mesleki yeterliliği ile Risk analizi bilgi düzeyi durumu arasın anlamlı bir bağlantı tespit edilmiştir. Mesleki yeterlilik belgesi olanlar en azından bu konudaki eğitimleri ile edindikleri bilgi çerçevesinde farklılaşmışlardır. Mesleki yeterlilik belgesi olanların belgesi olmayanlara göre risk bilgi düzeylerinin daha yüksek olması bu farklılaşmadan, 5544 sayılı mesleki yeterlilik kurumu yasası çerçevesinde verilen eğitimden kaynaklanmaktadır.

Çalışanların mesleği ile risk analizi bilgi düzeyleri arasındaki ilişki incelendiğinde anlamlı bir bağlantı saptanmıştır. Çalışanların mesleki statüsü arttıkça risk analizi konusunda bilgi düzeyinin de arttığı tespit edilmiştir. Bu tespitten yolla çıkararak durumun, eğitim seviyesi ile birlikte ile risk analizi bilgi düzeyinin de artmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Katılımcıların Günlük çalışma saati ile Risk analizi bilgi düzeyleri ilişkisi incelendiğinde: çalışma saatleri az olan çalışanların, çalışma saatleri fazla olanlara göre risk analizi bilgi düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiş, bu tespitten yolla çıkararak ofis elemanlarının saha elemanlarına göre risk analizi bilgi düzeyleri daha yüksek bulunmuş ve bu durumun eğitim seviyesi ile birlikte ile risk analizi bilgi farkındalığının artmasından kaynaklandığı değerlendirilmiştir.

Çalışanların bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyiniz nedir sorularına yanıtları arasında anlamlı bir bağlantı bulunmuştur. Çalışanlardan bu işyerinde ramak kala olayı yaşayanların risk analizi konusunda bilgi düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiş. Bu sonuç bize çalışanların yaşayarak da öğrendiklerini göstermektedir.

Çalışanların ne kadar zamandır burada çalışıyorsunuz ile risk analizi bilgi düzeyleri ilişkisi incelendiğinde, genel olarak çalışma süreleri az olan çalışanlar, çalışma süresi fazla olanlara göre risk analizi bilgi düzeyleri daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç işe yeni girenlerin İSG konusunda eğitim almalarından kaynaklanmaktadır. Çalışanların eğitimlerinin belirli aralıklarla tekrar edilmesinin, eğitimlerinin yenilenmesi gerekliliğini bir kez daha ortaya çıkarılmaktadır.

Çalışanların mesleki deneyimi ile işinizle ilgili tehlike ve risk bilgi düzeyi sorusu ilişkisi incelendiğinde; mesleki deneyimi fazla olan çalışanların az olanlara göre tehlike ve risk bilgi düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Mesleki tecrübesinin fazla olan çalışanların sayısının artırılmasının iş kazalarının azaltılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu işyerinde ramak kala olayı başınıza geldi mi sorusu ile iş ile ilgili tehlike ve risk bilgi düzeyi arasında anlamlı bir bağlantı bulunmuştur. İşyerinde ramak kala olayı yaşamayan çalışanların, iş ile ilgili tehlike ve risk bilgi düzeyinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç, bize, çalışanların iş ile ilgili tehlike ve risk bilgi düzeyi artmasının daha az ramak kala olayı yaşanmasına, daha az ramak kala olayı yaşanmasının da daha az iş kazası yaşanmasına neden olacağı düşündürmektedir.

Çalışanların öğrenim durumu ile Risk analizi konusunda bilgi düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Eğitim durumu yükseldikçe risk analizi konusundaki bilgi düzeyinde artmaktadır.

Çalışanların ne kadar zamandır burada çalışıyorsunuz ile İşinizle ilgili tehlike ve risk bilgi düzeyinin ilişkisi incelendiğinde genel olarak çalışma süreleri az olan çalışanların çalışma süresi fazla olanlara göre tehlike ve risk bilgi düzeyinin daha yüksek olduğu

tespit edilmiş. Bu netice çalışanların eğitimlerinin belirli aralıklarla tekrar edilmesinin eğitimlerin yenilenmesi gerekliliğini bir kez daha ortaya çıkarıyor.

Kurumun çalışma süresi ile çalışanların işimi yaparken güvenli şekilde çalışmam şarttır, sorusuna yanıtları arasında ilişki bulunması doğaldır. Kurumun Çalışma süresi arttıkça deneyim, bilgi birikimi de artacak, aynı paralelde bu bilgi, birikim çalışanlarla da paylaşılacaktır.

Öğrenim durumu ile Eğer İSG konusunda endişelenirsem iş yapmamı engeller sorusuna yanıtlar; öğrenim durumu yükseldikçe bu ifadeye katılımın yükseldiğini göstermektedir.

Kişisel koruyucu donanımın kullanımı yasal zorunluluklardandır. Şantiyede iş üreten bir kurumun bu yasal zorunluluktan kaçınılmasına göz yumması düşünülemez. Kurumun çalışma süresine bağlı olarak bu sorumluluğun daha da yükselmesi doğaldır.

Endüstriyel bir yapı şantiyesinde risk bilgi düzeyinin ölçülmesi adlı çalışmamızda:

Endüstriyel bir yapı şantiyesinde risk bilgi düzeyinin ölçülmesi adlı çalışmamızda:

- Eğitim düzeyi ve işyeri işbaşı, alan eğitimlerinin, bu eğitimlerde sürekliliğin sağlanmasının iş kazalarını azaltma, önlemede önemli yeri,
- Gerek işyeri ve gerekse çalışanların bilgi birikimlerinin, mesleki geçmişlerinin nitel ve nicel yapılarının güvenli çalışma ortamı sağlanmasında rolü,
- İSG konusunda ilgili tüm tarafların olaya katkı, katılımlarının sağlanması gereği,
- Elde edilen sonuçların daha anlamlı hale gelmesi için benzeri çalışmaların yapılması, sürdürülmesi, ülke genelinde elde edilmiş sonuçların derlenerek karşılaştırılması gereği, önerilerimizdir.

Çalışanlar açısından daha sağlıklı, güvenli ve verimli bir çalışma ortamı oluşması dileğiyle...



KAYNAKLAR

- Allı.Benjamin O. (2005) İş Sağlığı ve Güvenliğinde Temel İlkeler, Duyarlılık Arttırma Seminerleri. ISAG OHS Projesi. Ankara. GVG/HVBG/ANKON/BILSP.
- Arıcı Kadir.(1999).İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Dersleri(s.52).Ankara:Tes-İş Eğitim Yayınları.
- Arıcı Kadir.(1999).İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Dersleri(s.38-39).Ankara:Tes-İş Eğitim Yayınları.
- Arıcı Kadir.(1999).İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Dersleri(s.45-46).Ankara:Tes-İş Eğitim Yayınları.
- Boratav Korkut(1996). “Emperyalizmin Küreselleşmesi” Derleyen: Ahmet Konak , Küreselleşme, İmge Yayınevi Ankara
- Çalışma ve sosyal güvenlik eğitim ve araştırma merkezi(2017) Türkiye’de iş sağlığı ve güvenliği algısı(s.1-105) Ankara,
- Gözler kemal (1999). , Türk Anayasaları, (s. 117-215) Bursa, Ekin Kitapevi yayınları
- Güvercinci Murat(2005).İSG Konusunda Yeni Dönem, İşveren Dergisi(s.28) Cilt: 43.Sayı: 9. İstanbul.2005.
- International Labour Organization(2016).ILO Safety And Health At Work.10 Mart 2018. Erişim Adresi:<<http://www.ilo.org/global/topics/safety-and-health-at-work/lang-en/index.htm>>.(10 Mart 2018).
- International Labour Organization (2018).ILO International Organization for Standardization.Erişim Adresi: <<https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:guide:73:ed-1:v1:en/>>.(19 Mayıs 2018).
- International Labour Organization(2018). ILO meaning of risk. Erişim Adresi: <<http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm/>>.(19 Mayıs 2018).
- International Labour Organization(2018). ILO meaning of danger.Erişim Adresi: <<http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm/>>.(19 Mayıs 2018).
- İyibozkurt Adnan(2009).İş Sağlığı Ve Güvenliğinin Önemi.Erişim Adresi:<<http://blog.milliyet.com.tr/is-sagligi-ve-guvenliginin-onemi/Blog/?BlogNo=185948>>.10 Mart 2018.

İSG. Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, 29.12.2012/ Resmi Gazete/Sayı:28512

ErişimAdresi:<<http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.16925&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch>

İş sağlığı ve güvenliği kanunu madde 3 (Yürürlük Tarihi: 02.08.2013)

ErişimAdresi:<http://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/madedetaylari?psira=112891&_afWindowMode=0&_afLoop=5833641487477726&_adf.ctrl-state=1cblgyfei0_4>.(10Mart 2018)

İş sağlığı ve güvenliği kanunu madde 20 (Yürürlük Tarihi: 20.6.2012) ErişimAdresi

ErişimAdresi:<<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/06/20120630-1.htm>>

Kabakçı Mahmut.(2009).Avrupa Birliği İş Hukukunda İşverenin İSG ile ilgili Temel Yükümlülükleri ve Türk Mevzuatının Uyumu(s.63-76).İstanbul: Beta Yayınları.

Karadeniz Oğuz(2012).Dünya’da ve Türkiye’de İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları ve Sosyal Koruma Yetersizliği Çalışma ve Toplum Dergisi(s.27).Erişim Adresi:<<http://calismatoplum.org/sayi34/oguz%20karadeniz.pdf>>.10 Mart 2018.

Kepir Handan(1983).İş Kazalarında İnsan Faktörü ve Eğitimi, Çeşitli Boyutları ve Çözüm Önerileri ile İş Kazaları Seminer Bildirileri(s.96-100). MPM Yayınları No: 284.Ankara. 1983.

Keynes John Maynard(2018) “Genel Teori” İsthdam, Faiz ve paranın Genel Teorisi, Kalkedon Yayınları

Kılıkş İlknur.(2014). İş Sağlığı ve Güvenliği(s.247-248).Bursa:Dora Yayınları.

Kılıkş İlknur.(2014). İş Sağlığı ve Güvenliği(s.10).Bursa:Dora Yayınları.

Kılıkş İlknur.(2014). İş Sağlığı ve Güvenliği(s.246).Bursa:Dora Yayınları.

Koç Yıldırım, (2014)”Türkiye’de Taşeronluk ve İşçi Sınıfı” Teori Dergisi, Temmuz 2014 sayı294,

Mevzuatı Geliştirme Ve Yayın Genel Müdürlüğü(2012) .İş Güvenliği Uzmanlarının

Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik Resmi

Gazete.28512.(29Aralık2012).ErişimAdresi:<<http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.16923&MevzuatIliski=0>>.(8 Mart 2018).

Piyal Bülent(2012).Uluslar Arası Mevzuatta İş Sağlığı ve Güvenliği(s.210).

Anadolu Üniversitesi Yayınları.Eskişehir.2012.

Piyal Bülent(2012).Uluslar Arası Mevzuatta İş Sağlığı ve Güvenliği(s.45-46).Anadolu Üniversitesi Yayınları.Eskişehir.2012.

Robert Owen 1993. Selected Works of Robert Owen: The development of socialism.

Gregory Claeys

Sosyal sigortalar ve genel sağlık sigortası kanunu madde 14). Kabul Tarihi: 31/5/2006

Erişim Adresi:

<<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/06/20060616-1.htm>>(10 Mart 2018)

Sosyal sigortalar ve genel sağlık sigortası kanunu Kabul T.: 22.5.2003, RG:10.6.2003.

S:25134

www.mevzuat.gov.tr (11 Nisan 2018)

Dr. Şen Sebahattin,(2006) “Alt İşverenlik ve Asıl İşin Bir Bölümünün Alt İşverene Verilmesi”, Çalışma ve Toplum Dergisi, S. 2006/3, s,71-98

Türk Standartları Enstitüsü(2008).İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetim Sistemi (TS

18001).Erişim Adresi:< <https://www.tse.org.tr/IcerikDetay?ID=88&ParentID=623>

>.(10 Mart 2018).

TBMM.6331 no’lu İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu(2012).T.C.Resmi Gazete.

28339.(20Haziran2012).

ErişimAdresi:<<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/06/20120630-1.htm>>.10 Mart 2018.

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu(2012).Erişim Adresi:<

<https://www.csgb.gov.tr/media/2052/6331.pdf>>.10 Mart 2018.

TMMOB(2014). İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Oda Raporu. Makine Mühendisleri Odası.Yayın no:617. Ankara. Beşinci Baskı.

ErişimAdresi:<http://www1.mmo.org.tr/resimler/dosya_ekler/4501c519957cdc0_ek.pdf>.10 Mart 2018.

Türk Dil Kurumu.(2018).TDK Büyük Türkçe Sözlüğünde Risk Sözcüğü. Erişim Adresi:<

- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5b175f8ce295e7.08850788 >. (18 Mayıs2018).
- Türk Dil Kurumu.(2018).TDK Büyük Türkçe Sözlüğünde Güvenlik Sözcüğü. Erişim Adresi:<http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5b175a236923c1.41045938 >. (18 Mayıs 2018).
- Türk Dil Kurumu.(2018).TDK Büyük Türkçe Sözlüğünde Tehlike Sözcüğü. Erişim Adresi:<http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5b175a2b946890.46118503 >. (18 Mayıs2018).
- Türk standartları enstitüsü (TS 18001 sayfa:4/ Nisan 2008)Adresi: <<https://www.tse.org.tr/IcerikDetay?ID=88&ParentID=623>>. (19 Mayıs2018).
- Türk Dil Kurumu.(2018).TDK Büyük Türkçe Sözlüğünde Risk Sözcüğü. Erişim Adresi:<http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5b175f8ce295e7.08850788 >. (18 Mayıs2018).
- Türk Dil Kurumu.(2018).TDK Büyük Türkçe Sözlüğünde Güvenlik Sözcüğü. Erişim Adresi:<http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5b175a236923c1.41045938 >. (18 Mayıs 2018).
- Türk Dil Kurumu.(2018).TDK Büyük Türkçe Sözlüğünde Tehlike Sözcüğü. Erişim Adresi:<http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5b175a2b946890.46118503 >. (18 Mayıs2018).
- Türk Dil Kurumu.(2018).TDK Büyük Türkçe Sözlüğünde Risk Sözcüğü. Erişim Adresi:<http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5b175f8ce295e7.08850788 >. (18 Mayıs2018).
- Türk Dil Kurumu.(2018).TDK Büyük Türkçe Sözlüğünde Güvenlik Sözcüğü. Erişim Adresi:<http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5b175a236923c1.41045938 >. (18 Mayıs 2018).
- Türk Dil Kurumu.(2018).TDK Büyük Türkçe Sözlüğünde Tehlike Sözcüğü. Erişim Adresi:<http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5b175a2b946890.46118503 >. (18 Mayıs2018).
- Türk Dil Kurumu.(2018).TDK Büyük Türkçe Sözlüğünde Risk Sözcüğü. Erişim

Adresi:<

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5b175f8ce295e7.08850788 >. (18 Mayıs2018).

Türk Dil Kurumu.(2018).TDK Büyük Türkçe Sözlüğünde Güvenlik Sözcüğü. Erişim Adresi:<http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5b175a236923c1.41045938 >. (18 Mayıs 2018).

Türk Dil Kurumu.(2018).TDK Büyük Türkçe Sözlüğünde Tehlike Sözcüğü. Erişim Adresi:<http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5b175a2b946890.46118503 >. (18 Mayıs2018).

World Health Organization(2018).WHO meaning of danger. Erişim Adresi:<<http://www.who.int/> >. (19 Mayıs 2018).

World Health Organization(2018). WHO meaning of risk. Erişim Adresi: <<http://www.who.int/> >. (19 Mayıs 2018).

Yılmaz Gürbüz(2004). İş Kazalarının Hukuksal Boyutu(s.12).Erişim Adresi: <www.isguvenligi.net >.10 Mart 2018.

Yılmaz Gürbüz(2004). İş Kazalarının Hukuksal Boyutu(s.81-84).Erişim Adresi: <www.isguvenligi.net >.10 Mart 2018.

Yılmaz Gürbüz(2004). İş Kazalarının Hukuksal Boyutu(s.18-84).Erişim Adresi: <www.isguvenligi.net >.10 Mart 2018.